

PASŪTĪTĀJS: SIA "LIEPĀJAS RAS"

IZPILDĪTĀJS: SIA "GEO CONSULTANTS"

LĪGUMS: "DIENVIDKURZEMES REĢIONĀLĀ ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS
PLĀNA UN
SAISTĪTO DOKUMENTU IZSTRĀDE"

LĪGUMA NR. IEP/LRAS-2022/1

LĪGUMA DATUMS: 07/03/2022

**Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu
apsaimniekošanas plāna 2023. - 2027. gadam
stratēģiskās ietekmes uz vidi
novērtējuma vides pārskats**

RĪGA, 2023

Saturs

1	Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	4
1.1	Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts	4
1.2	Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
2	Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	8
3	Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	12
3.1	Esošā vides stāvokļa apraksts	12
3.2	Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	12
4	Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt	16
5	Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	17
6	Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	22
6.1	Starptautiskie nozares un vides aizsardzības mērķi	22
6.2	Nacionālie nozares un vides aizsardzības mērķi	22
6.3	Reģionālie nozares un vides aizsardzības mērķi	23
7	Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	24
8	Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi	27
8.1	Normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam	27
8.2	Teritorijas plānošana	28
8.3	Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem	29
8.4	Normatīvajos aktos noteiktās prasības par atkritumu apsaimniekošanas atļaujām	32
8.5	Finanšu nodrošinājums	33
8.6	Sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem	33
9	Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts, norādot arī problēmas nepieciešamās informācijas ieguvē	34
10	Iespējamie kompensēšanas pasākumi	37
11	Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums	38
12	Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai	39
13	Vides pārskata kopsavilkums	41

Pielikumi:

1. pielikums. Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem
2. pielikums. Saņemtās vēstules
3. pielikums. Pārskats par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem priekšlikumiem

Saīsinājumi

AAR	atkritumu apsaimniekošanas reģions
AAVP	atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns
BNA	bioloģiski noārdāmie atkritumi
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
ĪADT	īpaši aizsargājamā dabas teritorija
AARC	atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs
RAAP	reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
VVD	Valsts vides dienests
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
SEG	siltumnīcas efekta gāze
SIVN	stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
IVN	ietekmes uz vidi novērtējums
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
SAP “Ķīviķes”	sadzīves atkritumu apglabāšanas poligons “Ķīviķes”
NAIK	no atkritumiem iegūtais kurināmais

1 Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1 Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts

„Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. - 2027. gadam” (turpmāk – Plāns vai RAAP) attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā (turpmāk – Dienvidkurzemes AAR). Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī. Dienvidkurzemes AAR ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta; Dienvidkurzemes novads (Aizputes pilsēta, Durbes pilsēta, Grobiņas pilsēta, Pāvilostas pilsēta, Priekules pilsēta; Aizputes, Bārtas, Bunkas, Cīravas, Dunalkas, Dunikas, Durbes, Embūtes, Gaviezes, Gramzdas, Grobiņas, Kalētu, Kalvenes, Kazdangas, Lažas, Medzes, Nīcas, Otaņķu, Priekules, Rucavas, Sakas, Tadaiku, Vaiņodes, Vecpils, Vērgales un Virgas pagasts); Kuldīgas novads (Skrundas pilsēta; Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu un Skrundas pagasts); Saldus novads (Brocēnu pilsēta, Saldus pilsēta; Blīdenes, Cieceres, Ezeres, Gaiķu, Jaunaucē, Jaunlutriņu, Kursīšu, Lutriņu, Nīgrandes, Novadnieku, Pampāļu, Remtes, Rubas, Saldus, Šķēdes, Vadakstes, Zaņas, Zirņu un Zvārdes pagasts).

Plāna nepieciešamību nosaka “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” III nodaļa, kā arī Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojuma Nr. 45 “Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam” (turpmāk - Rīkojums Nr. 45) 3. punkts, kur noteikts Plāna saturs, tā apspriešanas un apstiprināšanas kārtība. Plāns hierarhiski aizvietots „Liepājas reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2014. – 2020. gadam”.

Plāna īstenošana ir vērsta uz atkritumu un atkritumu radītās ietekmes uz vidi samazināšanu, aprites ekonomika, atkritumus kā resursu izmantošanu, efektīvāku atkritumu apsaimniekošanu u.c. Izrietoši Plāna īstenošana nesaistās ar papildus vides problēmu rašanos, jo atkritumu apsaimniekošana Dienvidkurzemes AAR paredzēta sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona “Ķīvītes” (turpmāk – SAP “Ķīvītes”) teritorijā, kas atbilstoši spēkā esošajam teritorijas plānojumam “Grobiņas novada teritorijas plānojums 2014. - 2025. gadam” ir teritorija, kas izmantojama ražošanas funkciju nodrošināšanai, t.sk. darbībām ar atkritumiem. Tostarp poligona “Ķīvītes” teritorijai 2000. gadā ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - IVN) procedūra, kā arī poligona “Ķīvītes” ekspluatācija notiek atbilstoši A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem.

Kopumā AAR izveides mērķis ir nodrošināt ekonomiski pamatotu atkritumu apsaimniekošanu, kas ietver samērīgu atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras un reģionā radīto atkritumu apsaimniekošanas balansu, saprātīgus atkritumu pārvadājumu attālumus no atkritumu rašanās vietām līdz sadzīves atkritumu poligoniem, u.c. Viena laiku Dienvidkurzemes AAR izstrādes mērķis ir “Valsts atkritumu apsaimniekošanas plāna 2021.- 2028. gadam”¹ (turpmāk - AAVP) noteikto mērķu un uzdevumu īstenošana Dienvidkurzemes AAR. Detālāks apraksts saistībā ar AAR sasniedzamiem mērķiem, stratēģiskiem virsmērķiem un veicamiem pasākumiem, kas izvirzīti dažāda līmeņa plānošanas dokumentos sniegts 6. nodaļā.

Atbilstoši 2023. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 301 “Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem” (turpmāk – Noteikumi Nr. 301) Dienvidkurzemes AAR ietver četras pašvaldības: Liepājas valstspilsētu, Dienvidkurzemes un Saldus novadus un daļu Kuldīgas novada. Kopējais iedzīvotāju skaits uz 2022. gada 1. janvāri 133,9 tūkst. Aptuveni puse no reģiona iedzīvotājiem dzīvo Liepājas valstspilsētā, pārējās reģiona pilsētās dzīvo 25,2 tūkst. jeb aptuveni 20 % no reģiona iedzīvotājiem, reģiona lauku teritorijās dzīvo 40,7 tūkst., jeb ap 30 % no reģiona iedzīvotājiem. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojums Dienvidkurzemes AAR ir pieejams visiem iedzīvotājiem, tomēr pakalpojuma izmantošanas līmenis ir atšķirīgs.

Novērtētais kopējais Dienvidkurzemes AAR 2021. gadā apsaimniekotais sadzīves atkritumu (ietverts arī izlietotais iepakojums) daudzums ir 43,5 tūkst. tonnu, jeb vidēji 0,33 tonnas uz vienu iedzīvotāju gadā. Lielāko īpatsvaru savāktajā apjomā veido nešķiroti sadzīves atkritumi ~71%, Dienvidkurzemes AAR dalīti savāktie sadzīves atkritumi – vieglā frakcija, t.sk. papīrs, kartons, plastmasas, metāls veido 8 % no kopējā apjoma, kas kopā ar stiklu veido ~11%. Apskatot dalīti savāktos bioloģiski noārdāmo atkritumu un liela izmēra atkritumu plūsmas, katra veido ~5% īpatsvaru kopējā sadzīves atkritumu plūsmā.

¹ Ministru kabineta rīkojums Nr. 45 (Rīgā 2021. gada 22. janvārī (prot. Nr. 8 20. §)) Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam <https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-20212028-gadam>

Raksturojot atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, var apskatīt šādus galvenos virzienus:

1) Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti:

Saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas komersantu sniegto informāciju, Dienvidkurzemes AAR pašvaldībās dalīti savāktos sadzīves atkritumu vākšana tiek organizēta izmantojot divu konteineru sistēmu – viens kontainers kurā kopā tiek uzkrāta dalīti savāko sadzīves atkritumu vieglā frakcija (papīrs, kartons, plastmasa, metāls) un atsevišķs kontainers stiklam. Kopā reģiona teritorijā izvietots 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts, secīgi aprēķināts, ka reģionā vidēji ir viens dalītās vākšanas punkts aptuveni uz katriem 240 iedzīvotājiem. Kopumā vērtējot sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pieejamību, secināms, ka Dienvidkurzemes AAR ir vairākkārt augstāka nekā valstī noteiktās minimālās prasības.

2) Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi:

Dalīti savāktos sadzīves atkritumus, speciālo atkritumu grupu, tai skaitā videi kaitīgu preču atkritumu savākšanai reģiona teritorijā ir izvietoti seši atbilstoši normatīvo aktu prasībām šķiroto atkritumu savākšanas laukumi. Vērtējot no pakalpojuma pieejamības viedokļa un šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izvietojuma atbilstības noteiktajiem minimālajiem kritērijiem, kas iepriekš tika noteikts normatīvajos aktos², formāli prasības ir izpildītas.

3) Sadzīves atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūra:

Saskaņā ar veiktās izpētes rezultātiem Dienvidkurzemes AAR šobrīd tiek ekspluatētas divas iekārtas, kas paredzētas sadzīves atkritumu sagatavošanai pārstrādei un reģenerācijai, t.sk. dalīti savāktos sadzīves atkritumu pāršķirošanai, sagatavošanai transportēšanai uz pārstrādes iekārtām un nešķirotu sadzīves atkritumu mehāniskai šķirošanai – sagatavošanai apglabāšanai.

4) Sadzīves atkritumu poligona „Ķīvītes” infrastruktūras raksturojums:

SAP “Ķīvītes” ir izvietota atkritumu apglabāšanas infrastruktūra, poligona teritorijā darbojas nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas iekārta (iekārtas īpašnieks un operators ir komersants, kas sniedz SIA “Liepājas RAS” atkritumu sagatavošanas apglabāšanai pakalpojumus. Līgums par pakalpojumu sniegšanu noslēgts līdz 2026. gadam 14. janvārim), mehāniskas priekšapstrādes un šķirošanas iekārta poligonā pieņemto inerto materiālu apstrādei, energošķūna, kurā tiek apstrādāti bioloģiski noārdāmie atkritumi, poligona gāzes savākšanas un apsaimniekošanas sistēma un cita saistītā infrastruktūra, kas nepieciešama drošai un mūsdienīgai praksei atbilstoši poligona apsaimniekošanai (t.sk. kontroles, uzskaites un reģistrācijas sistēma, vides monitoringa sistēma u.c.), poligonā atsevišķā novietnē tika apglabāti azbestu saturoši atkritumi.

Sabiedriskā pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanai SAP “Ķīvītēs” ir plānota esošās infrastruktūras paplašināšana. Atbilstoši plānotajai darbībai, proti, sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei (jaunas sadzīves atkritumu krātuves ~ 4,8 ha platībā izveidei un atkritumu apstrādes un uzglabāšanas laukuma izbūvei ~ 1 ha platībā) šobrīd tiek veikts IVN, kas veicams likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā.

Tapāt, domājot atkritumu infrastruktūras attīstības kontekstā, SIA “Liepājas RAS” SAP “Ķīvītes” teritorijā 2024. gadā atkritumu apsaimniekošana poligonā bioloģiski noārdāmo atkritumu (turpmāk – BNA) plūsmas apstrādei plāno būvēt BNA pārstrādes iekārtu (fermentācijas rūpnīca).

5) Sadzīves atkritumu pārstrāde un reģenerācija:

Pēc valsts statistikas pārskata “3A-Atkritumi” datu analīzes par veiktajām sadzīves atkritumu pārstrādes un reģenerācijas darbībām 2020. un 2021. gadā ir konstatēts, ka Dienvidkurzemes AAR atkritumu pārstrāde tiek veikta ļoti ierobežotos apjomos – aplūkotajā periodā neviens atkritumu apsaimniekošanas komersants nav atskaitījies par plastmasu vai papīra materiālu pārstrādi, izņemot SIA “Liepājas RAS”, kas papīru nelielos apjomos SAP “Ķīvītes” ir pārstrādājusi energošķūnā, klasificējot pārstrādes darbību ar kodu R3D “Biogāzes

² Ministru kabineta noteikumi Nr. 328 (Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 33. §)) “Kritēriji un kārtība, kādā novērtē atkritumu dalītās savākšanas pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem” <https://likumi.lv/ta/id/291534-%20kriteriji-un-kartiba-kada-noverte-atkritumu-dalitas-savaksanas-pakalpojuma-pieejamibu-iedzivotajiem> Zaudēja spēku: 11.04.2023

ieguve” saskaņā ar 2011. gada 26. aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr. 319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Tāpat SAP “Ķīvītes” sadzīves atkritumu plūsmā tiek veikta liela izmēra atkritumu reģenerācija un bioloģiski noārdāmu atkritumu, nešķirotu sadzīves atkritumu pārstrādi klasificējot pārstrādes darbībai ar kodu R3D “Biogāzes ieguve”.

Būtiskas sadzīves atkritumu reģenerācijas jaudas reģionā nodrošina SIA “SCHWENK Latvija”, Brocēnu cementa rūpnīca, kur kā energoresurss tiek izmantots no atkritumiem iegūtais kurināmais (turpmāk - NAIK), nolietotas riepas, tekstila atkritumi, plastmasa un gumija – kopējais reģenerētais apjoms, reģenerācijas darbību klasificējot ar kodu R1 “Atkritumu izmantošana galvenokārt par degvielu vai citā veidā, lai ražotu enerģiju”, 2021. gadā veido 165,2 tūkst. tonnu. Jāatzīmē, ka neviens no reģionā strādājošajiem sadzīves atkritumu apsaimniekošanas komersantiem nav sniedzis atskaiti par NAIK ražošanu un nodošanu reģenerācijai SIA “SCHWENK Latvija”, kas norāda, ka joprojām nav atrisināta ilgi pastāvošā problēma ar atkritumu apsaimniekošanas komersantu kapacitāti sagatavot NAIK, kas atbilstu augstajām cementa rūpnīcas prasībām attiecībā uz kurināmā kvalitāti.

Saldus novada, Remtes pagasta teritorijā atrodas SIA “Viduskurzemes AAO” atkritumu šķirošanas stacija “Vibsteri”, kas specializējas cietā reģenerētā kurināmā jeb no NAIK ražošanā. Atbilstoši uzņēmumam izsniegtās atļaujas B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai nosacījumiem atļautā ražošanas jauda ir līdz 40 tūkstošiem tonnu gadā. 2021. gadā saražotais NAIK daudzums bija 13,2 tūkstoši tonnu. NAIK ražošanā tiek izmantoti atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi, dažādi augstas kaloritātes ražošanas atkritumi, t.sk. importēti atkritumi. Plāna izstrādes brīdī šķirošanas stacija “Vibsteri” ir slēgta uz nenoteiktu laiku saistībā ar ugunsgrēka sekų likvidāciju.

1.2 Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Ar Rīkojumu Nr. 45 ir atbalstīta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) ierosinātā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionu reforma, tai sk. pārejot no 10 uz pieciem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem. Noteikumos Nr. 301 ir noteikta arī Dienvidkurzemes AAR teritorija. Pašvaldību administratīvo teritoriju iedalījums atkritumu apsaimniekošanas reģionos ir norādīts šo noteikumu pielikumā, savukārt Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona iedalījums ietverts 1. tabulā (skat. precīzu uzskaitījumu šā pārskata 1.1. apakšpunktā). Vienlaikus arī “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 10. panta (2) daļa nosaka nepieciešamību AAR ietilpstošām pašvaldībām izstrādāt atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu. “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 10. panta (2) daļa noteic, ka pašvaldības, kuras ietilpst attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, organizē sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna izstrādi savam atkritumu apsaimniekošanas reģionam, un tas stājas spēkā pēc tam, kad to apstiprinājušas visas šajā reģionā ietilpstošās pašvaldības.

SIA “Liepājas RAS” organizē Dienvidkurzemes AAR reģionālā plāna izstrādi un sagatavotais Dienvidkurzemes RAAP atbilstoši “Atkritumu apsaimniekošanas likumam” tiks nodots apstiprināšanai Dienvidkurzemes AAR ietilpstošajām pašvaldībām.

AAR izveides mērķis ir nodrošināt ekonomiski pamatotu atkritumu apsaimniekošanu, kas ietver samērīgu atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras un reģionā radīto atkritumu apsaimniekošanas balansu, saprātīgus atkritumu pārvaldājumu attālumus no atkritumu rašanās vietām līdz sadzīves atkritumu poligoniem, u.c.

Savukārt AAVP mērķi ir saistīti ar kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanas nodrošināšanu, novēršot atkritumu rašanos; atkritumu kā resursu racionālu izmantošanas nodrošināšanu, veicinot, pēc iespējas, resursu atgriešanu atpakaļ ekonomiskajā apritē tautsaimniecībai noderīgā veidā; nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai; apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanas nodrošināšanu kā arī to apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā. Tieši atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pārvaldība, tai sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošana ir būtisks kopējās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas elements, uz ko ir vērsti vairāki šī Plāna pasākumi. Turklāt minētie Plāna mērķi atbilst valsts ilgtermiņa un vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentos nostiprinātajiem pamatprincipiem un prioritārajiem darbības virzieniem. Vienlaikus jāatzīmē, ka spēkā esošā atkritumu

apsaimniekošanas valsts plāna mērķi ir cieši saistīti un pēctecīgi turpina īstenot iepriekšējā plānā, proti, "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013. - 2020. gadam" nospraustos rīcībpolitikas virzienus, kā arī nosaka jaunus virzienus un to īstenošanai nepieciešamos pasākumus, kas iet roku rokā ne tikai ar nacionālās politikas plānošanas dokumentos noteikto, bet arī ar mērķiem un prasībām, kas izvirzīti starptautiskajā līmenī. Savukārt Dienvidkurzemes AAR reģionālais plāns pēctecīgi turpina "Liepājas reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā 2014.-2020. gadam" ietvertos reģionālās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības pasākumus.

2 Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti

Ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma (turpmāk - SIVN) vides pārskata (turpmāk - Vides pārskats) gatavošana norisinās paralēli ar plānošanas dokumenta projekta sagatavošanu.

Jau 2021. gadā saistībā ar plānoto Dienvidkurzemes AAR, lai noskaidrotu sabiedrības viedokli SIA "Liepājas RAS" ir veikusi vairākas aktivitātes:

- 2021. gada 13. aprīlī un 29. jūnijā tika rīkoti divi vebināri, kas ietvēra video prezentācijas un diskusijas. Secīgi saņemti gan komentāri, gan ieteikumi par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā dalīto vākšanu, bioloģiski noārdāmu atkritumu apsaimniekošanu, sabiedrības informēšanu u. tml.;
- 2021. gada 17. septembrī un 22. oktobrī rīkotas sanāksmes ar pašvaldību pārstāvjiem atkritumu apsaimniekotājiem un aktīviem iedzīvotājiem. Saņemtie priekšlikumi - dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamība, privātmājām elastīgāki izvešanas grafiki un informācijas pieejamība;
- Dienvidkurzemes reģionā veiktas divas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju apmierinātību un ieteikumiem sistēmas uzlabošanai.

2022. gadā Plāna projekta izstrādes laikā notika divas sanāksmes, kurās piedalījās valsts un pašvaldību institūciju, atkritumu apsaimniekošanas asociāciju pārstāvji, atkritumu apsaimniekošanas komersanti, kā arī nevalstisko organizāciju pārstāvji:

- 2022. gada 25. aprīlī sanāsmē, ko vadīja SIA "Geo Consultants" tika apskatīti šādi galvenie jautājumi: atkritumu apsaimniekošanas zonu noteikšana, atkritumu plūsmas un to apsaimniekošana, vienots konteineru marķējums, u.c. sanāsmē piedalās 12 pārstāvji no Saldus, Dienvidkurzemes, Kuldīgas, Liepājas pašvaldībām;
- 2022. gada 19. jūlija sanāsmē, ko vadīja SIA "Geo Consultants" piedalās 20 dalībnieki no Saldus, Dienvidkurzemes, Kuldīgas, Liepājas pašvaldību pārstāvji un reģionālie atkritumu apsaimniekotāji, kā arī organizētāji – SIA "Liepājas RAS" pārstāvji. Galvenie apspriežamie jautājumi: atkritumu plūsmas un to apsaimniekošana, nelegālie atkritumu izvedēji, iespējas un problemātika atkritumu izvešanai un dalītai vākšanai lauku teritorijās, u.c.

Uzsākot darbu pie Plāna, 2022. gada aprīlī SIA "Liepājas RAS" veica visu reģiona pašvaldību un atkritumu apsaimniekošanas komersantu aptauju ar mērķi gūt priekšlikumus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai AAR un ieviest reģiona iedzīvotājiem nepieciešamos pasākumus atkritumu saimniecībā. Paralēli papildus analizējot jaunākos publiskajos reģistros un datubāzēs pieejamos datus, rezultātā tika iegūts datu kopums, kas raksturo reģiona sociāli ekonomiskos apstākļus, apsaimniekotos atkritumu apjomus, pieejamo infrastruktūru un citus indikatorus.

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai reģionā pēc anketu iesniegušo pašvaldību un atkritumu apsaimniekošanas komersantu viedokļa un, ņemot vērā aktuālos atkritumu apsaimniekošanas sektora attīstības virzienus un darbības principus, galvenokārt uzmanība jāpievērš:

- dalītās vākšanas izveidei visās reģiona pašvaldībās, jāturpina dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība, lai pēc iespējas lielāku atkritumu daudzumu sagatavotu reģenerācijai;
- nepieciešamībai informēt iedzīvotājus un komersantus par atkritumu dalītās vākšanas vajadzību un ieguvumiem, ko tā dod;
- atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra (turpmāk - AARC) izveide ievērojot normatīvo aktu prasības un AARC funkciju definēšanu;
- reģiona pašvaldības un atkritumu apsaimniekošanas zonu izveides pamatojumam, zonu optimālā lieluma noteikšanai;
- dažādu atkritumu frakciju reģenerācijai (pārstrādei, atkārtotai izmantošanai), ko var veikt reģionā, piemēram, lieltgabarīta, BNA un būvniecības atkritumi;
- investīciju piesaistei, lai īstenotu atkritumsaimniecības normatīvajā regulējumā noteiktos mērķus.

Vides pārskata sagatavošanas laikā ir notikušas konsultācijas ar Valsts vides dienestu (turpmāk – VVD), Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) Kurzemes reģionālo administrāciju un Veselības inspekciju (turpmāk - VI).

DAP 2022. gada 26. aprīlī ar vēstuli Nr.4. 8/2442/2022-N (turpmāk – DAP atzinums) sniegusi atbildi, ka Dienvidkurzemes AAR ierīkotais SAP “Kīvītes” neatrodas un nerobežojas ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem.

VVD 2022. gada 12. maijā vēstulē Nr.2.4/AP/1425/2022 atsevišķas prasības, kas būtu ieveramas Plānā, nav norādītas.

VI 2022. gada 11. maija vēstulē Nr. 2.4.6.-1./259 (turpmāk - VI atzinums) vērš uzmanību, ka izstrādājot Plānu nepieciešams izvērtēt šādus jautājumus:

- Ārstniecības iestādēs radīto atkritumu plūsmas apsaimniekošana;
- Situācijas raksturojums pārtikas atkritumu apsaimniekošanas jomā, atspoguļojot pārtikas atkritumu novēršanas risinājumus. Uzsveram, ka pārtikas atkritumi piesaista kaitēkļus (žurkas, peles, lidojošie un rāpojošie insekti), putnus un mājdzīvniekus, kas ir dažādu infekcijas un parazitāro slimību pārnēsātāji, līdz ar to var veicināt epidemioloģiskās situācijas pasliktināšanās apdzīvotās vietās;
- Situācijas raksturojums BNA apsaimniekošanas jomā, citā starpā atspoguļojot Baltijas jūras krastā izskaloto makroaļģu, kā bioloģisko atkritumu, attīstības plūsmu un apsaimniekošanas risinājumus, peldvietu atkritumu apsaimniekošanas kontekstā. Uzsveram, ka Baltijas jūras krastā izskaloiti makroaļģu sanesumi var radīt smaku piesārņojumu, kā arī piesaista dažādus bezmugurkaulnieku sugas, savukārt tie – putnus, kas var radīt peldvietu ūdens mikrobioloģisko piesārņojumu.
- Akcentēt šādu veselību ietekmējošo faktoru paredzamo intensitāti: emisijas gaisā un tā iespējamais piesārņojuma lielums; iespējamais smaku piesārņojums; radītais trokšņa piesārņojums.

Plāna projekta sagatavošanas un Vides pārskata sagatavošanas process raksturots 1. tabulā.

Plāna un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk - Noteikumi Nr. 157) 12.5. apakšpunktā noteikto, kā arī atbilstoši 2021. gada 22. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 397 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 397) 11. punktā noteiktajam, izstrādājot Vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, izstrādātājs nodrošina sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšanu un viedokļu uzklauššanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanā un par SIVN (tai sk. arī Vides pārskatam), nodrošinot iespēju vismaz 30 dienas iesniegt priekšlikumus par gan par attiecīgo Plāna projektu, gan Vides pārskatu. Sabiedrības viedokli izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā Plāna apstiprināšanu.

Sabiedrības līdzdalība Plāna projekta un Vides pārskata izstrādē tiek nodrošināta saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 prasībām, ievieojot SIA “Liepājas RAS” un SIA “Geo Consultants” tīmekļvietnē paziņojumu par sabiedrības iespējām iepazīties ar Vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, kā arī nodod minēto paziņojumu Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk - VPVB) elektroniskā veidā ievietošanai VPVB tīmekļvietnē.

Plāna un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notika 2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA “Liepājas RAS” administrācijas ēkā (“Kīvītes”, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē.

Plāna un Vides pārskata darba versija kopš 2022. gada 27. septembra, kad izsludināta dokumenta sabiedriskā apspriešana, ir pieejama:

- 1) SIA “Liepājas RAS” tīmekļvietnē www.liepajasras.lv;
- 2) SIA “Geo Consultants” tīmekļvietnē www.geoconsultants.lv;
- 3) Liepājas valstspilsētas pašvaldībā;
- 4) Dienvidkurzemes novada pašvaldībā;
- 5) Kuldīgas novada pašvaldībā;
- 6) Saldus novada pašvaldībā.

Plāna projekta sagatavošanas un vides pārskata sagatavošanas process

Posmi	Projekta sagatavošana	Vides pārskata sagatavošana stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros
Politikas plānošanas dokumenta projekta un vides pārskata sagatavošana	Plāna projekta izstrāde	Izstrādātājs konsultējas ar vides un sabiedrības veselības institūcijām par SIVN nepieciešamību. Tai skaitā tiek izsūtītas informatīvas vēstules VVD, DAP, VI, informācijai VPVB.
		Sagatavo un iesniedz iesniegumu (kopā ar konsultāciju rezultātiem) VPVB.
		VPVB pieņem lēmumu par SIVN piemērošanu vai nepiemērošanu un informē sabiedrību par pieņemto lēmumu (tīmekļvietnē).
		Izstrādā plānošanas dokumentu un Vides pārskata projektu. Izstrādātājs konsultējas ar institūcijām par Vides pārskata detalizācijas pakāpi un VPVB par sabiedrības informēšanu.
Sabiedriskā apspriešana	Plāna projekta un vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana vismaz 30 dienas	Plānošanas dokumenta un Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana.
Plāna projekta un vides pārskata projekta precizēšana	Plāna projekta precizēšana, izvērtējot sabiedriskajā apspriešanā izteiktos priekšlikumus	Pilnveido Vides pārskatu, ņemot vērā priekšlikumus.
		Iesniedz Vides pārskata projektu un plānošanas dokumenta projektu VPVB.
		VPVB atzinums par Vides pārskatu, kurā noteikti arī monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņi.
		Gadījumā, ja Vides pārskatā tiek veiktas būtiskas izmaiņas pēc VPVB atzinuma saņemšanas, ir pienākums informēt VPVB, kas informācijas saņemšanas par izmaiņām plānošanas dokumentā lemj par Vides pārskata precizēšanu, atkārtotu sabiedrības informēšanu, kā arī atzinuma izsniegšanu.
Projekta pieņemšana un ieviešana	Plāna projekta pieņemšana	Sabiedrības informēšana par projekta pieņemšanu.
	Informatīvo ziņojumu sagatavošana par Plāna ieviešanu	Monitoringa ziņojuma sagatavošana un iesniegšana VPVB.

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu (1. pielikums) tika publicēts šādos laikrakstos:

- 2022. gada 13. septembra publikācija izdevumā Nr. 106 (9068) "Saldus Zeme";
- 2022. gada 15. septembra publikācija izdevumā Nr. 292 "Kuldīgas novada vēstis";
- 2022. gada 16. septembra publikācija izdevumā Nr. 180 (9263) "Kurzemes vārds";
- 2022. gada 27. septembra publikācija izdevumā Nr. 14 "Dienvidkurzeme";
- 2022. gada 26. septembra publikācija izdevumā Nr. 186 (9269) "Kurzemes vārds";
- 2022. gada 27. septembra publikācija izdevumā Nr. 112 (9074) "Saldus Zeme".

Papildus publikācijas pieejamas arī Skrundas novada un Kuldīgas novada pašvaldību tīmekļvietnēs (www.skrunda.lv un www.kuldiga.lv).

Sabiedriskās apspriešanas laikā par Plāna un Vides pārskata projektu tika saņemti iedzīvotāju un valsts institūciju viedokļi: 1. pielikumā sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokols; 2. pielikumā sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtās vēstules no Dienvidkurzemes novada iedzīvotājiem (I. Heinackas, K. Dzemes, M. Meņģeļa, I. Rones, I. Kigitovičas), DAP, VI un VVD. Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie priekšlikumi un komentāri no sabiedrības ir izvērtēti un ņemti vērā precizējot Plāna un Vides pārskata projektu. Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem ietverts 3. pielikumā.

3 Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

3.1 Esošā vides stāvokļa apraksts

Saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 4. pantu atkritumu apsaimniekošana veic tā, lai neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību, arī veicot šo saimniecisko darbību, nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;
- radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- piesārņot un piegružot vidi.

Tādejādi "Atkritumu apsaimniekošanas likumā" ir norādīti tie vides stāvokļa elementi, kurus atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt. Šā pārskata 8. nodaļā sīkāk apskatīti ar atkritumu apsaimniekošanas jomu saistītie galvenie normatīvie akti.

Atkritumu apsaimniekošanas pasākumiem, kuri ir realizēti saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2013. - 2020. gadam" tika veikts IVN vai izdoti tehniskie noteikumi, līdz ar to minēto pasākumu realizācijas laikā ir izvēlētas tādas atkritumu apsaimniekošanas iekārtu atrašanās vietas vai apsaimniekošanas metodes, kuras rada pēc iespējas mazāku ietekmi uz ūdens resursiem, gaisa kvalitāti, kultūras mantojumu, dabas resursiem, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām u.c. vides kontekstā jūtīgiem aspektiem.

Plāna projekta darbības laikā paredzētie pasākumi galvenokārt vērsti uz apglabātā atkritumu apjoma samazināšanu, pārstrādes un reģenerācijas apjomu palielināšanu, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības kvalitātes un pakalpojumu pieejamības paaugstināšanu. Šo pasākumu rezultātā tiks veicināta atkritumu kā resursa izmantošana kā arī samazināts SEG apjoms atkritumu apglabāšanā.

3.2 Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

RAAP plānoto pasākumu ietekmes teritorija norādīta 2. tabulā.

2. tabula

RAAP pasākumu teritoriālā ietekme un izmaiņas pasākuma neīstenošanas gadījumā

Nr.	Pasākums	Ietekmes zona	Izmaiņas, ja pasākums netiek īstenots
1.	Organizatoriskās struktūras – reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra attīstība	Visa AAR teritorija	Pašvaldības patstāvīgi nodrošina funkciju izpildi savā administratīvajā teritorijā, kas, faktiski, atbilst pašreizējai situācijai, nenotiek centralizēta atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības koordinēšana, kas samazina sistēmas efektivitāti un limitē iespējas normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanai.
2.	Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība	Visa AAR teritorija	Raugoties no pakalpojuma pieejamības viedokļa formāli prasības ir izpildītas, tomēr jāņem vērā, ka pēc administratīvi teritoriālās reformas novadu teritorija un attiecīgi iedzīvotāju skaits ir mainījies, līdz ar to šis jautājums ir pārskatāms. Tāpat jāņem vērā, ka Plāna pārskata periodā stājas spēkā prasības

Nr.	Pasākums	Ietekmes zona	Izmaiņas, ja pasākums netiek īstenots
			par jaunu atkritumu plūsmu dalīto vākšanu, kam nepieciešama attiecīgā infrastruktūra.
3.	Sadzīves atkritumu un dalīti savākto atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūras attīstība	Visa AAR teritorija	Pieaugot dalīti savākto atkritumu apjomam, ieviešot jaunus dalīti savācamo plūsmu veidus, kā arī ieviešot jaunas pārstrādes un reģenerācijas metodes ir nepieciešama atbilstoša infrastruktūra. Ja tas netiek nodrošināts, tiek apdraudēta mērķu sasniegšana.
4.	Darbs ar sabiedrību	Visa AAR teritorija	Turpināsies sabiedrības izglītošanas pasākumi ietverot personu atbildības palielināšanu par savu darbību vai bezdarbību.

Pieņemot, ka RAAP projektā paredzētie pasākumi netiek realizēti, netiks samazināts radīto un apglabāto atkritumu apjoms, atkritumi netiks izmantoti kā resursi, turpināsies aktīva SAP "Ķīvītes" aizpildīšana, kas nozīmē, ka būs nepieciešams domāt par jaunu apglabāšanas jaudu reģionā, jo samazināsies paredzamais izmantošanas ilgums. Savukārt pārstrādājami atkritumi netiks pārstrādāti sakarā ar pārstrādes jaudu trūkumu, kā rezultātā turpināsies neracionāla dabas resursu izmantošana. Ja Plāna projekts netiek realizēts, turpināsies apdraudējums vides kvalitātei.

Lielākā ietekme RAAP realizācijai jābūt uz bioloģisko atkritumu daudzumu, ko bez dažādu papildpasākumu realizācijas galvenokārt apstrādā energošūnā SAP "Ķīvītes". Šo situāciju ievērojami var mainīt bioloģisko atkritumu pārstrādes iekārta poligona teritorijā. Ja šāda iekārta netiks veidota, netiks nodrošināta BNA apsaimniekošana atbilstoši labākajai praksei, kas ir pretrunā ar nākotnē plānoto normatīvo aktu regulējumu par apglabāto atkritumu apjomu samazināšanu.

Ja Plāna projektā paredzētie pasākumi netiek realizēti, izrietoši netiks nodrošināta kopējā radīto un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšana, atkritumi netiks izmantoti kā resursi vai otrreizējie materiāli. Plānošanas dokumenta nerealizēšanas gadījumā iespējamo vides stāvokļa izmaiņu apkopojums sniegts 3. tabulā.

Jāatzīmē, ka atkritumu apsaimniekošanas sektorā izvirzītie mērķi, tai sk. stratēģiskie mērķi, kas noteikti valsts mērogā, sasniegšanai neatsverama loma ir atkritumu apsaimniekošanas reģionu aktivitātēm, kas, savas kompetences ietvaros, veic atkritumu apsaimniekošanu veicinot kopēju mērķu sasniegšanu.

3. tabula

Iespējamās vides stāvokļa izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Nr.p.k.	Vides stāvokļa elements/galvenās ietekmes	Izmaiņas, ja plāns netiktu īstenots
1.	Ūdens	Pie esošām tendencēm (palielināsies plastmasas atkritumu apjoms Baltijas jūrā; prognozēts izlietotā iepakojuma pieaugums) iepakojuma un plastmasas atkritumu ieplūde Baltijas jūrā nesamazināsies. Neīstenojot jaunus dalītās savākšanas, pārstrādes un reģenerācijas pasākumus, paaugstināsies virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risks no atkritumu poligoniem

Nr.p.k.	Vides stāvokļa elements/galvenās ietekmes	Izmaiņas, ja plāns netiktu īstenots
		(pie plānotās atkritumu apsaimniekošanas reģionu optimizācijas).
2.	Gaiss	BNA iekārtu izveide samazinās ne tikai SEG emisijas, metāna nokļūšanu vidē, bet arī, ņemot vērā to, ka BNA pārstrāde notiek hermētiski noslēgtos reaktoros, iekārtā ir iebūvēti biofiltri gaisa novadīšanai, netiek prognozēts smaku pieaugums.
3.	Troksnis	Neveidojot jaunus atkritumu dalītās savākšanas punktus, nepaaugstināsies trokšņa līmenis. Ierīkojot jaunus atkritumu dalītās savākšanas punktus sagaidāms minimāls kravas transporta pieaugums. Kravas auto dosies uz/no atkritumu dalītās savākšanas punktiem. Ņemot vērā, ka transportēšana tiks organizēta atbilstoši 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" izvirzītajām prasībām, radušos troksni var uzskatīt par nenozīmīgu.
4.	Zeme/augšne	Plāna projekta laikā tiks pārveidota atkritumu poligona infrastruktūra, kuras rezultātā var palielināties ietekme uz augsni. Neveicot jaunus atkritumu dalītās vākšanas, pārstrādes un reģenerācijas pasākumus, nesamazināsies kaitējumi zemes un augsnes resursiem.
5.	Daba	Netiks īstenoti izlietotā iepakojuma rašanās novēršanas pasākumi, attiecīgi, nesamazināsies dabas piegružošana ar plastmasas un stikla atkritumiem.
6.	Ainavas	Dalītas sistēmas atkritumu vākšanas attīstība samazinās atkritumu ietekmi uz ainavu, tai sk. uz vidi. Šā veida infrastruktūras ekspluatācijas efektivitāte iet roku rokā ar sabiedrības informēšanu, izglītošanas pasākumu īstenošanu un ikviena indivīda līdzatbildību.
7.	Klimats	Iekārtas, kurās tiek sadedzināts no atkritumiem iegūtais kurināmais, netiks izveidotas – nepalielināsies SEG apjoms no atkritumu reģenerācijas ar sadedzināšanu. Savukārt nepārstrādājot atkritumus un neizmantojot materiālu otrreizēji, SEG apjoms

Nr.p.k.	Vides stāvokļa elements/galvenās ietekmes	Izmaiņas, ja plāns netiktu īstenots
		atkritumu sektora atkritumu apglabāšanas daļā nesamazināsies. Poligonu gāzes, tajā skaitā no BNA anaerobās fermentācijas iekārtām iegūtas biogāzes, var tikt izmantota kā degvielu transportam, ievadīšanai dabasgāzes tīklā vai izmantotu citiem energoresursu ieguves mērķiem, piemēram, elektrības ražošanai un apkure. Izrietoši lielākie ieguvumi: metāns nenonāk gaisā, nepalielinās SEG emisijas, ar gāzi tiek aizstāti fosilie energoresursi.

(Avots: "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam stratēģiskā ietekme uz vidi novērtējuma vides pārskats", SIA "Geo Consultants" 2020. gads)

4 Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt

Plāna projektā iekļautas šādi reģionā paredzētie jauni infrastruktūras elementi: jauna sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuve un BNA anaerobās fermentācijas iekārta SAP "Ķīvītes" teritorijā. Gan ierīkojot jaunus, gan ekspluatējot esošos sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktus, arī šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, to atrašanās vietas vērtējot vides stāvokļa griezumā, nav sagaidāma ietekme uz vidi.

SAP "Ķīvītes" līdzšinējā un potenciālā ietekme ir izvērtēta IVN procedūrā, teritorijai 2000. gadā ir veikta pilna IVN procedūra. Arī šobrīd SIA "Geo Consultants" saistībā ar šī poligona paplašināšanos veic ietekmes uz vidi ziņojuma (turpmāk - IVN ziņojuma) izstrādi, kas veicama likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai, vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos. Tāpat, lai nepieļautu vides stāvokļa pasliktināšanos poligonā un tā apkārtējā teritorijā, SIA "Liepājas RAS" 2014. gada 27. oktobrī VVD Liepājas reģionālā vides pārvalde SAP "Ķīvītes" darbībai izsniedza "A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. LI14IA0006" (turpmāk – Piesārņojuma atļauja), attiecīgi poligona apsaimniekošana notiek saskaņā ar tajā izvirzītajiem nosacījumiem un prasībām.

SAP "Ķīvītes" teritorijā plānotās BNA pārstrādes iekārtas (fermentācijas rūpnīca) būvniecība, kā arī tās ekspluatācija paredzēta saskaņā ar Piesārņojuma atļauju (A kategorija), attiecīgi tās grozījumiem, un ar šajā atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem, kas atbilstoši tiks pieprasīti VVD pirms konkrētās darbības uzsākšanas.

Citas atkritumu apsaimniekošanas vietas alternatīvas netiek izskatītas, ņemot vērā priekšrocības, kādas ir jau ekspluatācijā esošai infrastruktūrai: pieejama teritorija, iekārtota infrastruktūra, izbūvēts pievadceļš, elektroapgāde, kvalificēts pieredzējis personāls, izstrādāti atkritumu pievešanas un dalīti savākto sadzīves atkritumu izvešanas maršruti, notekūdeņu un infiltrāta attīrīšana u.c.

5 Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas

Atkritumu apsaimniekošanas nozare ir viena no svarīgākajām vides aizsardzības nozarēm valstī. Savukārt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pārvaldība ir viens no būtiskākajiem jautājumiem Eiropas Savienības un Latvijas attīstības plānošanas dokumentos, it īpaši vides aizsardzības, klimatneitralitātes un dabas resursu labas pārvaldības un apsaimniekošanas jomās. Tas nozīmē, ka juridiskām personām, kuras nodarbojas ar atkritumu pārstrādi un apglabāšanu tai sk. arī SIA "Liepājas RAS" apsaimniekojot SAP "Ķīvītes" ir jāievēro virkne normatīvajos aktos noteikto prasību.

Apskatot izvirzītos galvenos virzienus RAAP, skatot tās potenciālo vides problēmu kontekstā saistībā ar atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras atzaru, var izdarīt šādus punktus:

1) **Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas laukumu izveide** pašvaldības teritorijā notiek ar pašvaldības pieņemtu lēmumu, un tā izveidei attiecīgā VVD reģionālā vides pārvalde izsniedz tehniskos noteikumus. Dalītās vākšanas punktu izveide notiek sadarbības līguma ietvaros starp pašvaldību un apsaimniekotāju, vienojoties par konkrētām vietām punktu izveidei pašvaldības teritorijā.

Dalīti savākto sadzīves atkritumu, speciālo atkritumu grupu, tostarp, videi kaitīgu preču atkritumu savākšanai Dienvidkurzemes AAR teritorijā ir izvietoti seši šķiroto atkritumu savākšanas laukumi. Gadījumā, ja Plāna darbības periodā būs nepieciešamība papildus ierīkot šādus jaunus laukumus, tie tiks ierīkoti saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

2) **Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu izveide** pašvaldības teritorijā notiek ar pašvaldības pieņemtu lēmumu, atbilstoši saskaņojot punktu atrašanos ar attiecīgo nekustamā īpašuma īpašnieku.

Šobrīd Dienvidkurzemes AAR pašvaldībās dalīti savākto sadzīves atkritumu vākšana tiek organizēta izmantojot divu konteineru sistēmu – vienā konteinerā tiek uzkrāta dalīti savākto sadzīves atkritumu vieglā frakcija (papīrs, kartons, plastmasa, metāls), otrs atsevišķs konteiners stiklam. Kopumā šādu savākšanas punktu pieejamība reģionā ir vairākkārt augstāka nekā valstī noteiktais minimums (teritorijā izvietots 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti).

3) **Sadzīves atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūra, citu atkritumu plūsmu apsaimniekošana**

Dienvidkurzemes AAR uz doto brīdi tiek ekspluatētas divas iekārtas (izvietotas SAP "Ķīvītes" teritorijā). Iekārtas paredzētas sadzīves atkritumu sagatavošanai pārstrādei un reģenerācijai, arī dalīti savākto sadzīves atkritumu pāršķirošanai, sagatavošanai transportēšanai uz pārstrādes iekārtām un nešķirotu sadzīves atkritumu mehāniskai šķirošanai – sagatavošanai apglabāšanai.

Šādu iekārtu uzstādīšanai un ekspluatācijai VVD izsniedz attiecīgu piesārņojošās darbības atļauju, atbilstoši iekārtu darbība notiek saskaņā ar izvirzītajiem piesārņojošās darbības nosacījumiem.

SAP "Ķīvītes" atsevišķā novietnē tiek apglabāti azbestu saturoši atkritumi, kuru apsaimniekošana tiek organizēta saskaņā ar izsniegto SIA "Liepājas RAS" Piesārņojuma atļauju. Aktualizējoties azbestu saturošu atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, potenciāli pastāv iespēja apglabāt azbestu saturošu atkritumus poligonā "Dūmiņi", kura darbība tiek noteikta saskaņā ar VVD izsniegto attiecīgu piesārņojošās darbības atļauju.

Nekustamajā īpašumā "Aldari" (kadastra nr. 8425 002 0120), kas atrodas Saldus novada, Cieceres pagasta, Emburgā, SIA "EkoDeal", kam ir izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja, ir paredzējusi veikt darbības paplašināšanu izveidojot būvniecības atkritumu šķirošanas un drupināšanas vietu. 2023. gada 14. jūlijā SIA "Eko Deal" VVD ir iesniegusi iesniegumu sākotnējā IVN saņemšanai plānotajai darbībai, kā rezultātā tiks sagatavoti tehniskie noteikumi, kā arī pirms darbības uzsākšanas VVD tiks saņemta attiecīgās kategorijas piesārņojošās darbības atļauja. Attiecīgi darbības ar būvniecības atkritumu šķirošanu un drupināšanu notiks atbilstoši izsniegtajai piesārņojuma atļaujai ievērojot tajās izvirzītos nosacījumus un prasības, tostarp arī kas attiecināms uz trokšņu un gaisa emisijām.

4) **Sadzīves atkritumu poligons „Ķīvītes”** Dienvidkurzemes AAR ir vienīgais darbojošais atkritumu poligons, kur ir izvietota atkritumu apglabāšanas infrastruktūra. SAP "Ķīvītes" teritorija nosacīti ir sadalīta sekojošās funkcionālās zonās: saimnieciski administratīvais komplekss, sadzīves atkritumu bioloģiskā pārstrāde, inerto

atkritumu priekšapstrādes un apglabāšanas laukums. Infrastruktūra poligonā plānota tā, lai tā atbilstu drošai un mūsdienīgai praksei atbilstoši poligona apsaimniekošanai.

Piesārņojuma atļaujas nosacījumi attiecināmi uz visiem SIA "Liepājas RAS" pamatdarbības posmiem poligona teritorijā, kā arī ar pamatdarbību saistītām piesārņojošām darbībām – notekūdeņu novadīšanu, atkritumu apsaimniekošanu, gaisa un smaku emisijām, pazemes ūdens ieguvī, troksni, u.c. Cita starpā atļauja noteic prasības poligona iekārtošanai (ietverot jaunu objektu būvniecību poligonā), ekspluatācijai, uzraudzības un kontroles procedūrām, poligona slēgšanai un apsaimniekošanai pēc slēgšanas. Tāpat Piesārņojuma atļaujā noteiktas prasības augsnes, grunts, kā arī pazemes ūdeņu aizsardzībai.

Lai nepieļautu vides stāvokļa pasliktināšanos poligonā un tā apkārtējā teritorijā, SAP "Ķīvītēs", saskaņā ar Piesārņojuma atļaujas nosacījumiem, kopš 2014. gada tiek veikts vides stāvokļa monitorings. Tieši vides monitoringa dati ir rādītājs, kas varētu liecināt par vides stāvokļa pasliktināšanos.

5) Sadzīves atkritumu pārstrāde un reģenerācija apskatāmajā AAR notiek SAP "Ķīvītēs", kur sadzīves atkritumu plūsmā tiek veikta liela izmēra atkritumu pārstrāde, bioloģiski noārdāmu atkritumu, nešķirotu sadzīves atkritumu pārstrāde; arī SIA "EkoDeal" – bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrāde; ievērojamas sadzīves atkritumu reģenerācijas jaudas reģionā nodrošina SIA "SCHWENK Latvija" - Brocēnu cementa rūpnīca, kur kā energoresurss tiek izmantots NAIK; SIA "Viduskurzemes AAO" atkritumu šķirošanas stacija "Vibsteri", kas specializējas NAIK ražošanā. Jāatzīmē, ka plāna izstrādes brīdī šķirošanas stacija "Vibsteri" ir slēgta uz nenoteiktu laiku saistībā ar ugunsgrēka seku likvidāciju.

Minētajos uzņēmumos darbība notiek atbilstoši izsniegtajām piesārņojošās darbības atļaujām, ievērojot tajās izvirzītos nosacījumus un prasības, tostarp arī kas attiecināms uz trokšņu un gaisa (tai sk. smaku) emisijām.

SAP "Ķīvītēs" līdzšinējā un potenciālā ietekme ir izvērtēta IVN procedūrā, ko 2000. gadā veica "SWECO International" un SIA "Geo Consultants". 2021. gada 21. jūlijā VPVB ir izdevis "Programmu Nr. 5-03/8 ietekmes uz vidi novērtējumam sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieto sadzīves atkritumu poligonā "Ķīvītēs" Grobiņas novadā". Šobrīd SIA "Geo Consultants" pēc SIA "Liepājas RAS" pasūtījuma saistībā ar poligona paplašināšanos veic IVN ziņojuma sagatavošanu.

Atbilstoši konsultācijām (tai sk. DAP atzinums) ar DAP, Dienvidkurzemes AAR ierīkotais SAP "Ķīvītēs" neatrodas un nerobežojas ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. No kā izrietoši jāievēro tās prasības un aizliegumi, kas ir noteikti īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk - ĪADT) vispārējos un individuālajos noteikumos, kā arī ĪADT dabas aizsardzības plāni. Jebkuru iekārtu vai infrastruktūras izvietojums tiek noteikts atbilstoši esošajai normatīvajai bāzei, t.i., veicot visus nepieciešamos saskaņojumus.

Atbilstoši konsultācijām ar VI, kā vērst VI atzinumā, izstrādājot Plānu nepieciešams izvērtēt veselību ietekmējošo faktoru paredzamo intensitāti, tādā kā emisijas gaisā un tā iespējamais piesārņojuma lielums, iespējamais smaku piesārņojums, radītais trokšņa piesārņojums.

Ņemot vērā aspektu, ka galvenā darbība saistībā ar Dienvidkurzemes AAR plānota SAP "Ķīvītēs", VI atzinumā kā galvenais akcents tika likts uz poligona un tās apkāmes veselību ietekmējošo faktoru analīzi.

Emisiju, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums SAP "Ķīvītēs" apkārtnē

Paredzētās darbības tiešā tuvumā ir reti apdzīvotas vietas. Tuvākās apdzīvotās viensētas atrodas aptuveni 400 - 550 m attālumā, aiz poligona sanitārās aizsargjoslas robežām. Tuvākā apkārtnē, ārpus poligona robežām, nav industriālu ražošanas objektu vai dzīvojamo masīvu.

Poligona līdzšinējās darbības laikā smaku koncentrācija ārpus uzņēmuma teritorijas līdz šim nebija noteikta, bet saskaņā ar Piesārņojuma atļaujā noteikto, tiek ievērotas Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) noteiktās prasības. Īsumā raksturojot pasākumus saistībā ar smaku jautājumu poligonā, tiek veikti vairāki preventīvie pasākumi, tādi kā, biogāzes savākšanas un sadedzināšanas sistēmas izveide, kas nodrošina arī smaku emisiju samazināšanu un nepieļauj emisiju izplūdi atmosfērā, ikdienas - iknedēļas atkritumu apglabāšanas krātuves pārklāšana ar kokapstrādes atlikumiem - mizu šķeldu, kas sajaukti ar bioloģiski noārdāmiem atkritumiem. Arī iedzīvotāju sūdzības par smakām nav saņemtas.

IVN ziņojuma ietvaros (2023. gada maijā) paredzētajai saimnieciskajai darbībai tika sagatavots smaku emisijas limitu projekts, kas ietver smaku mērījumus SAP "Ķīvītes" teritorijā (esošajā atkritumu krātuvē, pie infiltrāta baseina, SIA "Eco Baltia vide" šķirošanas rūpnīcas "Skudras" sadzīves atkritumu krautnēs), kā arī ir veikts iespējamās smaku izplatības novērtējums, izvērtējot poligona, paredzētās darbības, arī citu darbību, tai.sk. plānoto darbību u.c. kopējo ietekmi. Gaisa piesārņojuma novērtējumā ir iekļautas sekojošas individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas: "Vilteri" un "Kāliši". Grafiski attēlotie aprēķinu rezultāti smakas koncentrācijas izklidei sniegti 1. attēlā.

No BNA fermentācijas rūpnīcas, kas būs slēgta būve, kur tiks apstrādāts bioloģisko materiāls, smakas vidē nonāks minimāli, gaiss tiks vidē novadīts attīrītā veidā caur biofiltriem, perkolāts cirkulēs noslēgtā sistēmā. Būtiska nozīme emisiju gaisā, tai skaitā smaku novēršanā, ir esošā un plānotā jaunajā krātuvē atkritumu gāzu savākšanas sistēma un krātuves virsmas un sānu nogāžu regulāra pārsegšana.

Smaku emisiju limitu projektā novērtējot piesārņojuma izklides aprēķinu rezultātus, secināts, ka aprēķinātā smakas koncentrācija attiecībā pret smakas mērķlielumu ir nozīmīga, bet aprēķinātās smaku koncentrācijas nepārsniedz Noteikumos Nr. 724 noteikto mērķlielumu ne poligonā, ne tam piegulošajās teritorijās.

SIA "Liepajas RAS"

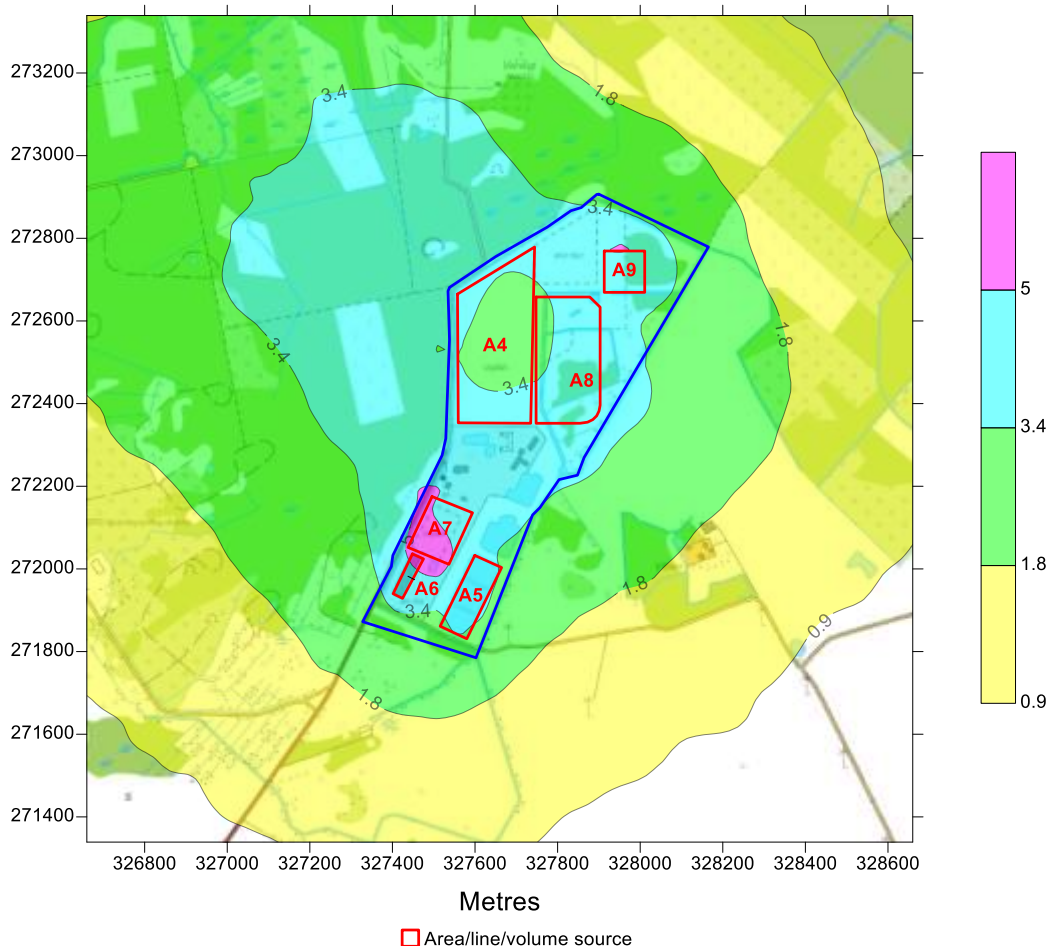
Sadzīves atkritumu poligons

"Kivītes", Grobinas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430

P 98.08 ou_e/m3 Smaka

All sources

- 1hr

Aprēķina solis 50 x 50 m. Ar zilu krāsu iezīmēta zemes robežas teritorija.

Emisijas avots: A4 - atkritumu apglabāšanu šūna; A5 - infiltrāta dīķi; A6 - sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīca "Skudras"; A7 - BNA pārstrādes iekārtas; A8 - jaunā atkritumu apglabāšanas krātuve (šūna); A9 - atkritumu kompostēšanas un uzglabāšanas laukums

1. attēls. Aprēķinu rezultātu grafiskais attēlojums

Saskaņā ar Piesārņojuma atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem, gaisu piesārņojošo vielu emisiju kontrolei esošai poligona darbībai koģenerācijas iekārtas gaisa piesārņojuma avotam - dūmenim tiek nodrošināta paraugu ņemšanas un emisijas mērīšanas vietu ierīkošanu atbilstoši standartu prasībām kā arī vienu reizi gadā maksimālās slodzes laikā tiek veikti piesārņojošo vielu emisiju instrumentālie mērījumi no dūmeņa, nosakot sadedzināšanas procesa parametrus un piesārņojošo vielu koncentrācijas. Līdz šim netika konstatēts izmešu pārsniegums gaisā.

Savukārt, kā galvenais trokšņa avots SAP "Ķīvītes" darbības nodrošināšanai uzskatāms izmantojamais autotransports un tehnika - no transporta kustības atkritumu piegādāšanas, atkritumu pārstrādes un apglabāšanas procesā. Piesārņojošās darbības atļaujā atsevišķas prasības troksnim netika izvirzītas, atzīmējot, ka iedzīvotāju sūdzību gadījumā akreditētā laboratorijā veicami trokšņu līmeņa mērījumi saskaņā ar 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" izvirzītajām prasībām. Līdz šim sūdzības nav saņemtas.

IVN ziņojuma ietvaros (2022. gada aprīlī) prognozētajai saimnieciskajai darbībai tika veikts trokšņa izplatības novērtējums, kur secināts, ka gadījumā, ja uzņēmumā dienas laikā tiktu ekspluatētas visas iekārtas vienlaikus, augstākais trokšņa līmenis, kas sagaidāms pie tuvākās dzīvojamās mājas "Vilteri" ir 51 dB(A), kas nepārsniedz noteiktos normatīvus (2. attēls).

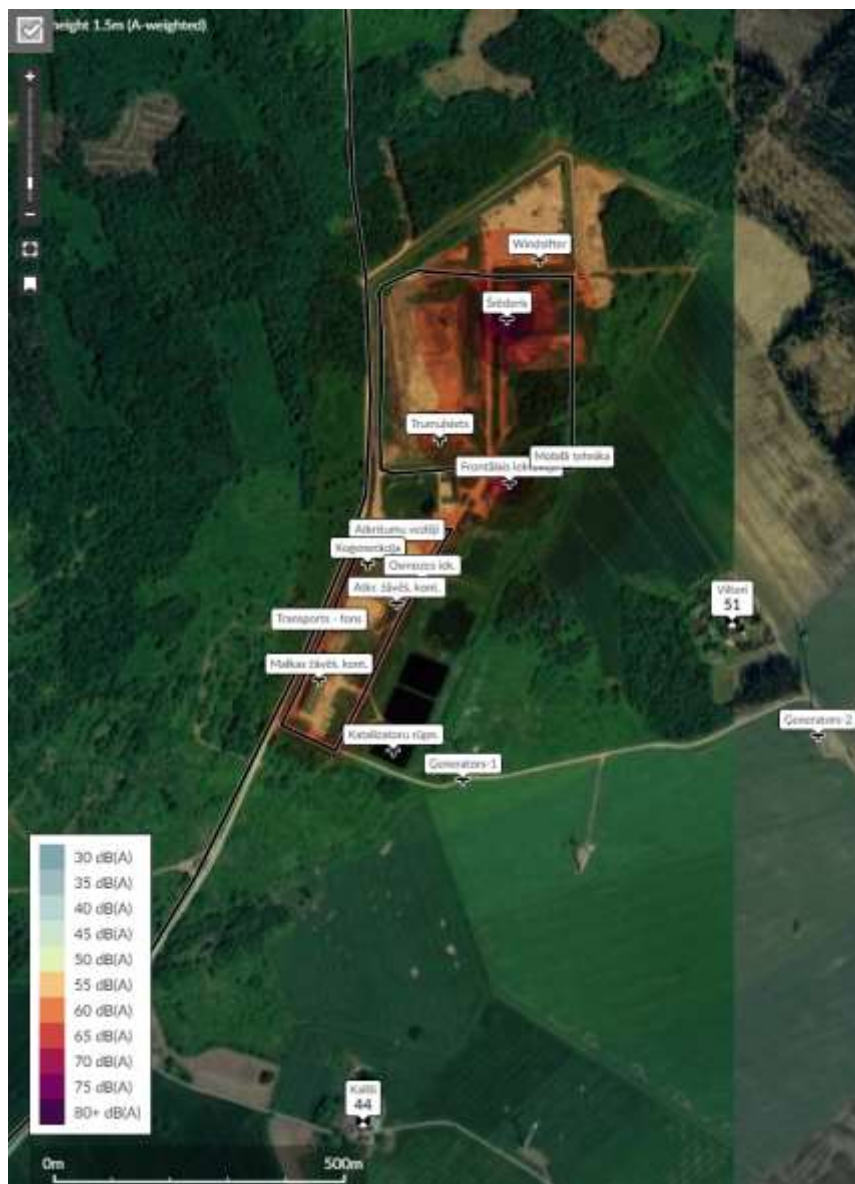
Tā kā SAP "Ķīvītes" atrodas salīdzinoši tālu no apdzīvotām vietām un naktī poligona tehnikas pārvietošanās un darbība nenotiek, radušos troksni var uzskatīt par nenozīmīgu. Pasākumi trokšņa samazināšanai nav paredzēti. Nav sagaidāms, ka līdz ar jauno infrastruktūras objektu izbūvi poligona teritorijā būtiski pieaugs uz un no poligona braucošā transporta vienību skaits. Prognozētais transporta vienību skaits ir ap 60 - 80 vienībām vienas dienas laikā (tajā skaitā ietverot arī individuālos klientus – juridiskās un privātpersonas.). Tāpat arī netiek prognozētas atkritumu vedēju vienību skaita izmaiņas, kuri veic atkritumu pārvadājumus visā Dienvidkurzemes AAR teritorijā.

Smaku limitu projektā noteiktā smakas koncentrācija attiecībā pret smakas mērķlielumu ir nozīmīga, bet aprēķinātās smaku koncentrācijas apdzīvotajās vietās, tai skaitā arī pēc SAP "Ķīvītes" sadzīves atkritumu apglabāšanas II kārtas izbūves, ņemot vērā to, ka krātuve tiks būvēta pēc analogijas ar esošo un bioloģisko atkritumu plūsma tiks nodalīta un pārvirzīta uz BNA pārstrādes rūpnīcu, nevienā gadījumā nepārsniedz Noteikumos Nr. 724 noteiktos mērķlielumus.

Videi un iedzīvotājiem (tai sk. veselībai) radītie traucējumi vai zaudējumi arī pēc RAAP realizēšanas tiek iespējami mazināti, jo darbība plānota galvenokārt teritorijā, proti, SAP "Ķīvītes", kur jau līdz šim notikusi un turpinās atkritumu apsaimniekošana, ievērojot saistošo normatīvo aktu prasības. Tāpat saistībā ar citu jaunu infrastruktūras objektu izveidošanu Plāna ietvaros trokšņa, smaku un emisiju piesārņojums gaisā vērtējams kā nebūtisks, līdz ar to nav uzskatāms par veselību ietekmējošu faktoru.

Kopumā vērtējot SAP "Ķīvītes" atrašanās vietu, kur arī notiks Dienvidkurzemes galvenās AAR reģiona aktivitātes, tā veiksmīgu darbību jau aptuveni 20 gadu griezumā, var secināt, ka šī teritorija ir piemērota atkritumu apglabāšanai, tai skaitā arī citām ar Dienvidkurzemes AAR saistītām aktivitātēm.

Viennozīmīgi šajā nodaļā minēto, kā arī vēl tikai nākotnē plānoto Dienvidkurzemes AAR aktivitāšu atbilstība vērtējuma kopskatā ar vides, dabas aizsardzības un citiem normatīvajiem aktiem, kuros noteiktas atbilstošas prasības konkrētajai paredzētajai darbībai, proti, par atkritumu apsaimniekošanu. Ievērojot saistošo normatīvo aktu prasības, Dienvidkurzemes AAR ietverto pasākumu plānu īstenošanas gaitā, ietekme uz vidi netiek prognozēta.

2. attēls. L_{diena} kopējais trokšņa līmenis Liepājas RAS ietekmes zonā (7:00-19:00), dB(A), kur norādīts trokšņa līmenis pie konkrētām dzīvojamām mājām

6 Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības mērķis ir atkritumu apsaimniekošanas procesa radītās ietekmes samazināšana, kas tiek panākta, samazinot radīto atkritumu apjomu, drošā veidā apstrādājot un reģenerējot atkritumus vai arī atkritumus atgriežot saimnieciskajā aprītē. Uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Latvijā attiecināmas gan starptautiskajā mērogā noteiktās prasības (Starptautiskās konvencijas un Eiropas Savienības direktīvas), gan nacionālā līmeņa, tostarp reģionāla līmeņa, plānošanas dokumenti, gan arī jāievēro Latvijā spēkā esošos likumus un Ministru kabineta noteikumus.

6.1 Starptautiskie nozares un vides aizsardzības mērķi

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas mērķi ir noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvā 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu jeb "Atkritumu ietvardirektīvā". Šajā direktīvā ir noteikti pasākumi, lai aizsargātu vidi un cilvēku veselību, novēršot vai samazinot atkritumu rašanās un apsaimniekošanas negatīvo ietekmi un palīdzot mazināt resursu izmantošanas vispārējo ietekmi un veicinot tādas izmantošanas efektivitāti.

Direktīvā ir noteikta atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhija, kas prioritārā secībā ir sekojoša:

- atkritumu rašanās novēršana;
- atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai;
- atkritumu pārstrāde;
- atkritumu cita tipa reģenerācija, piemēram, enerģijas reģenerācija; un
- atkritumu apglabāšana.

Direktīvai 2008/98/EK tika veikti arī grozījumi: Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīva 2018/851/ES, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem. Šo grozījumu viens no galvenajiem uzdevumiem ir lai ekonomiku padarītu par aprites ekonomiku, ir nepieciešams veikt papildu pasākumus attiecībā uz ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, pievēršoties visam produktu aprites ciklam, tai sk. atkritumu apsaimniekošanai, tādā veidā, kas saglabā resursus un noslēdz aprites loku. Resursu izmantošanas efektivitātes uzlabošana un atkritumu kā resursu vērtības atzīšana var dot ieguldījumu Savienības atkarības no izejvielu importa mazināšanā un veicināt pāreju uz materiālu ilgtspējīgāku pārvaldību un aprites ekonomikas modeli.

6.2 Nacionālie nozares un vides aizsardzības mērķi

Nacionālie nozares mērķi ir noteikti AAVP. Šā Plāna stratēģiskie virsmērķi, kas sasniedzami atkritumu apsaimniekošanas sektorā ir šādi:

1. Mērķis (M1) Novērst atkritumu rašanos un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;
2. Mērķis (M2) Nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, balstoties uz aprites ekonomikas pamatprincipiem un veicinot, ka resursi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā aprītē tautsaimniecībai noderīgā veidā;
3. Mērķis (M3) Nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, veicinot attiecīgu produktu politiku, bīstamo un videi kaitīgo vielu ierobežojumus un pilnveidojot patērētāju informētību;
4. Mērķis (M4) Nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Šobrīd AAVP ir izvirzīts arī jauns stratēģisks uzdevums – materiālu atgūšana no atkritumu plūsmas, kas pārvirza pārvaldības uzsvaru uz atkritumu apjoma samazināšanu un rašanās novēršanu, atkritumu pārstrādes un tai nepieciešamo priekšnosacījumu (t.sk. bīstamu vielu ierobežošanas produktos un dalītas savākšanas sistēmas) attīstību. Visbeidzot, AAVP nav ieviešams bez

visaptverošas un proaktīvi īstenotas sabiedrības informēšanas, izglītošanas un iesaistes, kas veicinātu tās paradumu maiņu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu, it īpaši bez(maz)atkritumu dzīves veida un atkritumu šķirošanas

darbību ieviešanu ikdienā gan sadzīvē, gan darba un mācību vidēs. Turklāt pašvaldības visu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savās administratīvajās teritorijās organizē atbilstoši pašvaldību saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kā arī ievērojot minēto AAVP un reģionālo plānu.

6.3 Reģionālie nozares un vides aizsardzības mērķi

Papildus atkritumu apsaimniekošanas sektorā noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un normatīvajos aktos noteiktajiem sasniedzamajiem rādītājiem, Dienvidkurzemes AAR tiek noteikti sekojoši mērķi un principi, kas ievērojami Plāna īstenošanā, t.sk. pasākumi, kas vērsti uz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kvalitātes un pieejamības uzlabošanu:

- atkritumu radītāji ir nodrošināti ar kvalitatīvu, savlaicīgi sniegtu, vides aizsardzības prasībām atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, tiek nodrošināta pilna spektra pakalpojumu sniegšana;
- atkritumu apsaimniekošanas sektora darbību reģionālā līmenī, kā arī sadarbību ar blakus esošajiem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem centralizēti koordinē un kontrolē AARC. AARC uzņemas atbildību par atkritumu apsaimniekošanas sektorā noteikto mērķus sasniegšanu reģiona līmenī, šo saistību izpildei AARC tiek nodrošināts ar nepieciešamajiem resursiem, t.sk. reģiona līmenī saistošu lēmumu pieņemšanas tiesībām;
- īstenojot reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, tiek ievērotas normatīvo aktu prasības, tajā skaitā Eiropas Savienības noteiktie mērķi attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības efektivitāti un kvalitāti, tiek īstenoti valsts, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumentos paredzētie pasākumi attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu;
- tiek veicināta atkritumu radītāju un citu iesaistīto pušu vides apziņas paaugstināšana un izpratnes veidošana par atkritumu apsaimniekošanas radīto ietekmi uz vidi un šīs ietekmes samazināšanas iespējām;
- atkritumu apsaimniekošanas sektorā iesaistītie pakalpojuma sniedzēji strādā izmantojot ilgtspējīgus risinājumus un labākās pieejamās tehnoloģijas visos atkritumu apsaimniekošanas posmos.

7 Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Vides un cilvēka savstarpējo attiecību veidošanas optimālākais stāvoklis ir līdzsvars starp vidi un cilvēku, konkrēti, cilvēka veikto paredzēto darbību. Tas ir dinamisks līdzsvars. Tā nobīdi uz vienu vai otru pusi regulē cilvēks, īstenojot gan dažāda veida saimnieciska rakstura darbības, gan arī administratīvos pasākumus, tostarp, šī līdzsvara saglabāšanai vērā ņemama nozīme ir arī atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietekmei uz apkārtējo vidi.

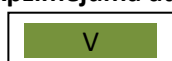
Atkritumu apsaimniekošana vislielāko ietekmi uz vidi var radīt, ja netiek atbilstoši vai nepilnīgi savākti atkritumi, kā arī tad, ja nav pareizi izvēlētas atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu atrašanās vieta, nav nodrošināta atbilstoša šādu objektu projektēšana, būvniecība un ekspluatācija atbilstoši normatīvo aktu un attiecīgai darbībai izsniegto atļauju nosacījumiem. Atbilstoši AAVP atkritumu apsaimniekošanas darbības radītā ietekme uz vidi analizēta 4. tabulā.

4. tabula

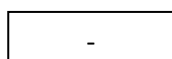
Atkritumu apsaimniekošanas darbību radītās vides problēmas

Atkritumu apsaimniekošanas iekārtu veids	Troksnis	Smakas	Daba Augu un dzīvnieku valsts		Augsne	Ūdeņu kvalitāte	Gaisa kvalitāte	Klimats
Pārstrādes iekārtas	X	X	XX		X	XX	XX	-
Kompostēšana	XX	XXX	V		X V	XX	XXX	X
Mehāniski bioloģiskā apstrāde	XX	XXX	-		-	XX	XX	X
Anaerobā fermentācija	XX	XX	X	V	X V	XX	XX	X
Atkritumu reģenerācija ar enerģijas atguvi	XX	XX	XX		XX	XX	XXX	XXX
Sadedzināšana	XX	XX	XXX		XXX	XXX	XXX	XXX
Poligoni	XXX	XXX	XXX	V	XXX	XXX	XXX	XXXX
Atkritumu pārkraušanas stacijas	XX	XXX	-		-	XX	XX	V

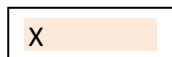
Apzīmējuma atšifrējums

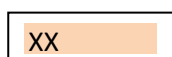
- Tieša vai netieša labvēlīga ietekme

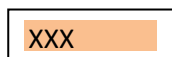
- Nav ietekmes

- Nav datu par būtisku ietekmi

- Atsevišķos gadījumos var būt ietekme, kuru ir iespējams kontrolēt

- Ietekmi var kontrolēt, bet var būt problēmas, ja iekārtu projektēšana, būvniecība vai ekspluatācija neatbilst normatīvo aktu prasībām

- Negatīvu ietekmi rada visas iekārtas

(Avots: "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam stratēģiskā ietekme uz vidi novērtējuma vides pārskats", SIA "Geo Consultants" 2020. gads)

Pasākumiem var būt tiešās (ietekmes, kuras uz apkārtējo vidi iedarbojas tieši un nepastarpināti), netiešās (ietekmes, kuras, mijiedarbojoties ar vidi, pastarpināti rada izmaiņas apkārtējā vidē), īstermiņa (izpaužas darbības norises laikā vai īsu laiku pēc darbības ieviešanas) un ilgtermiņa (pēc Plāna īstenošanas) ietekmes.

Atbilstoši AAVP izstrādē izmantotajam novērtējumam, Plāna projekta īstenošanas būtiskākās ietekmes uz vidi analizētas 5. tabulā.

5. tabula

Plāna projekta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
Atkritumu rašanās novēršana	+	+	+	+	+	+	Ņemot vērā plānoto aizliegumu tirgū laist atsevišķus vienreizlietojamus plastmasas izstrādājumus, kas attiecas uz iepakojumu, pasākumu ietekme uz ūdens vērtēta kā pozitīva. Kopumā atkritumu rašanās novēršanas pasākumiem nav prognozējama negatīva ietekme uz vidi, tā kā tiek veikti pasākumi, kas novērš atkritumu rašanos vai samazina radīto atkritumu daudzumu un bīstamību.
Atkritumu dalītā savākšana	+	+/-	+	+	+	+	Atkritumu dalītās savākšanas pasākumiem pārsvarā ir pozitīva ietekme uz visiem vides aspektiem.
Atkritumu pārstrāde	+	+/-	+/-	0	0/-	+/-	Atkritumu pārstrādes pasākumiem var būt neitrāla vai negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību atkarībā no atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iekārtu izvietojuma. Bet ņemot vērā to, ka atkritumu pārstrādes iekārtas plānots izvietot SAP "Ķīvītes", kur jau šobrīd notiek darbības ar atkritumiem, ietekme uz vidi tiek iespējami mazināta un nebūs negatīva.
Atkritumu apglabāšana	0	0/-	+/-	0	0/-	0/-	Ņemot vērā, ka atkritumu apglabāšanas poligoni ir ierīkoti atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tiek apsaimniekoti atbilstoši normatīvo aktu un izsniegtajām atļaujām A

	Ūdens	Gaiss	Klimats	Augsnes	Bioloģiskā daudzveidība	Cilvēku dzīvība un veselība	Komentāri
							kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, nav paredzams, ka atkritumu poligoniem būs negatīva ietekme uz ūdens vai augsnes stāvokli. Tā kā poligonos apglabātie atkritumi tiek regulāri pārsegti un poligonos tiek nodrošinātas poligonu gāzes savākšanas un sadedzināšanas iekārtas, var prognozēt, ka minētajiem pasākumiem būs pozitīva ietekme uz klimata un SEG aspektiem. Bet, ņemot vērā plānoto atkritumu apglabāšanu tikai piecos poligonos, ir paredzēta poligonu infrastruktūras pilnveidošana. Līdz ar to var rasties negatīva ietekme uz gaisu un klimatu. Attiecībā uz ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ir jāatzīmē, ka, no vienas puses, atkritumu poligoni jau ir izveidoti, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, bet no otras puses, ņemot vērā to, ka veidojas arī nelegālās izgāztuves, notiek piegrižošanas, atkritumu apglabāšanai var būt negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību.

Novērtējuma apzīmējumi:

- iespējama negatīva ietekme;
- + iespējama pozitīva ietekme;
- +/- var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme;
- 0 nav būtiskas ietekmes.

Kopumā videi un iedzīvotājiem radītie traucējumi vai zaudējumi tiek iespējami mazināti, jo darbība galvenokārt plānota teritorijā, kur jau līdz šim notikusi un turpinās atkritumu apsaimniekošana, ievērojot saistošo normatīvo aktu prasības. Tāpat atkritumu apsaimniekošanas galvenās aktivitātes Plāna ietvaros notiks SAP "Ķīvītes" teritorijā, kas novietots tik tālu no sensitīviem objektiem, ūdenstecēm utt., cik vien tehniski un ekonomiski iespējams. Paredzētās darbības vietai piegulošajās teritorijās notiek lauksaimnieciskā darbība un daļu no tām aizņem mežu teritorijas. Poligona esošā darbība un dažāda līmeņa plānošanas dokumenti un attīstības plāni, kā arī piegulošo teritoriju izmantošanas raksturs savstarpēji nekonfliktē un atbilst pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem zemes lietošanas mērķiem un saimnieciskās darbības iespējām. Turklāt šobrīd SAP "Ķīvītes" piekļuves iespējas nav pretrunā ar saistošajiem teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

Apskatot arī pārējos atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstības virzienus RAAP, piemēram, sadzīves atkritumu dalītās savākšanas laukumu un punktu izveide/ekspluatācija, sadzīves atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūras iekārtu uzstādīšana/ekspluatācija, u.c., notiek saskaņā ar attiecīgi izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem, atbilstoši izsniegtajām piesārņojošās darbības atļaujām, pašvaldības pieņemtajiem lēmumiem utt. (skat. sīkāku vērtējumu pa infrastruktūras veidiem 5. nodaļā).

Tādēļ nav pamata uzskatīt, ka Plānā paredzēto aktivitāšu īstenošanas rezultātā videi un iedzīvotājiem radīsies būtiski traucējumi vai zaudējumi. Kopumā tiek veicināta AAR teritorijas līdzsvarota attīstība un nav saskatāmi riski negatīvai ietekmei uz apkārtējo vidi.

8 Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi

Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes mazināšanai ir iespējams piemērot vairākus risinājumus:

- ievērot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam;
- izstrādājot teritorijas plānojumus, paredzēt tajos iespēju izvietot atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- veikt atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecību un aprīkošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- nodrošināt, ka atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu darbībai tiek saņemtas normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, un ka atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu darbība notiek atbilstoši normatīvajiem aktiem un to darbībai izsniegtajām atļaujām;
- finanšu nodrošinājuma izmantošana;
- sodu par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem piemērošana tiem, kas pārkāpj normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas jomā noteiktās prasības.

Atkritumu apsaimniekošanas nozare ir viena no svarīgākajām vides aizsardzības nozarēm valstī. Savukārt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pārvaldība ir viens no būtiskākajiem jautājumiem Eiropas Savienības, viennozīmīgi arī Latvijas attīstības plānošanas dokumentos, it īpaši vides aizsardzības, klimatneitralitātes un dabas resursu labas pārvaldības un apsaimniekošanas jomās.

Latvijā atkritumu apsaimniekošanas jomu reglamentē “Atkritumu apsaimniekošanas likums”, “Dabas resursu nodokļa likums”, “Iepakojuma likums”, “Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums” un no tiem izrietošie vairāk nekā 40 Ministru kabineta noteikumi, kā arī pašvaldību saistošie noteikumi.

Kopumā normatīvo aktu būtība ir vērsta uz to, lai neradītu ietekmi uz vidi uz cilvēku veselību, un to var realizēt, nosakot dažādus ierobežojumus, kas sīkāk apskatīti tālākajās šīs nodaļas apakšnodaļās.

8.1 Normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam

Latvijā vairākos normatīvajos aktos ir noteikti ierobežojumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietojumam, lai mazinātu šo objektu ietekmi uz vidi un cilvēku dzīvību un veselību.

Saskaņā ar “Aizsargjoslu likumu” aizsargjoslas tiek noteiktas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm, ap izmantošanai pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu lielaudas sadedzināšanas uzņēmumiem vai pārstrādes uzņēmumiem un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm ir viens no sanitāro aizsargjoslu veidiem. Likumā ir noteikts, kādi ir aizsargjoslu izmēri atkarībā no objektiem, kā arī noteikti aizliegumi attiecībā uz objektu ierīkošanu.

Piemēram, vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas šīs aizsargjoslas. Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. Šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

Vērtējot paredzētās darbības īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā viens no darbības iespējamajiem limitējošajiem faktoriem tiek vērtēta aizsargjoslu esamība paredzētās darbības un tai piegulošajā teritorijā, kā arī saimnieciskās darbības aprobežojumi tajās.

Uz SAP “Ķīvītes” teritoriju un darbību ir attiecināmas šādas aizsargjoslas:

- Eksploatācijas aizsargjoslas - gar elektriskajiem tīkliem, elektrisko tīklu sadales iekārtām, ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem, autoceļiem, valsts ģeodēziskā atbalsta punktiem;
- Sanitārās aizsargjoslas - ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm;
- Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām – ūdensapgādes urbamam Nr. 8971 noteikta stingra režīma aizsargjosla 10 m rādiusā un ķīmiskā aizsargjosla ar rādiusu 560 m.

Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1032 "Atkritumu poligonu noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 1032) ir noteiktas prasības atkritumu poligonu ierīkošanai, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanai un šo poligonu un izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai un kārtība, kādā slēdz un rekultivē atkritumu poligonus. Tāpat šie noteikumi paredz, ka poligona ierīkošanas vietu izvēlas saskaņā ar tās pašvaldības teritorijas plānojumu, kuras teritorijā paredzēts būvēt poligonu, kā arī šajos noteikumos ir noteikta poligona vietas izvēle un aizliegumi attiecībā uz to.

Noteikumi Nr. 1032 paredz, ka poligona ierīkošanas vietu izvēlas saskaņā ar tās pašvaldības teritorijas plānojumu, kuras teritorijā paredzēts būvēt poligonu. Poligona būvniecības vietu izvēlas, ņemot vērā:

1. attālumu no apdzīvotām vietām, tūrisma objektiem, vietām, ko izmanto atpūtai un veselības aprūpei, kā arī no ūdenstilpēm, ūdenstecēm un lauksaimniecībā izmantojamām zemēm;
2. aprobežojumus visu veidu aizsargjoslās iespējamajā poligona būvniecības vietā;
3. ģeoloģiskos un hidroģeoloģiskos apstākļus iespējamajā poligona būvniecības vietā;
4. iespējamās poligona būvniecības vietas applūšanas, nosēšanās, noslīdeņu vai nogruvumu varbūtību;
5. valdošo vēju virzienu attiecībā pret apdzīvotām vietām, tūrisma objektiem un vietām, ko izmanto atpūtai un veselības aprūpei;
6. paaugstinātas bīstamības objektu izvietojumu un to iespējamo nevēlamo ietekmi uz poligonu, kā arī poligona iespējamo ietekmi uz paaugstinātas bīstamības objektiem.

Var secināt, ka vairākos normatīvajos aktos noteikto ierobežojumu neievērošana, kas attiecināma uz atkritumu poligonu būvniecību, ierīkošanu un ekspluatāciju, var radīt ilglaicīgas sekas videi. Normatīvajos aktos noteikto prasību piemērošana var ievērojami samazināt atkritumu poligona radīto ietekmi uz dažādiem vides aspektiem, it īpaši uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, gaisa piesārņojumu, troksni un smakām.

8.2 Teritorijas plānošana

Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” paredz, ka vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā ietilpst paskaidrojuma raksts, grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Teritorijas plānojuma paskaidrojuma rakstā ietver spēkā esošo teritorijas plānojumu, lokālpilānojumu un detālpilānojumu īstenošanas izvērtējumu, sagatavotās teritorijas plānojuma redakcijas risinājumu aprakstu un tā atbilstību ilgtspējīgas attīstības stratēģijai. Grafiskajā daļā nosaka: funkcionālo zonējumu; teritorijas ar īpašiem noteikumiem; pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas; ciemu robežas; un attēlo: republikas pilsētu, novadu, novada pilsētu un novada pagastu robežas; publiskās infrastruktūras objektus (izņemot sociālās infrastruktūras objektus), norādot plānotos ceļus un plānotās pievienojumu vietas valsts un pašvaldību autoceļiem (publiskās lietošanas autoceļu tīklam), kuru novietojums var tikt precizēts būvprojektā atbilstoši MK noteikumiem par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem; nacionālas nozīmes derīgo izrakteņu atradņu teritorijas; teritorijas un objektus, kuriem noteikts nacionālo interešu objekta statuss; apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem nosaka aizsargjoslas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām; ja nepieciešams, citas teritorijas un objektus. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosaka: prasības teritorijas izmantošanai katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā; apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā; nosacījumus detālpilānojumu un to lokālpilānojumu izstrādei, ar kuriem tiek grozīts pašvaldības teritorijas plānojums; citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā teritorijas īpatnības un specifiku.

Teritorijas plānojumu izstrādes procesā tiek izvērtētas arī teritorijas, kas paredzētas atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu izvietošanai. Izstrādes procesā var mainīt šo teritoriju robežas. Paredzētās darbības īstenošanai SIA "Liepājas RAS" nav nepieciešams ierosināt grozījumus spēkā esošajā teritorijas plānojumā. SAP "Ķīvītes" saskaņā ar "Grobiņas novada teritorijas plānojumā 2014. - 2025. gadam" noteikto funkcionālo zonējumu atrodas ražošanas apbūves teritorijā apakšzonējumā L-3, kura atļautā izmantošana, kā noteikts teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 491.3. punktā, ir sadzīves atkritumu un bioloģiskās pārstrādes un inerto atkritumu poligons "Ķīvītes".

8.3 Normatīvajos aktos noteiktās prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem

Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektu apsaimniekošana vērtējuma atbilstoši vides, dabas aizsardzības un citiem normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības konkrētajai paredzētajai darbībai, proti, par atkritumu apsaimniekošanu. Pēc būtības atkritumu apsaimniekošanas objektu būvniecībai un aprīkošanai tiek izvirzītas prasības, lai pēc iespējas novērstu minēto objektu ietekmi uz vidi, cilvēku dzīvību un veselību.

Ministru kabineta 2011. gada 22. februāra noteikumi Nr.135 „Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām” nosaka, ka vietās, kas paredzētas nolietoto transportlīdzekļu uzglabāšanai (arī īslaicīgai uzglabāšanai) pirms apstrādes, operators nodrošina:

1. ūdens un piesārņojošas vielas necaurļaidīgu segumu ar virszemes noteces savākšanas iekārtām, novades kanāliem un eļļu attīrītājiem;
2. notekūdeņu un lietusūdeņu novadīšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī.

Savukārt vietās, kur paredzēta nolietoto transportlīdzekļu apstrāde, operators nodrošina:

1. ūdens un piesārņojošas vielas necaurļaidīgu segumu ar virszemes noteces savākšanas iekārtām, novades kanāliem un eļļu attīrītājiem;
2. iekārtas demontēto, atkārtoti izmantojamo sastāvdaļu uzglabāšanai, arī ar eļļām piesārņotu sastāvdaļu uzglabāšanai, lai nebūtu iespējama eļļas noplūde;
3. piemērotas tvertnes akumulatoru (paredzot elektrolītu neitralizāciju konkrētajā apstrādes vietā vai citā vietā), eļļas filtru, kā arī polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu saturošu kondensatoru atsevišķai uzglabāšanai;
4. piemērotas tvertnes, kurās atsevišķi uzglabā nolietotu transportlīdzekļu šķidros atkritumus: degvielu, motoreļļu, manuālās pārnenumkārbas eļļu, automātiskās pārnenumkārbas eļļu, transmisijas eļļu, hidraulikas eļļu, dzesēšanas šķidrumus, bremžu eļļas, akumulatoru elektrolītus, gaisa kondicionēšanas sistēmu šķidrumus un citus šķidrumus, kas atrodas nolietotā transportlīdzeklī;
5. notekūdeņu un lietus ūdeņu novadīšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī;
6. novietnes, kurās uzglabāt lietotas riepas, nodrošinot preventīvus pasākumus ugunsgrēku novēršanai, kā arī ņemot vērā atļaujā noteikto maksimāli pieļaujamo lietoto riepu uzkrājumu;
7. nolietota transportlīdzekļa apstrādes uzsākšanu mēneša laikā pēc tā pieņemšanas;
8. lai darbi tiktu veikti pēc speciālas atļaujas (licences) saņemšanas darbībām ar aukstuma aģentiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, kas ir aukstuma aģenti.

Ministru kabineta 2016. gada 13. decembra noteikumi Nr. 788 “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām” nosaka atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu veidus, atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu ierīkošanas un apsaimniekošanas prasības, kā arī prasības bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai un apsaimniekošanai.

Atbilstoši šajos noteikumos ietvertajām prasībām sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā nodrošina:

1. izvietošanu, kas nodrošina transportlīdzekļu piekļuvi;
2. virsmas segumu, kas nodrošina atkritumu konteineru izvietošanu;
3. tādu savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus;
4. piekļuvi savākšanas punktam neierobežotu laiku.

Šķiroto atkritumu savākšanas laukumā nodrošina:

1. ūdensnecaurļaidīgu virsmas segumu;
2. lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu, ja atkritumi netiek uzglabāti konteineros vai tvertnēs ar vāku, vai telpās;
3. transportlīdzekļu piekļuvi;

4. tādu savākšanas laukuma platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus vai izvietot atkritumu savākšanai un uzglabāšanai nepieciešamo aprīkojumu (tajā skaitā pašpresējošos konteinerus) vismaz šādiem dalīti savāktu atkritumu veidiem (plastmasas atkritumi; izlietotais plastmasas iepakojums; koksne un izlietotais koka iepakojums; papīrs un kartons, izlietotais papīra un kartona iepakojums; izlietotais stikla iepakojums; cita veida stikla atkritumi; metāla iepakojums; sadzīvē radušies bīstamie atkritumi; smēreļļas, svinu saturoši elektriskie akumulatori, elektriskie akumulatori (niķeļa–kadmija, dzelzs–niķeļa), galvaniskie elementi, galvaniskās baterijas un citi elektriskie akumulatori, visu veidu riepas, eļļas filtri, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, arī liela izmēra dzesēšanas iekārtas, saldētavas un ledusskapji, gāzislādes spuldzes);
5. visa savākšanas laukuma teritorijas apgaismojumu un iežogojumu, lai novērstu neatļautu piekļuvi savākšanas laukumam ārpus tā darba laika;
6. savākšanas laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas tādas kā telpas darbiniekiem, elektroapgādes sistēmu, ugunsdzēsšanas aprīkojumu.

Atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijā nodrošina:

1. ūdensnecaur laidīgu laukuma segumu ar lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu, ja savāktie atkritumi netiek uzglabāti konteineros vai tvertnēs ar vāku, vai telpās (izņemot būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu uzglabāšanas vietas, kur nodrošina ūdensnecaur laidīgu laukuma segumu);
2. transportlīdzekļu piekļuvi;
3. šķirošanas un pārkraušanas stacijā ievesto un izvesto atkritumu veidu noteikšanu un svarus šķirošanas un pārkraušanas stacijā ievesto un izvesto atkritumu svēršanai;
4. ja šķirošanas un pārkraušanas stacijā atkritumus šķiro vai pieņem no apmeklētājiem, – tādu šķirošanas un pārkraušanas stacijas platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus vai izvietot atkritumu savākšanai un uzglabāšanai nepieciešamo aprīkojumu (tajā skaitā pašpresējošos konteinerus) vismaz šādiem dalīti savāktu atkritumu veidiem (plastmasas atkritumi; izlietotais plastmasas iepakojums; koksne un izlietotais koka iepakojums; papīrs un kartons, izlietotais papīra un kartona iepakojums; izlietotais stikla iepakojums; cita veida stikla atkritumi; sadzīvē radušies bīstamie atkritumi; videi kaitīgu preču atkritumi; metāla iepakojums; liela izmēra atkritumi; būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi);
5. visas šķirošanas un pārkraušanas stacijas teritorijas apgaismojumu un iežogojumu, lai novērstu neatļautu piekļuvi šķirošanas un pārkraušanas stacijai ārpus tās darba laika;
6. šķirošanas un pārkraušanas stacijas darbībai nepieciešamās būves un iekārtas (telpas darbiniekiem; elektroapgādes sistēmu; ugunsdzēsšanas aprīkojumu);
7. ja šķirošanas un pārkraušanas stacijā atkritumus šķiro vai pieņem no apmeklētājiem, – piekļuvi šķirošanas un pārkraušanas stacijai vismaz 20 stundas nedēļā, tajā skaitā vismaz vienu dienu nedēļas nogalē (sestdien vai svētdien), kā arī vismaz vienu darba dienu līdz plkst. 19.00.

Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu savākšanas laukumā nodrošina:

1. ūdensnecaur laidīgu laukuma virsmas segumu;
2. transportlīdzekļu piekļuvi;
3. būvniecības atkritumu savākšanas laukumā ievesto un izvesto atkritumu veidu noteikšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus, un reģistrāciju;
4. svarus būvniecības atkritumu savākšanas laukumā ievesto un izvesto atkritumu masas noteikšanai;
5. tādu atkritumu savākšanas laukuma platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus vai izvietot būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu savākšanai un uzglabāšanai nepieciešamo aprīkojumu;
6. visa būvniecības atkritumu laukuma apgaismojumu un iežogojumu, lai novērstu neatļautu piekļuvi būvniecības atkritumu savākšanas laukumam ārpus tā darba laika;
7. savākšanas laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas (telpas darbiniekiem; elektroapgādes sistēmu; ugunsdzēsšanas aprīkojumu).

Metāllūžņu noliktavā nodrošina:

1. ūdensnecaurlaidīgu laukuma virsmas segumu ar lietus notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu, ja savāktie metāllūžņi netiek uzglabāti konteineros ar vāku vai telpās;
2. transportlīdzekļu piekļuvi;
3. metāllūžņu noliktavā ievesto un izvesto atkritumu veidu noteikšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus, un reģistrāciju;
4. svarus metāllūžņu noliktavā ievesto un izvesto atkritumu masas noteikšanai;
5. tādu atkritumu savākšanas laukuma platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot metāllūžņu konteinerus, ja tādi tiek izmantoti attiecīgajā noliktavā;
6. visas metāllūžņu noliktavas teritorijas apgaismojumu un iežogojumu, lai novērstu neatļautu piekļuvi metāllūžņu noliktavai ārpus tās darba laika;
7. metāllūžņu noliktavas darbībai nepieciešamās būves un iekārtas (telpas darbiniekiem; elektroapgādes sistēmu; ugunsdzēsšanas aprīkojumu).

Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumā nodrošina (nepiemēro bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumiem, kas izvietoti sadzīves atkritumu poligonu teritorijās):

1. virszemes ūdeņu savākšanas sistēmu (tajā skaitā smilšu uztvērējus) savāktu virszemes ūdeņu izsmidzināšanai uz komposta kaudzēm vai novadīšanai sadzīves atkritumu poligona infiltrāta uzkrāšanas iekārtās (ja bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumu ierīko sadzīves atkritumu poligona teritorijā);
2. ūdensnecaurlaidīgu segumu, lai nepieļautu gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņošanu, nodrošinot, ka ekspluatācijas laikā maksimālais gruntsūdens līmenis ir zemāks par vienu metru no laukuma pamatnes;
3. koku un krūmu stādījumu ap bioloģisko atkritumu kompostēšanas laukumu;
4. apgaismojumu un iežogojumu;
5. ievesto un izvesto atkritumu veidu un masas novērtēšanu un reģistrāciju;
6. laukuma darbībai nepieciešamās būves un iekārtas (telpas darbiniekiem; elektroapgādes sistēmu; ugunsdzēsšanas aprīkojumu; ūdensapgādes sistēmu);
7. neapstrādātā materiāla pārvadāšanai izmantoto konteineru, tvertņu un transportlīdzekļu tīrīšanu un dezinficēšanu.

Zaļo un dārza atkritumu kompostēšanas vietā nodrošina:

1. ūdensnecaurlaidīgu segumu, lai nepieļautu gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu piesārņošanu, kā arī nodrošinātu mehānismu un transporta pārvietošanos;
2. zaļo un dārza atkritumu kompostēšanas vietas iežogojumu.

Ministru kabineta 2014. gada 8. jūlija noteikumi Nr. 388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" nosaka prasības, kas jāievēro iekārtu atkritumu apstrādes, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas iekārtu operatoriem; iekārtu atkritumu savākšanas un apstrādes prasības; iekārtu atkritumu savākšanas, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas apjomus un termiņus.

Šie noteikumi noteic, ka pirms jebkuras darbības, kas tiek veikta iekārtu atkritumu uzglabāšanas (arī īslaicīgas uzglabāšanas) vietās, lai šo atkritumu ķīmiskās vielas un sastāvdaļas atdalītu, izjauktu, sasmalcinātu, kā arī sagatavotu pārstrādei vai apglabāšanai, operators ierīko:

1. ūdeni un piesārņojošas vielas necaurlaidīgu pretinfiltrācijas segumu;
2. pret nokrišņiem izturīgu pārsegumu;
3. virszemes noteces savākšanas iekārtas un eļļas uztvērējus, ja attiecīgajā uzglabāšanas vietā ir paredzēts uzglabāt iekārtu atkritumus, no kuriem ir iespējama eļļu izdalīšanās.

Ministru kabineta 2011. gada 21. jūnijā noteikumi Nr. 485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība un prasības titāna dioksīda ražošanas iekārtu radīto emisiju ierobežošanai, kontrolei un monitoringam" nosaka kārtību, kādā apsaimniekojami polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturoši atkritumi, naftas produktu atkritumi, bateriju un akumulatoru atkritumi un titāna dioksīda rūpniecības atkritumi; bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanai, apstrādei un pārstrādei izvirzāmās prasības; bateriju

un akumulatoru atkritumu savākšanas un pārstrādes apjomus un termiņus, arī ziņojuma sniegšanas kārtību par šo darbību izpildi; titāna dioksīda ražošanas iekārtu radīto emisiju ierobežošanas, kontroles un monitoringa prasības.

Šie noteikumi noteic, ka bateriju un akumulatoru atkritumu uzglabāšanas (arī īslaicīgas uzglabāšanas) vietā vai apstrādes iekārtās operators ierīko:

1. ūdeni un piesārņojošas vielas necaurļaidīgu pretinfiltrācijas segumu vai piemērotu konteineru;
2. pret nokrišņiem izturīgu pārsegumu;
3. virszemes noteces savākšanas iekārtas un eļļas uztvērējus, ja attiecīgajā uzglabāšanas vietā ir paredzēts uzglabāt bateriju un akumulatoru atkritumus, no kuriem iespējama eļļas izdalīšanās.

Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumos Nr. 401 „Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai” ir noteikts, ka operators nodrošina, ka:

1. iekārtu projektē, būvē un darbina, ievērojot visas šajos noteikumos un citos vides aizsardzības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības, kā arī ņemot vērā sadedzināmo atkritumu kategoriju;
2. atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas procesā iegūto siltumu izmanto iespējami lietderīgi (iegūstot elektroenerģiju vai iegūto siltumu izmantojot apkurei);
3. atkritumi tiek sadedzināti pēc iespējas pilnīgāk, lai kopējais oglekļa saturs pelnos un izdedžos nepārsniegtu 3 % vai zudumi sadedzināšanas procesā nepārsniegtu 5 % no materiāla sausā svara, kā arī samazinātos atkritumu bīstamība. Ja nepieciešams, operators izmanto atkritumu priekšapstrādes tehnoloģijas;
4. atlikumus, kuru rašanos nav iespējams novērst un kurus nevar atkārtoti izmantot, apglabā normatīvajos aktos par atkritumu pārstrādes, reģenerācijas un apglabāšanas veidiem noteiktajā kārtībā;
5. darbiniekiem, kuri vada un apsaimnieko iekārtas, ir nepieciešamā izglītība, kā arī zināšanas par ķīmiskajām vielām un bīstamajiem ķīmiskajiem produktiem atbilstoši normatīvajiem aktiem par nepieciešamo izglītības līmeni personām, kuras veic uzņēmējdarbību ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem.

8.4 Normatīvajos aktos noteiktās prasības par atkritumu apsaimniekošanas atļaujām

Normatīvajos aktos noteikto atkritumu apsaimniekošanas atļauju saņemšana nodrošina, ka normatīvajos aktos noteiktās prasības tiks piemērotas attiecīgajiem atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objektiem, novēršot un mazinot to ietekmi uz vidi, kā arī preventīvus pasākumus, lai netiku apdraudēta cilvēku veselība.

Saskaņā ar “Atkritumu apsaimniekošanas likumu” atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem VVD atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai vai atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai. VVD atļauja nepieciešama atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai, uzglabāšanai, kā arī slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.

Atkritumu poligona, izgāztuves, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu īpašnieks vai apsaimniekotājs apsaimnieko atkritumu poligonu, izgāztuvi, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu saskaņā ar atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, šo likumu un citiem vides aizsardzības jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 13. septembra noteikumiem Nr. 703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību” noteikto, ja atkritumu apsaimniekotājs ir saņēmis atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai un šajā atļaujā ir iekļauti nosacījumi atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, tam nav nepieciešama atsevišķa atļauja atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai. Savukārt, ja atkritumu apsaimniekotājs ir saņēmis atļauju A vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai un šajā atļaujā ir iekļauti nosacījumi atkritumu savākšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, un tas vēlas atrakt slēgtu vai rekultivētu atkritumu izgāztuvi un pāršķirot tajā esošos atkritumus, tam papildus ir nepieciešama slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas un tajā esošo atkritumu pāršķirošanas atļauja.

Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” nosaka A kategorijas piesārņojošas darbības pieteikšanas nosacījumus, kā arī nosacījumus, uz kuriem pamatojoties izsniedzama atļauja A kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai; B kategorijas piesārņojošas darbības pieteikšanas nosacījumus, kā arī nosacījumus, uz kuriem pamatojoties izsniedzama atļauja B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai; C kategorijas piesārņojošas darbības, kā arī C kategorijas piesārņojošas darbības iesnieguma saturu un iesniegšanas kārtību; kārtību, kādā VVD reģistrē C kategorijas piesārņojošas darbības; kārtību, kādā VVD pārskata nosacījumus, kas noteikti A vai B kategorijas atļaujā, kā arī nepieciešamības gadījumā atjauno vai papildina šos nosacījumus.

Noteikumos Nr. 1032 ir noteiktas prasības atkritumu poligonu ierīkošanai, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanai un šo poligonu un izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai un kārtība, kādā slēdz un rekultivē atkritumu poligonus.

8.5 Finanšu nodrošinājums

Atbilstoši “Atkritumu apsaimniekošanas likumā” noteiktajam kopš 2018. gada 1. jūlija atkritumu apsaimniekotājs atļaujas saņemšanai atkritumu pārvadāšanai, atkritumu uzglabāšanai, kā arī pārstrādei un reģenerācijai iesniedz VVD finanšu nodrošinājumu. Atkritumu apsaimniekotājam finanšu nodrošinājums jāuztur spēkā visu atļaujas darbības laiku. Ja atļaujas darbības laikā atkritumu apsaimniekotājam nav spēkā esoša finanšu nodrošinājuma, atļaujas darbība tiek apturēta līdz attiecīga nodrošinājuma iesniegšanai VVD.

Ministru kabineta 2021. gada 25. februāra noteikumi Nr. 134 „Finanšu nodrošinājuma piemērošanas kārtība atkritumu apsaimniekošanas darbībām” noteic kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs iesniedz VVD finanšu nodrošinājumu, tā pagarinājumu vai atjaunojumu; finanšu nodrošinājuma pieprasīšanas kārtību, tā apmēru, termiņu, uz kādu izsniedzams, pagarināms vai atjaunojams nodrošinājums, kā arī finanšu nodrošinājuma dokumentu paraugus.

8.6 Sodi par vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumiem

Vairākos Latvijas normatīvajos aktos ir noteiktas sankcijas par atkritumu apsaimniekošanas prasību pārkāpšanu.

“Atkritumu apsaimniekošanas likums” noteic, ka par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu atkritumu radītājam vai valdītājam: fiziskajai personai — no četrpadsmit līdz divsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit līdz piecsimt sešdesmit naudas soda vienībām.

Soda sankcijas paredzētas par šādiem pārkāpumiem: atkritumu uzskaites noteikumu pārkāpšana; normatīvajos aktos noteikta speciālā marķējuma, kurā norādīta prasība savākt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus atsevišķi no citiem atkritumiem, nelietošana elektriskajām vai elektroniskajām iekārtām vai speciālā marķējuma, kurā norādīta prasība savākt bateriju un akumulatoru atkritumus atsevišķi no citiem atkritumiem, nelietošana baterijām un akumulatoriem; normatīvajos aktos elektrisko un elektronisko iekārtu, bateriju vai akumulatoru ražotājam noteiktās prasības reģistrēties nepildīšana; atkritumu savākšana, pārvadāšana, pārkraušana, šķirošana vai uzglabāšana vai par slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrašanās un atkritumu pāršķirošana bez atļaujas; normatīvajos aktos atkritumu pārrobežu pārvadājumiem noteikto prasību pārkāpšana.

“Krimināllikums” nosaka, ka par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu, par atkritumu ieviešanu Latvijas teritorijā vai tranzītpārvadāšanu cauri Latvijas teritorijai, pārkāpjot noteikumus, bīstamu vielu neatļautu apglabāšanu ūdeņos un zemes dzīlēs, kā arī jūras, zemes, mežu un ūdeņu piesārņošanu un piegāzēšanu ar bīstamiem atkritumiem, personas ir saucamas pie kriminālatbildības un var tikt sodītas. Personām, atkarībā no noziedzīgā nodarījuma, var piespriest brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu, dažos gadījumos - brīvības atņemšanu ar probācijas uzraudzību.

9 Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums, stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts, norādot arī problēmas nepieciešamās informācijas ieguvē

Alternatīvas

Plānā dažādas alternatīvas tika skatītas plašā griezumā - sākot no tehnoloģiju pielietošanas alternatīvām līdz organizatorisko pasākumu vērtēšanai. Apskatot atkritumu apsaimniekošanas nozari, var izcelt šādus galvenos alternatīvos risinājumus sistēmas darbības pilnveidošanai:

1. Reģiona dalījums atkritumu apsaimniekošanas zonās

Atkritumu apsaimniekošanas zona ir teritorija kurā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus uz līguma ar pašvaldību pamata sniedz viens atkritumu apsaimniekošanas komersants. Normatīvais regulējums paredz, ka atkritumu apsaimniekošanas zona var būt pašvaldības administratīvā teritorija, daļa no pašvaldības administratīvās teritorijas, vai arī – vairākas pašvaldības var veidot kopīgu atkritumu apsaimniekošanas zonu. Dienvidkurzemes AAR izstrādes laikā ir izskatīti vairāki alternatīvie scenāriji no kuriem par efektīvāko ir noteikts visa AAR reģiona dalīšana divās zonās kā robežšķirtni izmantojot valsts autoceļu A9, tādējādi katrā reģionā pašvaldība ir divas atkritumu apsaimniekošanas zonas. Šāds risinājums nodrošina vairākas priekšrocības, t.sk.:

1) atkritumu apsaimniekošanas komersantam ir nodrošināts pietiekams apsaimniekojamo atkritumu apjoms, kas veicina tā saucamo "Apjoma ekonomiju" un ļauj pakalpojuma sniedzējam efektīvāk plānot savākšanas maršrutus, atkritumu apstrādes infrastruktūras darbību, tādējādi samazinot atkritumu apsaimniekošanas ietekmi uz vidi;

2) tā kā iepirkuma procedūrā tiek plānots noteikt, ka viens pretendents nevar uzvarēt iepirkumā abās pakalpojuma sniegšanas zonās, reģionā tiek saglabāta konkurence – pakalpojuma sniegšanas laikā būs iespējams salīdzināt katrā zonā strādājoša operatora darba kvalitāti, kas, attiecīgi neļaus operatoriem pazemināt kvalitātes standartus;

3) izvēlētajā variantā katras zonas atkritumu radītājiem, neatkarīgi no atrašanās vietas, tiks noteikta vienāda atkritumu apsaimniekošanas maksa, tādējādi novēršot nevienlīdzību, kas rastos, ja katra pašvaldība atsevišķi tiktu noteikta kā atkritumu apsaimniekošanas zona.

2. Alternatīvie risinājumi dalītās vākšanas sistēmas pilnveidošanai

Līdzšinējā atkritumu dalītās vākšanas sistēma lielā mērā tika balstīta uz publiski pieejamo sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu izmantošanu, ievērojot normatīvo regulējumu attiecībā uz minimālo infrastruktūras pieejamības nodrošinājumu. Šādam risinājumam ir savas priekšrocības, proti – teritorijās ar mazāku radīto atkritumu apjomu īpatsvaru atkritumu radītājiem tiek nodrošinātas iespējas šķirot atkritumus, vienlaicīgi šim risinājumam ir trūkumi – sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punkti ir izvietoti publiskajā ārtelpā, vairumā gadījumu tiem nav atbildīgās personas, kas uzraudzītu atbilstošu punkta izmantošanu, kā rezultātā konteineros tiek izmesti neatbilstoši atkritumi, kā arī tiek radīti piegružošanas riski, kad konteineri ir pārpildīti un atkritumi, t.sk. neatbilstoši atkritumi tiek novietoti blakus konteineriem. Lai mazinātu šos riskus plāna pārskata periodā, teritorijās, kur tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti, tiek rekomendēts prioritāri dalītās vākšanas konteinerus izsniegt individuāliem klientiem, tādējādi tiek nodrošināts, ka klients atbild gan par konteineru saturu, gan regulāras konteineru iztukšošanas organizēšanu samazinot piegružošanas riskus. Šāds risinājums veicina arī atkritumu radītāju iesaistīšanos dalītajā vākšanā, jo sistēma tiek padarīta pieejamāka, ērtāk lietojama. Tāpat pie alternatīvajiem risinājumiem dalītās vākšanas sistēmas pilnveidošanai jāatzīmē būtiskais šķirotu atkritumu savākšanas laukumu skaita palielinājumus un jaunu obligāti laukumos pieņemamo atkritumu plūsmu noteikšana.

3. Risinājumi atkritumu apsaimniekošanai teritorijās ar zemu apdzīvotības blīvumu

Nešķirotu sadzīves atkritumu savākšana neatkarīgi no dzīvesvietas tiek nodrošinātā katram atkritumu radītājam. Teritorijās ar zemāku apdzīvotības blīvumu un attiecīgi mazāko radīto atkritumu apjomu tiek noteikts retāks atkritumu izvešanas grafiks, tādējādi samazinot transporta izmaksas, kā arī attiecīgi - atkritumu

pāravadājumu radītās ietekmes uz vidi. Kā alternatīva attiecībā uz sadzīves atkritumu dalīto vākšanu teritorijās ar zemu apdzīvotības blīvumu ir plānots paplašināt šķiroto atkritumu savākšanas laukumu tīklu, tādējādi sniedzot iespēju šo teritoriju iedzīvotājiem iesaistīties atkritumu šķirošanā, kā arī nodrošinot plašāku nododamo atkritumu klāstu salīdzinājumā ar sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktiem (piemēram, mājāsaimniecībās radītie liela izmēra atkritumi, būvniecības atkritumi, sadzīves bīstamie atkritumi u.c. plūsmas, kuras nav iespējams nodot sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktos). Vienlaikus, arī lauku teritorijās tiek saglabāta sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu sistēma.

4. *Mājāsaimniecībās radīto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu apsaimniekošana*

Apskatot līdzšinējos risinājumus mājāsaimniecībās radīto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanā optimizēšanai kā alternatīvs risinājums tiek paredzēts, ka šī atkritumu plūsma būs obligāti pieņemamo šķiroto atkritumu plūsmu sarakstā katrā šķiroto atkritumu savākšanas laukumā, kas nozīmē, ka atkritumu radītājiem veicot nelielus mājokļa remonta darbus nebūs atkritumu izvešanai jāņem nomā lielizmēra būvniecības atkritumu konteiners, kurš dažkārt vairākas reizes pārsniedz izvedamo atkritumu apjomu. Tā vietā atkritumu radītājs saviem spēkiem varēs atkritumus nogādāt šķiroto atkritumu savākšanas laukumā un atbrīvoties no tiem videi drošā veidā. Papildus tam, organizējot iepirkuma procedūru par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu reģiona pašvaldībās, darba uzdevumā ir iekļauta prasība par mājāsaimniecības radīto būvniecības atkritumu pakalpojumu nodrošināšanu. Tas nozīmē, ka atkritumu apsaimniekošanas komersants, kas apsaimnieko sadzīves atkritumus, saviem klientiem nodrošinās arī mājāsaimniecību būvniecības atkritumu izvešanas pakalpojumu.

5. *Kapsētu atkritumu apsaimniekošanas risinājumi*

Lielākā atkritumu plūsma, kas rodas kapsētās ir zaļie dārzu un parku atkritumi, kas ir pārstrādājami kompostējot. Vienlaikus kapsētu atkritumu kompostēšanas iespējas ierobežo dažādu citu atkritumu frakciju piejaukumi kompostējamajos atkritumos, t.sk. plastmasas un stikla svecas, metāls, plastmasa no kapu vainagiem, mākslīgie ziedi u.c., tādēļ vairumā gadījumu kapsētu atkritumi tiek apsaimniekoti kā nešķiroto sadzīves atkritumu plūsma. Kā alternatīva šai sistēmai plāna pārskata periodā tiek rekomendēts pie kapsētām ierīkot zaļo dārzu un parku atkritumu kompostēšanas vietas, kur pārstrādāt biodegradablus atkritumus, papildus tam uzstādot dalītās vākšanas konteinerus, kuros izmest plastmasas, stikla un metāla atkritumus. Papildus kompostēšanas vietas un konteineru izvietojumam jāveic izglītojošais darbs informējot kapsētu apmeklētājus par atkritumu apsaimniekošanas kārtību, pretējā gadījumā šāda sistēma savus mērķus nesansiegs.

6. *Viedo tehnoloģiju pielietošana sadzīves atkritumu loģistikas organizēšanā*

Plāna izstrādes ietveros izskatītas alternatīvas viedo tehnoloģiju ieviešanai atkritumu apsaimniekošanā. Izskatītā alternatīva ietvēra konteineru aizpildījumu noteikšanas sensoru uzstādīšanas iespēju un lietderības novērtējumu. Konteineru aizpildījuma sensoru tiek izmantoti, lai reāllaika režīmā monitorētu atkritumu uzkrāšanas konteineru aizpildījumu un balstoties uz datiem par konteineru aizpildījumu, automatizētu izvešanas grafiku sastādīšanu, tādējādi nodrošinot, ka konteiners tiek iztukšots, tad, kad tas ir piepildīts, novēršot neaizpildītu konteineru iekļaušanu izvešanas maršrutos vai konteineru pārpildīšanu. Jāatzīmē, ka šādu sistēmu vairumā gadījumu izmanto atkritumu plūsmām, kuru rašanās raksturs ir neregulārs, piem. tekstila atkritumi, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi un sistēmas uzdevums ir samazināt atkritumu apsaimniekotāja izmaksas, kas saistītas ar transporta izdevumiem. Šādas sistēma ieviešana ir saistīta ar būtiskām ekspluatācijas izmaksām, jo viena konteineru monitoringa izmaksas viedo ap 130 EUR/gadā, attiecīgi šādas sistēmas ieviešana netiek izskatīta kā prioritāri īstenojams pasākums, vienlaikus, ja atkritumu apsaimniekošanas komersanti plāna pārskata periodā vēlēšies šādu sistēmu ieviest pēc savas iniciatīvas, šādas iniciatīvas īstenošanai nepastāv ierobežojumi.

Alternatīva „nulles” scenārijs (Plāna projekts netiek realizēts) netika izskatīts, jo „nulles” scenārija gadījumā netiek veicināta ilgtspējīga ražošana, netiek veikta atkritumu dalītās vākšanas turpmāka attīstīšana, netiek pilnveidota atkritumu apsaimniekošanas sistēma, netiek pilnveidota atkritumu pārstrāde un reģenerācija u.c. ar atkritumu apsaimniekošanas attīstību saistītas aktivitātes.

Stratēģiskā novērtējuma veikšanas apraksts, problēmas

SIVN izstrādes nepieciešamību nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvā 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu IVN iekļautās prasības. Tās mērķis ir noteikt kārtību, kādā izvērtē plānošanas dokumentu īstenošanas radīto iespējamo ietekmi uz vidi un iesaista sabiedrību dokumenta apspriešanā un lēmumu pieņemšanā, kā arī izstrādā priekšlikumus, lai novērstu vai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi un vidi. Atbilstoši direktīvā noteiktajam, visām ES dalībvalstīm, tai skaitā Latvijai, sākot ar 2004. gada 21. jūliju, SIVN veikšana ir obligāta visiem plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt vidi un cilvēku veselību. Minētās direktīvas prasības Latvijā ir iestrādātas likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”, kā arī iekļautas Noteikumos Nr. 157. Likumdošanas prasības paredz SIVN procesa ietvaros sagatavot Vides pārskatu, kurā raksturotas plānošanas dokumenta būtiskās ietekmes uz vidi.

Veicot Vides pārskata sagatavošanu, tika lietoti šādi pamatprincipi:

- 1) Vides pārskata gatavošana tika uzsākta vienlaikus ar Plāna projekta izstrādi, ievērojot principu, ka IVN izdarāms iespējami agrākā plānojuma sagatavošanas etapā;
- 2) SIVN novērtējums tika gatavots paralēli Plāna izstrādei, lai novērtētu Plāna projektā paredzēto pasākumu realizācijas ietekmi uz vidi un nodrošinātu tā rezultātu pēc iespējas agrāku pielietošanu, piemēram, teritorijas plānojuma izstrādē.

Vides pārskatā iekļauj informāciju, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos. Tiek izmantota publiski pieejama informācija – indikatori, dažādu politikas plānošanas dokumentu analītiskā daļa, veikts datu apkopojums, statistiskā analīze, kā arī ņemtas vērā atbilstošas normatīvo aktu prasības. Tāpat Plāna izstrādē notika konsultācijas ar Dienvidkurzemes AAR ietilpstošajām pašvaldībām, SAP “Ķīvītes” apsaimniekotāju SIA “Liepājas RAS”, VI, DAP, VVD.

Pārējās darbības, kurām nav būtiskas ietekmes uz vidi vai to ietekme ir tikai pozitīva, piemēram, sabiedrības izglītošana, dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība, tiks izskatītas un saskaņotas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

SIVN ziņojuma sagatavošanas laikā būtiskas problēmas, apkopojot un analizējot nepieciešamo informāciju, netika novērotas. Tāpat Plāna realizācija nesaistās ar papildus vides problēmām, jo atkritumu apsaimniekošana paredzēta SAP “Ķīvītes” teritorijā, kurā jau kopš 2004. gada norisinās darbības ar atkritumu apsaimniekošanu, tai sk. iepriekšējos gados veiktas plaša spektra izpēti esošās vides stāvokļa novērtēšanai. Arī līdzšinējā darbībā SIA “Liepājas RAS” nav novērotas vērā ņemamas problēmas vai grūtības. Visas problēmsituācijas ir tikušas savlaicīgi apzinātas un risinātas, tādējādi novēršot vides piesārņojumu, avārijas risku vai citu iespējamu negadījumu.

10 Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Ņemot vērā to, ka RAAP galveno aktivitāšu īstenošanai (sadzīves atkritumu apglabāšanas II kārtas izbūve, BNA pārstrādes iekārtas būvniecība) ir izvēlēta SAP "Ķīvītes" teritorija, un šai teritorijai 2000. gadā ir veikta IVN procedūra, kā arī šobrīd SIA "Geo Consultants" veic IVN ziņojuma izstrādi un darbība poligonā notiek saskaņā ar Piesārņojuma atļaujas nosacījumiem, tad nav paredzams, ka Plāna projektam būs ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām *Natura 2000* teritorijām.

Likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un tam pakārtoto Ministru kabineta noteikumos noteiktās prasības un nosacījumi ņemti vērā, veicot paredzētās darbības un tai piegulošo teritoriju bioloģiskās daudzveidības izpēti un novērtējumu, kā arī, identificējot tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tai skaitā *Natura 2000* teritorijas un izvērtējot paredzētās darbības īstenošanas iespējamo ietekmi uz tām, iespējamo ietekmju būtiskumu un kompensācijas pasākumu izstrādes nepieciešamību. Tāpat, novērtējot paredzēto darbību, ir veikta SAP "Ķīvītes" piegulošās teritorijas bioloģiskās daudzveidības izpēte, īpašu uzmanību pievēršot iespējamai īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem, un to esamību uzņēmuma teritorijas tuvumā.

Gadījumā, ja paredzētās darbības būtiski negatīvi ietekmē *Natura 2000* teritorijas, ir noteikti kompensēšanas pasākumi. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (43. pants) nosaka sekojošo: paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem; ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai; ja Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) ir sastopamas Sugu un biotopu aizsardzības likumam pakārtotajā normatīvajā aktā noteiktās Latvijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopi, paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrības veselības aizsardzības, sabiedrības drošības vai vides aizsardzības interesēs.

SAP "Ķīvītes" infrastruktūra ir attīstīta gan no inženiertehnisko risinājumu, gan vides aizsardzības prasību viedokļa, tādēļ ir rekomendējama to turpmāka kā RAAP galveno aktivitāšu ieviešanas teritorija, izrietotši ar atkritumu apsaimniekošanas aktivitātēm nepakļaujot jaunas teritorijas.

Secināms, ka videi un iedzīvotājiem radītie traucējumi vai zaudējumi RAAP aktivitāšu īstenošanas rezultātā tiek iespējami mazināti, jo darbība galvenokārt plānota teritorijā, kur jau līdz šim notikusi un turpinās atkritumu apsaimniekošana, ievērojot saistošo normatīvo aktu prasības, attiecīgi nav nepieciešams ieviest kompensējošos pasākumus.

11 Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums

SIA "Liepājas RAS" jau ilggadēji veicot atkritumu apsaimniekošanu Dienvidkurzemes AAR (*iepriekš Liepājas AAR*), pastāvīgi attīsta pielietotās apsaimniekošanas metodes un tehnoloģijas. Kopumā ieviešot Plānā paredzētās aktivitātes tiek veicināta Dienvidkurzemes AAR teritorijas līdzsvarota attīstība, tostarp pareizi organizējot atkritumu apsaimniekošanu tiek samazināti riski negatīvai ietekmei uz apkārtējo vidi, tostarp pārrobežu kontekstā.

Secināms, ka RAAP projektā paredzēto darbību īstenošana neradīs nelabvēlīgu pārrobežu ietekmi, tiks veicināta vides kvalitātes uzlabošanās valstī, tādējādi labvēlīgi ietekmējot arī kopējo vides stāvokļa uzlabošanos, piemēram Baltijas reģionā.

12 Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai

Lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, Vides pārskatā iepriekš neparedzētu ietekmi uz vidi, kā arī, ja nepieciešams, izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, būs jāveic plānošanas dokumenta īstenošanas monitorings.

Vides monitorings ir sistemātiski, regulāri un mērķtiecīgi vides stāvokļa, sugu un biotopu, kā arī piesārņojuma emisiju novērojumi, mērījumi un analīze.

Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 157, lai konstatētu plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, Vides pārskatā iepriekš neparedzētu ietekmi uz vidi, kā arī, ja nepieciešams, izdarītu grozījumus plānošanas dokumentā, izstrādātājs, ņemot vērā VPVB atzinumu par Vides pārskatu, veic plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu. Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas ir pieejama izstrādātājam. Izstrādātājs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumā par Vides pārskatu noteiktajā termiņā iesniedz to VPVB. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenci raksturojumu.

Atbilstoši Noteikumiem Nr. 397, VARAM atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmas ieviešanu novērtē ne retāk kā četros gados.

Papildus valsts iestāžu veiktajam vides monitoringam arī komersanti (operatori) nodrošina monitoringu saskaņā ar vides normatīvajiem aktiem un nosacījumiem, kas ietverti iestāžu izsniegtajās atļaujās. Komersanti informāciju par monitoringa rezultātiem iesniedz valsts vides aizsardzības iestādēs vides normatīvajos aktos, atļaujās un statistiskajos pārskatos noteiktajā kārtībā un attiecīgos termiņos.

Vides monitoringa programma 2021. - 2026. gadam izstrādāta pamatojoties uz "Vides politikas pamatnostādņēm 2021. - 2027. gadam". Programmā noteikts VARAM padotībā esošo iestāžu – LVĢMC, DAP, Latvijas Hidroekoloģijas institūta un VVD Radiācijas drošības centra – veikta un organizēta monitoringa tīkls, parametri, regularitāte un izmantojamās metodes.

Vides monitoringa programmas galvenais uzdevums ir radīt tādu monitoringa informācijas sistēmas struktūru, lai tiktu nodrošināta:

- Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto prasību izpilde;
- Eiropas Savienības tiesību aktu, kā valsts politisko prioritāšu, prasību izpilde;
- Starptautisko konvenciju, kurām Latvija ir pievienojusies, prasību izpilde.

Vides monitoringa programma izstrādāta pamatojoties uz vadlīnijām, tiesību aktiem, tehniskajām prasībām, metodiskajiem norādījumiem u.c. dokumentiem, kas regulē iepriekš minēto dokumentu ieviešanas kārtību. Vides monitoringa programma iedalīta četrās nodaļās:

1. Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programma;
2. Ūdeņu monitoringa programma;
3. Zemes monitoringa programma;
4. Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma.

Monitoringa pasākumi apkopoti 6. tabulā.

Monitoringa pasākumu apkopojums

Nr.	Pasākums	Atbildīgie
1.	Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programma	VARAM, LVĢMC sadarbībā ar citām iesaistītām institūcijām, VVD Radiācijas drošības centrs
2.	Ūdeņu monitoringa programma	LVĢMC, Latvijas Hidroekoloģijas institūts
3.	Zemes monitoringa programma	LĢIA, LVĢMC,
4.	Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma	DAP
5.	Atkritumu apsaimniekošanas iekārtu darbības monitorings	Komersanti
6.	Atkritumu uzskaitē un statistikas apkopošana	LVĢMC
7.	Plāna ieviešanas ziņojumi	VARAM

(Avots: "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam stratēģiskā ietekme uz vidi novērtējuma vides pārskats", SIA "Geo Consultants" 2020. gads)

13 Vides pārskata kopsavilkums

AAVP 2021. - 2028. gadam projekts ir izstrādāts atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 9. panta 3. daļai un Noteikumiem Nr. 397. Apstiprinot Dienvidkurzemes RAAP, pastarpināti tiek veicināta arī "Atkritumu apsaimniekošanas likumā" izvirzīto mērķu sasniegšana, proti, aizsargāta vide, cilvēku dzīvība un veselība, novērsta/mazināta atkritumu rašanās, nodrošinot Latvijas teritorijā radīto atkritumu dalītu savākšanu, reģenerācija un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšana, tāpat arī veicināta dabas resursu efektīva izmantošana, tādējādi palielinot Latvijas konkurētspēju un veicinot pāreju uz aprites ekonomiku.

Vides pārskats par AAVP 2021. - 2028. gadam ir sagatavots saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. panta trešās daļas 1. punktu un Noteikumiem Nr. 157. Tostarp likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2. pielikumā ir paredzētas darbības, kurām nepieciešams ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.

Tāpat SIVN izstrādes nepieciešamību nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvā 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu IVN iekļautās prasības, kuras mērķis ir noteikt kārtību, kādā izvērtē plānošanas dokumentu īstenošanas radīto iespējamo ietekmi uz vidi un iesaista sabiedrību dokumenta apspriešanā un lēmumu pieņemšanā, kā arī izstrādā priekšlikumus, lai novērstu vai samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi un vidi. Attiecīgi šai direktīvā izvirzītās prasības ir jāņem vērā arī Latvijai izstrādājot plānošanas dokumentus, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt vidi un cilvēku veselību.

Kopumā likumdošanas prasības paredz SIVN procesa ietvaros sagatavot Vides pārskatu, kurā apskatītas plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās ietekmes uz vidi. Vides pārskata sagatavošana tika uzsākta vienlaikus ar Plāna projekta izstrādi, kas uzsākta 2022. gada pavasarī.

Dienvidkurzemes AAR plāns atbilst reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentam. SIA "Liepājas RAS" organizē Dienvidkurzemes RAAP izstrādi. Sagatavotais Plāns atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likumam" tiks nodots apstiprināšanai Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošajām pašvaldībām. Plāns hierarhiski aizvieto „Liepājas reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2014. – 2020. gadam.

Vides pārskata sagatavošanas procesā tika pielietoti šādi galvenie pamatprincipi:

1) Vides pārskata gatavošana tika uzsākta vienlaikus ar Plāna projekta izstrādi, ievērojot principu, ka IVN izdarāms iespējami agrākā plānojuma gatavošanas etapā;

2) SIVN tika gatavots paralēli Plāna izstrādei, lai novērtētu Plāna projektā paredzēto pasākumu realizācijas ietekmi uz vidi un nodrošinātu tā rezultātu pēc iespējas agrāku pielietošanu teritorijas plānojuma izstrādē.

Pielietotās metodes:

1) Veikta informācijas analīze - analizēti Plāna projekta materiāli, normatīvo aktu prasības;

2) Izvērtēti Plāna projekta izstrādes laikā organizēto sanāksmju laikā un reģiona pašvaldību aptaujas rezultātā iegūtie viedokļi un priekšlikumi.

Plāna projekta un Vides pārskata izstrāde tiek nodrošināta saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 prasībām, ievietojot izstrādātāja tīmekļvietnē paziņojumu par sabiedrības iespējam iepazīties ar Vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, kā arī nododot minēto paziņojumu VPVB ievietošanai tīmekļvietnē. Tāpat atbilstoši Noteikumos Nr. 157 V. nodaļā izvirzītajam, par Plāna projekta un Vides pārskata gatavošanas procesu dažādās tā stadijās tiek informēta sabiedrība, organizācijas un attiecīgās institūcijas.

Sabiedrības līdzdalība Plāna projekta un Vides pārskata izstrādē tika nodrošināta saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 un Noteikumu Nr. 397 prasībām, ievietojot SIA "Liepājas RAS" un SIA "Geo Consultants" tīmekļvietnēs paziņojumu par sabiedrības iespējam iepazīties ar Vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu, kā arī nodod minēto paziņojumu VPVB elektroniskā veidā ievietošanai tā mājas lapā. Tāpat tiek organizēta sabiedriskās apspriešanas sanāksme.

Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 397, izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas plānu, izstrādātājs nodrošina sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšanu un viedokļu uzklauššanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanā un par SIVN, nodrošinot iespēju vismaz 30 dienas

iesniegt priekšlikumus par attiecīgo plāna projektu. Sabiedrības viedokļus izvērtē pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā plāna apstiprināšanu.

Plāna projekta izstrādes laikā 2022. gadā notika divas sanāksmes, kurās piedalījās pašvaldību pārstāvji, ir notikušas konsultācijas ar DAP, VI un VVD. Sabiedriskās apspriešanas procesā tika iesaistīti arī nevalstisko organizāciju pārstāvji.

SIA "Liepājas RAS" uzsākot darbu pie Plāna, 2022. gada aprīlī veica visu reģiona pašvaldību un atkritumu apsaimniekošanas komersantu aptauju ar mērķi gūt priekšlikumus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai AAR un ieviest reģiona iedzīvotājiem nepieciešamos pasākumus atkritumu saimniecībā.

Vides pārskatā ir sniegta informācija par Plāna projekta galvenajiem mērķiem, plānotajiem pasākumiem 2023. - 2027. gadā visā reģionā kopumā, kā arī ieskats par atkritumu apsaimniekošanu Dienvidkurzemes AAR ierīkotajā atkritumu poligonā "Ķīvītes".

Plāna darbības laikā no 2022. līdz 2027. gadam sasniedzamie rezultāti atsevišķiem atkritumu veidiem un plūsmām, kas izriet no Eiropas Savienības direktīvu prasībām, ir apkopoti 7. tabulā.

7. tabula

**Sasniedzamie rezultāti atsevišķiem atkritumu veidiem un atkritumu plūsmām,
kas izriet no ES direktīvu prasībām**

Direktīva	Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu	izveido dalītas savākšanas sistēmas tekstmateriāliem (11.panta 1.punkta trešā rindkopa)	līdz 2025. gada 1. janvārim (atbilstoši nacionālajai likumdošanai 2023. gada 1. janvāris)
	atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 55 % pēc masas; (11. panta 2. daļas c)apakšpunkts)	līdz 2025. gadam
	atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 60 % pēc masas; (11. panta 2. daļas d)apakšpunkts)	līdz 2030. gadam
	atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 65 % pēc masas; (11. panta 2.daļas e)apakšpunkts)	līdz 2035. gadam
	izveido dalīto savākšanu māsaimniecībās radītajām bīstamo atkritumu frakcijām; (20.panta 1.punkts)	2025. gada 1. janvāris
	bioloģiskie atkritumi ir vai nu atdalīti un pārstrādāti rašanās vietā, vai savākti dalīti un nav sajaukti ar citiem atkritumu veidiem; (22. panta 1. punkts)	2023. gada 31. decembris
	līdz vismaz 70 % pēc svara palielināt nebīstamo būvniecības atkritumu un ēku nojaukšanas atkritumu, kas nav atkritumu saraksta 17 05 04 kategorijā definētie	Visā plāna darbības laikā

Direktīva	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
	dabiskie materiāli, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	
Padomes 1999. gada 26. aprīļa direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem	Poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara) vai ir vēl mazāks; (5. panta 5. punkts)	2035. gads
Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu	Pārstrādāt 60% no izlietotā iepakojuma (6. panta 11. punkta f) apakšpunkts) un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus (6. panta 11. punkta g)apakšpunkts: - 50 % pēc svara plastmasām; - 25 % pēc svara kokam; - 70 % pēc svara melnajiem metāliem; - 50 % pēc svara attiecībā uz alumīniju; - 70 % pēc svara stiklam; - 75 % pēc svara papīram un kartonam	2025. gada 31. decembris
	Pārstrādāt 70 % no izlietotā iepakojuma (6. panta 11. punkta h) apakšpunkts) un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus (6. panta 11. punkta i)apakšpunkts: - 55 % pēc svara plastmasām; - 30 % pēc svara kokam; - 80 % pēc svara melnajiem metāliem; - 60 % pēc svara attiecībā uz alumīniju; - 75 % pēc svara stiklam; - 85 % pēc svara papīram un kartonam	2030. gada 31. decembris
Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. septembra Direktīva 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem (7. panta 2. punkts)	Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un reģenerēt vismaz 95 % apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā. Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un pārstrādāt vismaz 85 % apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.	Visā plāna darbības laikā
Padomes 2012. gada 4. jūlija Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)	Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 40-45 % gadā, no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados; (7. panta 1. un 3. punkts)	Līdz 2021. gada 13. augustam
	Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 65 % no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai	2021. gada 14. augusts

Direktīva	Sasniedzamie rezultātie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
	arī 85 % no Latvijas teritorijā radītajiem EEIA; (7. panta 1. un 3. punkts)	
	Nodrošināt EEIA reģenerāciju un pārstrādi atbilstoši Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā un III pielikumā noteiktajiem reģenerācijas un pārstrādes rādītājiem.	Visā plāna darbības laikā
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006. gada 6. septembra 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK	Savākt 45 % no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.	Visā plāna darbības laikā

(Avots: "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028. gadam stratēģiskā ietekme uz vidi novērtējuma vides pārskats", SIA "Geo Consultants" 2020. gads)

Nacionālā līmeņa atkritumu apsaimniekošanas mērķi un uzdevumi noteikti AAVP un ir sekojoši:

- Novērst atkritumu rašanos un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību;
- Nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, balstoties uz aprites ekonomikas pamatprincipiem un veicinot, ka resursi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā aprītē tautsaimniecībai noderīgā veidā;
- Nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, veicinot attiecīgu produktu politiku, bīstamo un videi kaitīgo vielu ierobežojumus un pilnveidojot patērētāju informētību; Veicināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Vides pārskatā ir ietverts arī esošā vides stāvokļa apraksts, kā arī izskatītas ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas. Tāpat tika izskatītas Plāna realizācijas alternatīvas.

Ja Plāna projektā paredzētie pasākumi netiek īstenoti, netiks samazināts radīto un apglabāto atkritumu apjoms, atkritumi netiks izmantoti kā resursi vai otrreizējie materiāli, turpināsies aktīva SAP "Ķīvītes" aizpildīšana, pārstrādājami atkritumi netiks pārstrādāti sakarā ar pārstrādes jaudu trūkumu, kā rezultātā turpināsies neracionāla dabas resursu izmantošana. Plāna projektu nerealizējot, turpināsies apdraudējums vides kvalitātei visā Dienvidkurzemes AAR.

SAP "Ķīvītes" infrastruktūra ir attīstīta gan no inženiertehnisko risinājumu, gan vides aizsardzības prasību viedokļa, tādēļ ir rekomendējama to turpmāka kā AARC pilnveidošana. Līdzšinējo funkciju optimizācijai un jaunu atkritumu apsaimniekošanas darbību ieviešanai ir nepieciešama vairāku aktivitāšu īstenošana. Ieviešot jaunas atkritumu apsaimniekošanas darbības, katrs gadījums tiks izskatīts atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tāpat, pēc nepieciešamības, tiks lemts par kompensēšanas pasākumiem attiecībā uz *Natura 2000* teritorijām.

Ieviešot pasākumus, kas saistīti ar atkritumu rašanos novēršanu, paredzama vides stāvokļa uzlabošana, jo tas samazinās atkritumu poligonos nodoto atkritumu daudzumu, veicinās tādu materiālu izmantošanu, kas rada mazāku ietekmi uz vidi, ņemot vērā pilnu iekārtas dzīves cikla analīzi, arī veicinās dažādu atkritumu veidu atkārtotu izmantošanu. Nelabvēlīgu pārrobežu ietekmi Plāna projektā paredzēto darbību īstenošanas laikā netiek prognozēta.

Saskaņā Noteikumu Nr. 397 13. punktu, VARAM atkritumu apsaimniekošanas plānu un programmas ieviešanu novērtē ne retāk kā reizi četros gados. VARAM par novērtēšanas rezultātiem sagatavo informatīvo ziņojumu un, ja nepieciešams, grozījumus attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas plānā vai programmā.

Ņemot vērā to, ka Dienvidkurzemes AAR esošā SAP "Ķīvītes" ir ierīkota atkritumu krātuve un nepieciešamā infrastruktūra atkritumu pieņemšanai, apstrādei un apglabāšanai, kā arī poligonā notiek atkritumu atbilstoša apsaimniekošana saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, šī teritorija ir rekomendējama turpmāka kā AARC pilnveidošana. Secināms, ka poligona esošā darbība un dažāda līmeņa plānošanas dokumenti un attīstības plāni, kā arī piegulošo teritoriju izmantošanas raksturs savstarpēji nekonfliktē un atbilst pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem zemes lietošanas mērķiem un saimnieciskās darbības iespējām.

Vērtējot valstiskā mērogā ikviena AAR plāna apstiprināšana un secīgi tā ieviešana var mazināt atkritumu rašanos, nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību.

Apstiprinot AAR plānu, kopumā tiek veicināta Dienvidkurzemes AAR teritorijas līdzsvarota attīstība un būtiski tiek samazināti riski negatīvai ietekmei uz apkārtējo vidi.

1. pielikums

Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu

(2022. gada 13. septembra publikācija izdevumā Nr. 106 (9068) "Saldus Zeme"; papildus publikācija 2022. gada 27. septembra izdevumā Nr. 112 (9074) "Saldus Zeme")

Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta **"Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam"** sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums: "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam" (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA "Liepājas RAS", reģ. Nr. 42103023090, adrese: Kīviķes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407, e-pasts: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Geo Consultants", reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasta adrese: birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam "Dienvidkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023. – 2027. gadam". Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī – Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasti, Skrundas pilsēta, Saldus novads.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 20. pantu **Plāna un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē formā (attālināti).**

Tiešsaistes videokonference notiks **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00** (pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 24. oktobrī). Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 27. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes, rakstot uz e-pasta adresi: kaspars.kalvenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta **"Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.–2027. gadam"** sabiedrisko apspriešanu

Papildinot 2022. gada 13. septembra laikrakstā Nr.106 (9068) "Saldus Zeme" publicēto paziņojumu, SIA "Liepājas RAS" informē, ka plānošanas dokumenta un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks klātienē **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA "Liepājas RAS" administrācijas ēkā** ("Kīviķes", Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē. Tiešsaistes videokonferencei pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī.

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu

(2022. gada 15. septembra publikācija izdevumā Nr. 292 “Kuldīgas novada vēstis”; papildus publikācija Kuldīgas novada pašvaldības tīmekļa vietnē)

**Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides
pārskata un plānošanas dokumenta projekta "Dienvidkurzemes
reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
2023.-2027. gadam" sabiedrisko apspriešanu**

Plānošanas dokumenta nosaukums: "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu
apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam" (plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA "Liepājas RAS", reģ. Nr. 42103023090, adrese: "Kivī-
tes", Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407,
e-pasta adrese: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Geo Consultants", reģ. Nr. 40003340949,
juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasta adrese:
birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu
Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu plānošanas dokumentam "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu
apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam". Plāns attiecas uz atkritumu ap-
saimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā.
Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī – Dien-
vidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības:
Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces,
Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasts, Skrundas pilsēta, Saldus novads.
Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 20. pantu plāna un
stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā
apspriešana notiks neklātienē formā (attālināti).

Tiešsaistes videokonference notiks 2022. gada 31. oktobrī plkst. 17.00 (pieejas
saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv
27. oktobrī). Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septem-
bra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv,
kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā,
Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību
interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes, rakstot e-pastā:
kaspars.klavenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

PAZIŅOJUMS PAR STRATĒGISKĀ
IETĒKMĒS UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA
VIDES PĀRSKATA UN PLĀNOŠANAS
DOKUMENTA PROJEKTA
"DIENVIDKURZEMĒS REĢIONĀLAIS
ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS
PLĀNS 2023.–2027. GADAM"
SABIEDRISKO APSPRIEŠANU

Plānošanas dokumenta nosaukums: „Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. - 2027. gadam” (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA "Liepājas RAS", reģ. Nr. 42103023090, adrese: Kivītes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407, e – pasts: BIROJS@LIEPAJASRAS.LV.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Geo Consultants", reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Oīļu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasta adrese: BIROJS@GEOCONSULTANTS.LV.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlija ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam "Dienvidkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.–2027. gadam". Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī - Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces, Rānķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasti, Skrundas pilsēta, Saldus novads.

Plāna un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA "Liepājas RAS" administrācijas ēkā** (Kivītes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē.

Tiešsaistes videokonferencei pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē WWW.LIEPAJASRAS.LV, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī. Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē WWW.LIEPAJASRAS.LV, WWW.GEOCONSULTANTS.LV, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi: KASPARS.KLAVENIEKS@GEOCONSULTANTS.LV, BIROJS@LIEPAJASRAS.LV.

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu

(2022. gada 16. septembra publikācija izdevumā Nr. 180 (9263) "Kurzemes vārds"; papildus publikācija 2022. gada 26. septembra izdevumā Nr. 186 (9269) "Kurzemes vārds")

**Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta
“Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
2023.–2027. gadam” sabiedrisko apspriešanu**

Plānošanas dokumenta nosaukums: “Dienvidkurzemes reģionālais
atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam” (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA “Liepājas RAS”, reģ. Nr. 42103023090,
adrese: Kīvētes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430,
tālrunis: 26156407, e-pasts: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA “Geo Consultants”,
reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004,
tālrunis: 67627504, e-pasta adrese: birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam “Dienvidkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.–2027. gadam”. Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī – Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasti, Skrundas pilsēta, Saldus novads.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 20. pantu **Plāna un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks neklātienē formā (attālināti).**

Tiešsaistes videokonference notiks **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17.00** (pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī). Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi: kaspars.klavenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

**Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas
dokumenta projekta “Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas
plāns 2023.–2027. gadam” sabiedrisko apspriešanu**

Papildinot 2022. gada 16. septembra laikrakstā Nr.180 (9263) “Kurzemes Vārds” publicēto paziņojumu, SIA “Liepājas RAS” informē, ka plānošanas dokumenta un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks klātienē **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17.00** SIA “Liepājas RAS” administrācijas ēkā (“Kīvētes”, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē. Tiešsaistes videokonferenci pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī.

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu

(2022. gada 27. septembra publikācija izdevumā Nr. 14 “Dienvidkurzeme”; papildus publikācija Skrundas novada pašvaldības tīmekļa vietnē)

Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam" sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums: "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam" (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA "Liepājas RAS", reģ. Nr. 42103023090, adrese: "Ķīviņi", Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407, e-pasts: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Geo Consultants", reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Ūlīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasts: birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas

dokumentam "Dienvidkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.-2027. gadam". Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasts, Skrunda, Saldus novads.

Plāna un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks 2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA "Liepājas RAS" administrācijas ēkā (Ķīviņi, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes

novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē.

Tiešsaistes videokonferenci pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī. Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes, rakstot uz e-pasta adresi: kaspars.klovenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

PAZIŅOJUMS PAR STRATĒGISKĀ IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMA VIDES PĀRSKATA UN PLĀNOŠANAS DOKUMENTA PROJEKTA "DIENVIDKURZEMES REĢIONĀLAIS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS 2023.–2027. GADAM" SABIEDRISKO APSPIEŠANU

Paziņojums par stratēgiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.–2027. gadam" sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas

dokumenta nosaukums: „Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. - 2027. gadam” (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA "Liepājas RAS", reģ. Nr. 42103023090, adrese: Kīviķes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407, e – pasta: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Geo Consultants", reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasta adrese: birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēgiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam "Dienvidkurzemes reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.–2027. gadam". Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī - Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novads, Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasti, Skrundas pilsēta, Saldus novads.

Plāna un stratēgiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA "Liepājas RAS" administrācijas ēkā** (Kīviķes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē.

Tiešsaistes videokonferenci pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv www.geoconsultants.lv 27. oktobrī. Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi: kaspars.klavenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu
(SIA "Geo Consultants" tīmekļa vietnē)

Paziņojums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekta “Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.–2027. gadam” sabiedrisko apspriešanu

Plānošanas dokumenta nosaukums: „Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. - 2027. gadam” (Plāns).

Plāna izstrādātājs: SIA “Liepājas RAS”, reģ. Nr. 42103023090, adrese: Kīvītes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, tālrunis: 26156407, e – pasts: birojs@liepajasras.lv.

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA “Geo Consultants”, reģ. Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV-1004, tālrunis: 67627504, e-pasta adrese: birojs@geoconsultants.lv.

Vides pārraudzībasvalsts birojs 2022. gada 12. jūlijā ir pieņēmis lēmumu Nr. 4-02/40/2022 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam “Dienvidkurzemes reģionālam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2023.–2027. gadam”. Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments reģionālā līmenī - Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas ietver šādas pašvaldības: Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novads, Kuldīgas novada Nīkrāces, Raņķu, Rudbāržu, Skrundas, Laidu pagasti, Skrundas pilsēta, Saldus novads.

Plāna un stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana notiks **2022. gada 31. oktobrī plkst. 17:00 SIA “Liepājas RAS” administrācijas ēkā** (Kīvītes, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tiks nodrošināta dalība arī tiešsaistē.

Tiešsaistes videokonferenci pieejas saite tiks publicēta tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv 27. oktobrī. Ar sagatavotajiem materiāliem par paredzēto darbību no 27. septembra varēs iepazīties tīmekļa vietnē www.liepajasras.lv, www.geoconsultants.lv, kā arī Liepājas valstspilsētas pašvaldībā, Dienvidkurzemes novada pašvaldībā, Kuldīgas novada pašvaldībā un Saldus novada pašvaldībā.

Laika posmā no 2022. gada 27. septembra līdz 31. oktobrim par paredzēto darbību interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi: kaspars.klavenieks@geoconsultants.lv, birojs@liepajasras.lv.

Sabiedriskās apspriešanas protokols

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam" projekta sabiedriskā apspriešana

Grobiņā, 2022. gada 31. oktobrī, plkst. 17:00

Norises vieta: SIA "Liepājas RAS" administrācijas ēka ("Ķīvītes", Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads) un videokonference Zoom platformā

Sanāksmes vadītājs: SIA "Geo Consultants" atkritumu apsaimniekošanas eksperts Kaspars Kļavenieks

Plāna izstrādātāja pārstāvis: SIA "Liepājas RAS" valdes loceklis Normunds Niedols

Sanāksmes dalībnieki:

Kaspars Kļavenieks	SIA "Geo Consultants" atkritumu apsaimniekošanas eksperts
Jānis Ābeltiņš	SIA "Geo Consultants" valdes loceklis
Kristīne Liepiņa	SIA "Geo Consultants" vides pārvaldības speciāliste
Normunds Niedols	SIA "Liepājas RAS" valdes loceklis
Inese Brūdere	SIA "Liepājas RAS" administratīvā direktore
Zane Ruperta	SIA "Liepājas RAS" vides pārvaldības galvenā speciāliste
Liene Jākobsone	SIA "Liepājas RAS" vides inženiere
Liāna Trumare	SIA "Liepājas RAS" ārējās komunikācijas speciāliste
Indulis Ozoliņš	SIA "Liepājas RAS" konsultants
Linda Kilevica	"Kurzemes vārds" korespondente
Leons Zemis	pensionārs
Inga Rancāne	pensionārs
Gatis Kigitovičs	
Ināra Kigitoča	
Harijs Liepa	pensionārs
Mārtiņš Petrevics	zemnieks
Ingrīda Liepa	pensionāre
Irina Rone	pensionāre
Mārtiņš Meņģelis	
Kristīne Dzelme	
Gints Ločmelis	Dienvidkurzemes novada pašvaldības Attīstības un uzņēmējdarbības daļas vadītājs
Aigars Štāls	LPPI komunālā pārvalde
Gražina Ķervija	
Edmunds Rubenis	z/s "Elčuki", zemnieks
Līvija Sproģe	pensionāre
Zigurds Brencis	"Lejzemnieki" īpašnieks, pensionārs
Inta Berce	VSAC, interešu publ. audzin.
Rolands Ekšteins	z/s "Baroni" īpašnieks
Indra Kapeniece	administrātors
Jānis Elsbergis	"Birzmaļi", biškapis
Ginta Klints	Grobiņas iedzīvotāja
Dace Liepniece	Liepājas pašvaldība, vides nodaļas vadītāja
Ivo Skripko	SIA "Eco Baltia vide" Liepājas filiāles vadītājs

Zoom dalībnieki:

Laima Lapiņa	SIA "Liepājas RAS" vides pārvaldības speciāliste
Ivars Laivenieks	SIA "Liepājas RAS" finanšu direktors
Una Ržepicka	Dienvidkurzemes pašvaldība
Zane Štencele	Saldus novada pašvaldība
Ludmila Rjzanova	Liepājas domes deputāte
Diana Marcinkus	
Ināra Avotiņa	

Ināra Teibe
Inese Vēvere

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Sanāksmē kopā piedalījās 42 dalībnieki, no tiem klātienes sanāksmē 33 dalībnieki, Zoom videokonferencē 9.

Protokola sagatavotāja: Kristīne Liepiņa

Darba kārtība: Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata (turpmāk - SIVN) un plānošanas dokumenta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam" (turpmāk - Plāns) projekta sabiedriskā apspriešana.

SIA "Liepājas RAS" valdes loceklis N. Niedols: plkst. 17.00 atklāj sanāksmi ar ievadvārdiem, nosaucot sanāksmes mērķi, proti, "Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023. – 2027. gadam" (turpmāk - Plāns) projekta sabiedriskā apspriešana; īsi iepazīstina ar poligona "Ķīvītes" pēdējām aktualitātēm; kā arī atgādina, ka šajā sanāksmē nav plānots apspriest katalizatoru rūpnīcas jautājumus. Tiek dots vārds Plāna izstrādātājam, konsultantam.

Sanāksmes vadītājs K. Kļavenieks: plkst. 17.07 nosauc sanāksmes tēmu un iepazīstina ar plānoto darba kārtību.

K. Kļavenieks prezentācijā iepazīstina ar "Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023. – 2027. gadam" izstrādes pamatojumu; dod ieskatu normatīvajā regulējumā saistībā Plāna un tā stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata (turpmāk - SIVN); informē par veiktajām konsultācijām un saņemtajiem viedokļiem abu plānošanas dokumentu izstrādes gaitā; informē par sabiedriskās apspriešanas laika posmu un sabiedrībai nodrošināto iespēju iepazīties ar projekta materiāliem; īstumā raksturo Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionu (turpmāk – AAR); sniedz vispārēju ieskatu jautājumos par sadzīves atkritumu apsaimniekotajiem apjomiem, galvenajiem indikatoriem un infrastruktūru; iepazīstina ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna stratēģiskajiem mērķiem, sasniedzamajiem mērķiem; sniedz shematisku ieskatu atkritumu ražošanas prognozei un kvantitatīvajiem rādītājiem; informē par prioritāri īstenojamiem pasākumiem (atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu infrastruktūras attīstība; poligona "Ķīvītes" infrastruktūras attīstība; sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana, vides apziņas paaugstināšana; atkritumu atkārtotas izmantošanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai pasākumu īstenošana; atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūras attīstība; atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstība) un katram no tiem sniedz īstu raksturojumu; informē par Plāna īstenošanas laika grafiku; iepazīstina ar SIVN un Plāna akceptēšanas kārtību.

Pēc prezentācijas dalībnieki tiek aicināti pāriet uz jautājumu/diskusiju sadaļu.

Diskusiju daļa:

Nemot vērā, ka prezentācijas laikā paralēli radās diskusija par laiku līdz kuram interesenti vēl varēs sniegt rakstisku viedokli, tika noteikts datums, ka 14 dienas pēc sanāksmes tiks gaidīti viedokļi, vērtēti, attiecīgi iestrādāti projektā un tad secīgi Projekts tiks sniegts atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk- VPVB). Sanāksmes protokola precizēšanai pēc tā publicēšanas, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, ir iespēja sanāksmes dalībniekam trīs darbdienu laikā iesniegt iesniegumu, kurā izteikts sanāksmes dalībnieka atsevišķais viedoklis.

Diskusiju daļā tika uzdoti vairāki jautājumi, kas ir tieši saistīti ar poligona "Ķīvītes" ikdienas darbību. Uz tiem N. Niedols sniedza mutiskas atbildes, atsevišķu atbilžu sagatavošanai, tai skaitā jebkādas problēmsituācijas risināšanai, kam nepieciešams ilgāks atbildes sagatavošanas laiks, sabiedrība tika aicināta droši rakstveidā vērsties SIA "Liepājas RAS", secīgi uz kuriem tiks sniegtas rakstveida atbildes. Tāpat daļa jautājumu bija saistīta ar poligona infrastruktūras attīstīšanos, atkritumu otrās kārtas - krātuves izbūvi, kam šobrīd SIA "Liepājas RAS" veic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Vislielākais jautājumu skaits bija par SIA "Liepājas RAS" poligona nomnieka plānoto katalizatoru rūpnīcas būvniecību, kurai paralēli šobrīd notiek atsevišķa ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Par šiem diviem projektiem, N. Niedols aicināja sabiedrību droši vērsties rakstiski un solīja attiecīgos priekšlikumus nosūtīt VPVB izvērtēšanai saistībā tieši ar konkrēta projekta ieceri.

K. Dzelme: Kādēļ pie plānā paredzētajiem pasākumiem attiecībā uz pašvaldību saistošajiem noteikumiem tiek paredzēta iespēja operatoram noteikt papildu maksu, piemēram, par vārtu atslēgšanu lai iztukšotu konteineru, konteineru izstumšanu no pagalma, vai tas veicinās iedzīvotāju iesaisti?

K. Kļavenieks: Maksas pakalpojumi ir atklāts diskusijas jautājums, kas joprojām tiek diskutēts, diskusijas mērķis ir sabalansēt klienta un pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumus. Rezultātā ir jānonāk pie secinājuma, kuri pakalpojumi tiešām ir tipveida un attiecīgi iekļaujami pakalpojuma maksā un kuri ārkārtas/ekskluzīvi nepieciešami atsevišķiem klientiem un attiecīgi būtu izcenojami atsevišķi, lai par tiem caur atkritumu maksu nav jāmaksā atkritumu radītājiem, kam tie nav nepieciešami.

K. Dzelme: Kādēļ Plānam ir mazāks periods nekā valsts noteiktais?

J. Ābeltiņš: Ja nemaldos, valsts plānam bija 2028. gads. Reģionālajiem plāniem jāvadās no valsts plānā uzstādītajiem virzieniem, tos īstenojot, tādēļ termiņš ir īsāks.

L. Rjzanova: Esmu Liepājas domes deputāte. Ja plānos ir samazināt atkritumu daudzumu, tad ir liela iespēja to izdarīt organizējot atkritumu savākšanu kapos ne tikai Liepājā, bet arī rajonos. Jau sen mēs piedāvājam šķirot atkritumus Liepājas kapos, kas ir zaļie atkritumi, stikla un plastmasas svecas, mākslīgas puķes. Tagad tas ir izdarīts, bet atkritumus izved ar nokavējumu un cilvēki sāk mest visu kopā un šķirošanai vairāk nav jēga.

Piemēram Gaviezē cilvēkiem vispār nav iespēja šķirot. Tas nozīmē, ka visi atkritumi tiek mesti kopā. Pēc tam kādam to visu ir jāpāršķiro. Vai to nevar uzreiz organizēt, piemēram, uztaisot komposta bedres vai kastes. JA cilvēkiem pasniegtu informāciju, cilvēki to darītu pareizi.

Otrs jautājums – no iedzīvotājiem pieņemam atkritumus kubiskos metros, bet SIA "Liepājas RAS" nodod atkritumus kilogramos. Kad atkritumi būs vienādos mērijumos? Es uzskatu, ka tas nav pareizi.

N. Niedols: Par tilpumu un masu ir tā, ka iedzīvotājiem ir rēķini par kubikmetriem, poligonā uzskaitē ir tonnās. Šī uzskaitē notiek visā Latvijā, izņemot Jūrmalu. Pieredze Latvijā un daudzās citās valstīs, kur ir pamēģināts, ir diezgan negatīva, jo svēršana ir dārgs un sarežģīts process, tas prasa papildus mehānismu, tāpat ir kļūdas, no tā izriet vairāk problēmas nekā pārrēķināt kubikmetrus uz tonnām. Plus reizi ceturksnī ar operatoru tiek veikti papildus mērījumi, korekti uzskaitīti apjomi, līdz ar to šī kļūda ir daudz mazāka, prasa mazāku birokrātiju, administratīvos resursus, nekā mēģināt svērt katru konteineru. Ja kādreiz būs tehnoloģijas, kas būs stabilas, labas, iespējams pie šī jautājuma varam atgriezties. Šobrīd tādu tehnoloģiju nav.

K. Kļavenieks: Par kapsētu atkritumu apsaimniekošanu, protams, atkritumu dalītā vākšana kapsētās nodalot zaļos atkritumus ir atbalstāma darbība, dalīti savāktos zaļos atkritumus iespējams pārstrādā kompostēšanas vietās vai bioloģisko atkritumu pārstrādes vietās, vienlaikus jāsaprot, ka tas ir kapu apsaimniekotāja/pašvaldības lēmums un protams tam ir nepieciešams finansējums. Kas attiecās uz kompostēšanu uz vietas kapos, arī tas ir iespējams, ir atviegloti noteikumi zaļo atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai, bet šajā gadījumā, lai sasniegtu rezultātu, tam ir jābūt organizētam un uzraudzītam procesam.

N. Niedols: Es esmu redzējis daudz labus piemērus kapsētās, kur atsevišķi tiek novietoti sadzīves atkritumi un lielāks konteiners zaļiem atkritumiem.

K. Dzelme: Prezētācijā minējāt, ka ir prognoze, ka atkritumi pieaugs. Kādēļ tā, ja atkritumi tiek šķiroti, sabiedrība tiek izglītota?

K. Kļavenieks: Pirmkārt, radītā atkritumu daudzuma dinamiku ietekmē atkritumu radītāju skaita izmaiņas, otrkārt labklājības līmeņa izmaiņas. Iedzīvotāju skaita dinamika, pretstatā ATR plānošanā izmantotajām prognozēm, kur paredzēts vērā ņemams iedzīvotāju skaita samazinājums, balstoties uz reģiona pašvaldību attīstības stratēģijās paredzēto plāna pārskata periodā ir paredzēta bez būtiskām izmaiņām. Kas attiecās uz otru ietekmējošo faktoru labklājības līmeņa izmaiņām, neskatoties uz pašreizējo situāciju, tiek pieņemts, ka attīstības tendences būs pozitīvas, kas arī kopumā dod pieaugumu radītajos atkritumu apjomos. Otrkārt, var piebilst, ka mēs vēl neesam sasnieguši pat Eiropas vidējo rādītāju, kas ar lielu ticamību ļauj izdarīt pieņēmumu, ka atkritumu apjoms pieaugs. Vienlaicīgi radītā atkritumu apjoma pieaugums nekādā veidā nesamazina iespējas attīstīt dalīto vākšanu un palielināt atkritumu pārstrādes reģenerācijas apjomus.

A.Štāls: Kā atšķiras izglītošanas pasākumi jaunie no esošajiem?

K. Kļavenieks: Papildus iepriekš paredzētajam, viens no sabiedrības un izglītošanas pasākumu attīstības virzieniem ir saistīts ar jauno dalīti savācamo atkritumu plūsmu apsaimniekošanu, t.sk. bioloģiski noārdāmo atkritumu, tekstila, dalītā vākšanas, sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība. Šie ir tie jaunie galvenie virzieni.

A.Štāls: Kāda loma ir poligonam informēšanā?

K. Kļavenieks: Valsts plāna ir nostiprināta ideja, ka poligons ir vienojošais elements. Interesentiem ir iespēja atbraukt uz vietas un apskatīt poligon ikdienas darbību, piemēram, kā tiek šķiroti atkritumi, kā izmantota gāze, kas iegūta no atkritumiem. Ņemot vērā, ka šī ir kapitālsabiedrība, tātad nozīmīga loma te ir arī pašvaldības nostājai, tai skaitā kā trešais elements ir arī iedzīvotājs.

A. Štāls: Valsts nav ieinteresēta bīstamo atkritumu apsaimniekošanā?

K. Kļavenieks: Kopumā, ne tikai šajā konkrētajā gadījumā, ir vispārzināma situācija, ka sabiedrība atbalsta dažādas aktivitātes, jaunus ražošanas objektus utt. līdz brīdim, kad šis jaunā objekts tieši skar tās intereses, šīs situācijas apzīmēšanai starptautiski pat ir ieviests un tiek izmantots termins (angļu val. NIMBY) Jebkur, tikai ne manā pagalmā. Pamatā jau iedzīvotāju baža ir tāda, ka uz papīra viss labi, bet vai tas tā tiks izdarīts dabā. Te ir jautājums par kontroli un iespējam novērst radušos situāciju, apturēt darbību gadījumā, kad kaut kas nav tā kā paredzēts.

L. Kilevica: Par termiņiem, vai var paskaidrot, jo domāju, ne visi iedzīvotāji saprot atšķirību starp reģenerāciju un pārstrādi.

K. Kļavenieks: Pārstrādes rezultātā iegūstam izejvielu, ko var izmantot ražošanā tādām pašām mērķim kā tā tika izmantota kā pirmreizējā izejviela. Reģenerācijai ir divas iespējas - enerģijas ražošana no atkritumiem vai materiāls, kas tiek iegūts, tiek izmantots lietderīgi, bet ne tādām mērķim kā sākotnēji, piemēram inerti materiāli nevis būvmateriālu ražošanai, bet gan tilpju aizbēršanai vai tamlīdzīgi.

L. Kilevica: Šobrīd ir situācija, ka nav īsti kur šķirot atkritumus. Kad būs iespēja, vai cilvēki jau būs izglītoti kā to darīt?

N. Niedols: Par bioloģiskajiem atkritumiem vēl līdz galam nav skaidrības. Divas lielas grupas- pārtikas un zaļie parku un dārzu. Kopā īsti likt nevar, pagaidām vēl detalizēt nav aprakstīts, līdz ar to plānā ir vispārēji formulējumi. Ja būs sarežģīta šķirošanas sistēma, būs jāmaksā iedzīvotājiem. Kāds ir optimālais ceļš – laiks rādīs.

L. Kilevica: Vai šobrīd pastāv iespēja pie jums vest, piemēram kartupeļu mizas?

N. Niedols: Jā, pie mums var vest noteikti. Arī Ezermalas ielā var vest.

I. Liepa: Plāns līdz galam nav izstrādāts, nav iedzīvotāju labā. Jāpārstrādā projekts.

J. Ābeltiņš: Visiem saku lielu paldies. Kā vienojāmies – protokolam komentāri trīs dienas, citi priekšlikumi tiek gaidīti 14 dienās. Tā kā sanāksmes laikā cita starpā tika pacelti jautājumi par katalizatoru rūpnīcu un citi, attiecīgi nosūtīsim VPVB. Ja ir palikušas problēmas, jautājumi, tās attiecīgi jārīcina. Paldies jums visiem!

Tā kā jautājumi vairāk netika uzdoti, sanāksmes vadītājs K. Kļavenieks slēdz sanāksmi plkst. 19:35.

Protokolu sagatavoja: Kristīne Liepiņa

2. pielikums

Saņemtās vēstules

Vārds

Ilga

Uzvārds

Heinacka

E-pasta adrese

Tālrunis (nav obligāts)

Saziņas temats

Ieteikumi un sūdzības

Tava ziņa

Labdien!

Vakar 27.09. , tiekoties ar Uzņēmēju klubu un Dienvidkurzemes pagastu pārvaldniekiem, Niedola kungs lūdza sūtīt savus ieteikumus 2023-2027 gada atkritumu apsaimniekošanas plāna ietvaros. Arī par operatora izvēles kritērijiem. Mans ieteikums- izvēlēties ne tik smagas automašīnas, mēs lauku iedzīvotāji bieži esam norūpējušies kādas rises atkal būs sētās un uz ceļiem pēc atkritumu izvešanas no privātmājas.

Paldies!

Dabas aizsardzības pārvalde

KURZEMES REĢIONĀLĀ ADMINISTRĀCIJA
"Šķīteres mežniecība", Dundagas pag., Talsu nov., LV-3270, tālr. 63286000,
e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

Talsu novada Dundagas pagastā

12.10.2022., Nr.4.8/5591/2022-N
Uz 28.09.2022. Nr.8.5/53/22

SIA "Liepājas RAS"
birojs@liepajasras.lv

*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides
pārskata un plānošanas dokumenta projektu*

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija (turpmāk – Administrācija) saņēma SIA "Liepājas RAS" vēstuli ar norādi par plānošanas dokumenta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027.gadam" (turpmāk – Atkritumu apsaimniekošanas plāns) un "Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023.-2027.gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskats" (turpmāk – Vides pārskats) projektiem.

Izskatot augstāk minētos dokumentu projektus, Administrācija norāda, ka tai nav komentāru par Atkritumu apsaimniekošanas plānu, bet par Vides projektu tiek sniegti sekojoši priekšlikumi:

1. Vides pārskata sadaļā "5.Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas" minēts, ka Dienvidkurzemes AAR teritorijā ir izvietoti seši šķīroto atkritumu savākšanas laukumi un 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti.

Līdz ar to sadaļā "10.Iespējamie kompensēšanas mehānismi" būtu jānorāda – vai minētie seši šķīroto atkritumu savākšanas laukumi un 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai mikroliegumos – gadījumā, ja minētie atkritumu apsaimniekošanas objekti atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai mikroliegumos, tad šajā sadaļā būtu jāizvērtē arī jautājums par iespējamajiem kompensēšanas mehānismiem un sadaļā "12.Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai" būtu jāizvērtē jautājums par monitoringa veikšanu/neveikšanu.

2. Atkritumu apsaimniekošanas plāna nodaļā "2.4.3. Sadzīves atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūra" minēts, ka Saldus novada Remtes pagastā atrodas SIA "Viduskurzemes AAO" atkritumu šķīrošanas stacija "Vibsteri" (kas slēgta uz nenoteiktu laiku saistībā ar ugunsgrēka sekas likvidāciju).

Līdz ar to Vides pārskata sadaļā "10.Iespējamie kompensēšanas mehānismi" būtu jānorāda – vai atkritumu šķīrošanas stacija "Vibsteri" neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā – gadījumā, ja minētais atkritumu apsaimniekošanas objekts atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tad šajā sadaļā būtu jāizvērtē arī jautājums par iespējamajiem kompensēšanas mehānismiem un sadaļā "12.Paredzētie

pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai” būtu jāizvērtē jautājums par monitoringa veikšanu/neveikšanu.

Ar cieņu
Kurzemes reģionālās administrācijas direktore

D.Sāmīte

Strungs, 28365715
andis.strungs@daba.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Veselības inspekcija

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, faktiskā adrese: Pilsētas laukums 4, Kuldīga, Kuldīgas nov., LV-3301
tālrunis/fakss: 63323799, e-pasts: kurzeme@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Kuldīgā

18.10.2022 Nr. 2.4.6.-1./725
Uz 28.09.2022. Nr. 8.5/53/22

SIA "Liepājas RAS"
birojs@liepajasras.lv
zane@liepajasras.lv

Par SIVN vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu

Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Kurzemes kontroles nodaļa (turpmāk – Veselības inspekcija) 2022.gada 28.septembrī saņemta SIA "Liepājas RAS" vēstule "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu" (turpmāk – Vēstule), kurā tika sniegta informācija par sagatavoto plānošanas dokumenta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam" (turpmāk – Atkritumu apsaimniekošanas plāns) projektu un Atkritumu apsaimniekošanas plāna stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatu (turpmāk – SIVN vides pārskats), ko izstrādāja SIA "Geo Consultants". Līdz ar to Inspekcijai tika piedāvāta iespēja iepazīties ar Atkritumu apsaimniekošanas plāna projektu un SIVN Vides pārskatu atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 13.janvāra noteikumu Nr. 18 "Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību" 36.2.punktam.

Inspekcijā ir izskatīts Vēstulē norādītajā www.geoconsultants.lv tīmekļa vietnē pieejams Atkritumu apsaimniekošanas plāna projekts un SIVN vides pārskats. Balstoties uz Inspekcijas kompetencēm, citā starpā tika izskatīta SIVN vides pārskata informācija par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz iedzīvotāju veselību, t.sk. izskatīts piesārņojuma emisijas gaisā, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums sadzīves atkritumu poligona (SAP) "KĪVĪTES" apkārtnē, pievēršot uzmanību negatīvo ietekmju novēršanas/samazināšanas pasākumiem. Konstatēts, ka

- SAP "Kīvītes" darbības radītā trokšņa avots – izmantojamais autotransports un tehnika. Naktī poligona autotransporta pārvietošanās un poligona tehnikas darbība nenotiek. SIVN ietvaros prognozētajai saimnieciskajai darbībai tika veikts trokšņa izplatības novērtējums. Secināts, ka gadījumā, ja uzturamā dienas laikā tiktu ekspluatētas visas iekārtas vienlaikus, augstākais trokšņa līmenis, kas sagaidāms pie tuvākās dzīvojamās mājas "Vilteri", ir 51 dB(A), kas nepārsniedz trokšņa robežvērtības saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" prasībām. Nav sagaidāms, ka ar jauno infrastruktūras objektu izbūvi poligona teritorijā, būtiski pieaugs uz/no poligona braucošā transporta vienību skaits. Pasākumi trokšņa samazināšanai/trokšņa monitorings nav paredzēti.
- Tiek veikti smakas piesārņojuma novēršanas/samazināšanas pasākumi – biogāzes savākšanas un sadedzināšanas sistēmas izveide; atkritumu apglabāšanas krātuves pārklāšana ar kokapstrādes atlikumiem – mizu šķeldu. Norādīts, ka iedzīvotāju

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROSU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZIMOGU

F001-v2

sūdzības par traucējošo smaku nav saņemtas. Paredzams, ka smaku līmenis pēc SAP "Kīvītes" sadzīves atkritumu apglabāšanas II kārtas izbūves samazināsies, ņemot vērā ka bioloģisko atkritumu plūsma tiks nodalīta un pārvirzīta uz pārstrādes rūpnīcu.

- Pēc Atkritumu apsaimniekošanas plāna realizēšanas iedzīvotāju veselībai radītie traucējumi tiks iespējami mazināti. Saistībā ar jaunu infrastruktūras objektu izveidošanu Atkritumu apsaimniekošanas plāna ietvaros trokšņa, smaku un emisiju piesārņojums gaisā ir vērtējams kā nebūtisks.

Pamatojoties uz augstāk minēto, Veselības inspekcijai nav iebildumu un priekšlikumu plānošanas dokumenta "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam" projektam un Atkritumu apsaimniekošanas plāna stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatam.

Sabiedrības veselības departamenta
Kurzemes kontroles nodaļas vadītāja

Inta Leite

Svetlana Jušina, 26481579
svetlana.jusina@vi.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZIMOĢU

F001-v2

Valsts vides dienests

ATĻAUJU PĀRVALDE

Rūpniecības ielu 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

01.11.2022
Uz 28.09.2022.

11.2/AP/7289/2022
Nr. 8.5/53/22

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību
“Liepājas RAS”
Nosūtīšanai e-Adresē

Informācijai: Vides pārraudzības valsts birojam
Nosūtīšanai e-Adresē

Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde (turpmāk – Pārvalde) saņēma Jūsu vēstuli ar lūgumu sniegt atsauksmi par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata (turpmāk – Vides pārskata projekts) un plānošanas dokumenta “Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam” (turpmāk – AA plāns) projektiem.

Pārvalde ir iepazinusies ar Vides pārskata projektu un AA plānu un secina, ka Vides pārskata projektā iekļauta informācija, ievērojot Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.punkta prasības. Pārvaldei nav būtisku iebildumu vai priekšlikumu par Vides pārskata projektu un AA plānu.

Atsauksmes sniegtas, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 17.punktu.

Būvniecības un attīstības departamenta direktore

D. Rudusa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sintija Bikovska 67084273
sintija.bikovska@vvd.gov.lv

Hoņija

Vides pārraudzības valsts birojam

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045

SIA "Liepājas RAS"

Reģistrācijas Nr. 42103023090

Juridiskā adrese: Dienvidkurzemes nov.,

Grobiņas pag., "Ķīvītes", LV-3430

IESNIEGUMS/PRIEKŠLIKUMI

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projektu "Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027.gadam."

Liepājā, 2022.gada 11.novembrī

Mēs, zemāk parakstījušās personas, pamatojoties uz sākotnēji pieejamās informācijas, kas aprakstīta 2 (divos) dokumentos – *Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027.gadam projekts (Turpmāk – Plāns)* un *Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027.gadam stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata projekts (Turpmāk – SIVN)*, tiesību aktiem, kuri attiecināmi uz ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procesa veikšanas nosacījumiem un atkritumu apsaimniekošanas kārtību LR teritorijā, kā arī ņemot vērā Dienvidkurzemes reģiona atkritumu apsaimniekošanas teritorijā iekļauto pašvaldību saistošos noteikumus (attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu), secinām un ierosinām:

[1] Plāna un SIVN projektu sākumlapās nav norādīti projekta Pasūtītāja un projekta Izpildītāja rekvizīti¹. Rosinām norādīt precīzu informāciju.

[2] Plāna un SIVN projektu dokumentos nav pieejama informācija par speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo paredzēto darbību ietekmju vērtējumu². Tā kā SIVN ir daudz plašāks un apjomīgāks novērtējums salīdzinot ar Ieteksmes uz vidi novērtējumu (Turpmāk – IVN) rosinām dokumentu projektiem pievienot attiecīgo informāciju, ņemot vērā, ka Vides pārraudzības valsts birojs (Turpmāk – VPVB) izsniegtajās IVN Programmās šādu informāciju (par dokumentu izstrādāju sarakstu un izglītību) pieprasa.

¹ Dokumenta juridiskā spēka likums, Rīgā, Seima, 06.05.2010.

² Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu, Rīgā, Saeima, 14.10. 1998.

[3] Plāna 2.nodaļas 2.2. a.p., 8.lpp. norādīti apsaimniekotie atkritumu apjomi un sadzīves atkritumu (Turpmāk – SA) morfoloģiskā monitoringa rezultāti. Tabulā Nr. 2-2. norādīts atkritumu veids – *Bioloģiski noārdāmie atkritumi un bioloģiskie atkritumi*. Pamatojoties uz *Atkritumu apsaimniekošanas likuma* 1.panta 4^lpunktā norādītā termina skaidrojumu nav saprotams, kā traktējami jeb izprotami 2-2.tabulā norādītie atkritumu veidi - bioloģiski noārdāmie atkritumi un bioloģiskie atkritumi. Tas pats attiecināms uz papīra un papīra saturošajiem atkritumiem, plastmasa un plastmasas saturošie atkritumi. Rosinām pievienot skaidrojumu par minētajiem sadalījumiem.

[5] Plāna 2.nodaļas 2.2.a.p., 9.lpp. 2–3.attēlā atspoguļots ievesto nešķirotu sadzīves atkritumu raksturojums SIA "Liepājas RAS" poligonā, kas ļauj secināt, ka lielāko atkritumu daudzumu veido bioloģiskie atkritumi un plastmasa.

[6] Plāna 2.nodaļas 2.3. a.p., 10.lpp. norādīts, ka *no kopējā ražošanas apjoma pieņemtie bīstamie atkritumi veido nepilnas 120 tonnas gadā. Nebīstamie būvniecības atkritumi 95% apmērā tiek pārstrādāti izmantojot tos poligona ekspluatācijas inženiertehniskām vajadzībām, bīstamie būvniecības atkritumi (azbestu saturoši) tiek apglabāti, savukārt pārējie bīstamie ražošanas atkritumi, kā arī nolietotās riepas tiek nodotas apsaimniekošanai specializētiem apsaimniekošanas uzņēmumiem.*

Tā kā Plānā atsevišķi nav pievienota statistika par kopējo pieņemto ražošanas atkritumu daudzumu un to veidiem Latvijā, statistikas salīdzināšanas nolūkos, salīdzinoši grūti ir spriest un analizēt Plānā atspoguļoto informāciju, tostarp tādu, kas būtu attiecināma uz bīstamajiem atkritumiem, to apsaimniekošanu Dienvidkurzemes reģionā. Otrkārt, attiecībā uz bīstamajiem atkritumiem nav atspoguļota un analizēta informācija kurā Dienvidkurzemes apsaimniekošanas teritorijā visvairāk rodas, jeb tiek radīti bīstamie atkritumi. Vai to vairākkārtīga transportēšana no un uz SIA "Liepājas RAS" (Turpmāk – RAS), un pēcāk nodošana apsaimniekošanai specializētiem apsaimniekošanas uzņēmumiem nerada pieaugošus transportēšanas riskus, ietekmi uz vidi un papildus izmaksas, nespējot sasniegt Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.–2028. uzskaitītos mērķus. Aicinām Plāna saturu papildināt ar daudzpusīgāku statistisko datu atspoguļojumu, lai tos būtu iespējams salīdzināt un analizēt attiecībā pret katru iepriekšējo plāna periodu attiecībā uz Dienvidkurzemes reģionu.

[7] Plāna 2.nodaļas 2.4.p., 2.4.2.a.p., 11.lpp. norādīts, *ka otrreizējo izejvielu, speciālo atkritumu grupu, t.sk. videi kaitīgu preču atkritumu savākšanai reģiona teritorijā ir izvietoti 6 normatīvo aktu prasībām atbilstoši šķirotu atkritumu savākšanas laukumi* (Turpmāk - ŠASL).

Tā kā dokumenta projektā nav sniegts skaidrojums, kas ir domāts ar terminu videi kaitīgi preču atkritumi, nav uzrādīti kvantitatīvo rādītāju statistika par

2021.gadu³, skaidrots, kā šīs kaitētās preces tiek apsaimniekotas, acinām pievienot minēto informāciju, lai tā ne tikai kalpotu kā atskaides punkts turpmākajām rīcībām, kas vērstas uz labāku un kvalitatīvāku atkritumu apsaimniekošanu, bet dati būtu saprotami ik vienam sabiedrības pārstāvim, un atkritumu sastāvs pa grupu veidiem nebūtu interpretējams.

[8] Plāna 2.nodaļas 2.4.p.,2.4.3.a.p.,12.lpp. 2-6.tabulā atspoguļots iekārtu raksturojums sadzīves atkritumu sagatavošanai pārstrādei un reģenerācijai, kā arī norādīts, ka *angārā ar platību 450 m² tiek veikta dalīti vāktu atkritumu – papīra, kartona, plastmasas un metāla iepakojuma atkritumu – šķirošana ar rokām, neizmantojot automātiskās atkritumu šķirošanas iekārtas. Tiek šķiroti šķirošanas laukumā savākti un SIA "Eco Baltia vide" šķiroto atkritumu dalītās savākšanas punktos savāktie atkritumi. Ienākošā atkritumu plūsma plānota līdz 1800 t/gadā.*

Rosinām datiem pievienot informāciju par SIA "Eco Baltia vide" šķiroto atkritumu dalītās savākšanas punktu skaitu Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas teritorijā. Šobrīd uzrādītais plānotais ienākošā atkritumu plūsmas daudzums līdz 1800 t var liecināt par nepietiekamu dalīto atkritumu punktu skaitu, kas būtu uzskatāms par pakalpojuma sniedzēja līdzatbildību atkritumu šķirošanas veicināšanā vai kavēšanā.

[9] Plāna 4.nodaļā *Atkritumu ražošanas prognoze un sasniedzamie kvantitatīvie rādītāji 24. – 25.lpp.* norādīts:

- Vērtējot iespējamās radīto sadzīves atkritumu apjomu izmaiņu tendences Latvijā balstoties pēdējo gadu datiem⁴ jāsecina, ka radīto sadzīves atkritumu apjoms ir svārstīgs, nav vērojamas ne stabilas pieauguma, ne samazinājuma tendences.
- Vispārējā pieeja atkritumu ražošanas prognožu sagatavošanā balstās uz pieņēmumu, ka ekonomiskā attīstība un labklājības līmeņa paaugstināšanās veicina radīto atkritumu apjomu pieaugumu, kā arī summāri radītais atkritumu apjoms ir atkarīgs no demogrāfijas tendencēm.

No sniegtās informācijas nav saprotams vai nākamajos atkritumu apsaimniekošanas periodos gaidāms sadzīves atkritumu pieaugums, vai radītais atkritumu skaits varētu būt stabili konstants. Ir saskatāmas pretrunas starp sniegto informāciju. Otrkārt, nav saprotams apgalvojums, kāpēc tieši demogrāfiskā pieauguma tendences (ja tādas būtu sagaidāmas) veicinātu summāro atkritumu skaita palielināšanos, līdz ar to aicinām pamatot un papildināt Plāna projektu. Savukārt, no savas puses vēlamies atgādināt, ka šobrīd daudzviet Latvijā darbojas

³ Noteiktas stingrākas prasības videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbībai | Valsts vides dienests (vvd.gov.lv)

⁴ Valsts statistiskais pārskats "Nr.3-Atkritumi – pārskats par atkritumiem" datu apkopojumi 2017-2021. gads, Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

Zero waste⁵ veikali, kurus iecienījuši tieši jaunās paaudzes cilvēki, jaunās ģimenes ar bērniem. To pašu varam attiecināt uz tekstila šķirošanu un apģērbu maiņas punktiem.

Šobrīd paši, ikdienā, varam pārlicināties, ka samērā bieži cilvēki iepērkoties iepirkumos ievieto audumu maisiņos, vai nākot uz veikaliem ņem līdzīgu jau vienreiz lietotus iepirkumu maisiņus.

Pašvaldības dažādos reģionos, tostarp arī Liepājā⁶, sadarbībā ar uzņēmējiem rīko dažādas akcijas⁷, kas veicina atkritumu samazinājumu u.t.t.

Preču un pakalpojumu cenu pieaugums dažādu iekšēju un ārēju ietekmējošu faktoru ietekmē maina mājāsaimniecību un pakalpojumu sniedzēju paradumus, līdz ar to būtu nepieciešams daudz rūpīgāk un detalizētāk, iespējams piesaistot dažādu nozaru pētniekus, analizēt sociālekonomisko attīstību scenārijus Latvijā, konkrētā gadījumā attiecībā uz Dienvidkurzemes reģionu. Tas pats attiecas uz tabulās uzrādītajām datu kopām (piem. prognozētais atkritumu daudzums pieaugums tuvākos piecos gados), to prognozēm, kuras ne tikai jāpapildina ar informācijas avotiem, bet paralēli jāapskata citi attīstības scenāriji, piemēram, ja tiks novērotas pozitīvas tendences atkritumu daudzuma radiācijā, un, kā tas ietekmēs atsevišķu atkritumu punktu darbību (lietderību).

[10] Plāna 5.nodaļas 5.1.a.p. *Priekšlikumu apkopojums* 5-1.tabulas 17.punktā, 35.lpp. norādīti pašvaldību atkritumu apsaimniekošanas saistošo noteikumu pilnveidošanas priekšlikumi, kur uzskaitīti virkne faktoru, kā rezultātā varētu tikt paaugstināta maksa par pakalpojumu sniegšanu un pēc būtības varētu būt sekundāri jautājumi attiecībā uz vides riskiem. Taču, priekšlikumos ir norādīts, ka papildus maksa varētu tikt iekasēta, ja konteineru maksimālais smagums pārsniedz 400 kg, kas ir pretrunā ar šā brīža RAS iespējām (RAS nevar nodrošināt atkritumu konteineru svēršanu konteineru iztukšošanas brīdī), un Plānošanas dokumentā nav aprakstīts šāda pakalpojuma ieviešana 2023. – 2027.gada periodā, līdz ar to Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā ir jāiekļauj ne tikai likumīgas rīcības, bet tādas, kas veicina radīto atkritumu šķirošanu un samazināšanu, kur darbam ar sabiedrību Plānā un SIVN projektos nav iestrādāti jauni, inovatīvi risinājumi, bet faktiski ievietota informācija no iepriekšējiem pārskata periodiem, ietverot virkni nosacījumu personu atbildības palielināšanai, kam jāpiekrīt ("piesāņotājs maksā"). Tajā pašā laikā ir jāsaprot, ka atbildība par kopējo atkritumu samazināšanu ir visu iesaistīto pušu pienākums un atbildība, līdz ar to arī

⁵ Zero waste jeb bezatkritumu dzīvesveids.

⁶ Liepājas valstspilsētā, lai pievērstu sabiedrības uzmanību vienreizlietojamā pārtikas un dzērienu iepakojuma patēriņa paradumiem, sadarbībā ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem ir uzsākta jauna iniciatīva "Nepērc lieku, nāc ar savējo."

⁷ 2022.gada oktobrī Latvijas atkritumu saimniecības asociācija (LASA) Life projekta "Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) ietvaros realizēja daļu no projekta aktivitātēm, piedāvājot mājkompstēšanas iespējas Liepājas pilsētā 50. mājāsaimniecībām, kas guva ļoti lielu atsaucību - Aicina pieteikties mājkompstēšanai Liepājas privātmājās - Liepājas RAS.

reģionālā atkritumu apsaimniekotāja pienākumos būtu noteikt savu atbildību gadījumos, kad tas nepilda tam uzliktos pienākumus, vai kavē valsts plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanā izvirzītos mērķus, kas būtiski var ietekmēt vides stāvokli. Kā piemēru varam minēt gauso depozīta sistēmas ieviešanu, kur lielu lomu spēlēja reģionālie atkritumu apsaimniekotāji. Arī bioloģisko atkritumu sistēmas ieviešana ir būtiski iekavējusies, jo tā notiek haotiski, bez koordinētas vadības un sadarbības ar visām ieinteresētajām pusēm.

Tāpat sabiedriskās apsriešanas laikā 2022.gada 31.oktobrī, kas norisinājās RAS administrācijas ēkā, sabiedrība pauda sašutumu, norādot, ka ir gadījumi, kad sašķīrotie atkritumi tiek savākti kā nešķīrotie bez paskaidrošanas un maksas tiek ieturēti kā par nešķīrotiem atkritumiem. Arī šķīrto atkritumu konteineru novākšana pie daudzdzīvokļu namiem, kur tie sākotnēji bijuši uzstādīti, pamatojot, ka šķīrto atkritumu konteineri tiek piepildīti ar neatbilstošu saturu, neveicina turpmāku vēlmi šķīrot atkritumus apzinīgai sabiedrības daļai. Līdz ar to jāspēj rast citus risinājumus, piemēram rīkojot klātienes un attālinātas diskusijas ar iedzīvotājiem mikrorajonu līmeņos, vai arī ar daudzdzīvokļu un privātnamu komūnām.

[11] SIVN 5.nodaļas 16.,17.lpp. norādīts:

- *SAP "Ķīvītes" teritorija nosacīti ir sadalīta sekojošās funkcionālās zonās: saimnieciski administratīvais komplekss, sadzīves atkritumu bioloģiskā pārstrāde, inerto atkritumu priekšapstrādes un apglabāšanas laukums. Infrastruktūra poligonā plānota tā, lai tā atbilstu drošai un mūsdienīgai praksei atbilstošai poligona apsaimniekošanai.*
- *Lai nepieļautu vides stāvokļa pasliktināšanos poligonā un tā apkārtnē teritorijā, SAP "Ķīvītēs", saskaņā ar Piesārņojuma atļaujas nosacījumiem, kopš 2014. gada tiek veikts vides stāvokļa monitorings. Tieši vides monitoringa dati ir rādītājs, kas varētu liecināt par vides stāvokļa pasliktināšanos.*
- *Saskaņā ar Piesārņojuma atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem, gaisu piesārņojošo vielu emisiju kontrolei esošai poligona darbībai koģenerācijas iekārtas gaisa piesārņojuma avotam - dūmenim tiek nodrošināta paraugu ņemšanas un emisijas mērīšanas vietu ierīkošanu atbilstoši standartu prasībām kā arī vienu reizi gadā maksimālās slodzes laikā tiek veikti piesārņojošo vielu emisiju instrumentālie mērījumi no dūmeņa, nosakot sadedzināšanas procesa parametrus un piesārņojošo vielu koncentrācijas. Līdz šim netika konstatēts izmešu pārsniegums gaisā.*
- *Savukārt, kā galvenais trokšņa avots SAP "Ķīvītes" darbības nodrošināšanai uzskatāms izmantojamais autotransports un tehnika - no transporta kustības atkritumu piegādāšanas, atkritumu*

pārstrādes un apglabāšanas procesā. Piesārņojošās darbības atļaujā atsevišķas prasības troksnim netika izvirzītas.

- IVN ziņojuma ietvaros (2022.gada aprīlī) prognozētajai saimnieciskajai darbībai tika veikts trokšņa izplatības novērtējums, kur secināts, ka gadījumā, ja uzņēmumā dienas laikā tiktu ekspluatētas visas iekārtas vienlaikus, 18 augstākais trokšņa līmenis, kas sagaidāms pie tuvākās dzīvojamās mājas "Vilteri" ir 51 dB(A), kas nepārsniedz noteiktos normatīvus.

SIVN ziņojumā minētajā gadījumā tiek analizēti visi vides ietekmējošie faktori konkrēta reģiona griezumā, taču jāņem vērā, ka RAS poligons ir centrālais un lielākais dažāda veida atkritumu punkts Dienvidkurzemes reģionā, kurā notiek atkritumu pieņemšana no Liepājas valstspilsētas, Dienvidkurzemes novada, Saldus un daļu Kuldīgas novada teritorijas. Līdz ar to uzskatām, ka SIVN ziņojumā būtu jāiekļauj ne tikai vispusīga informācija par to, ka RAS veic dažādus monitoringus un analizētie dati nepārsniedz normatīvo aktu robežsliekšņus poligona darbības zonā, bet viennozīgi jāpievieno reālu mērījumu vai aprēķinu dati, kas tuvumā esošo dzīvojamo māju īpašniekiem, lauksaimniecības zemes īpašniekiem radītu pārliecību, ka monitorēšana tiek veikta, dati iesniegti valsts reģistros, jo kā zināms Valsts vides dienests⁸ ne reti sastopas ar situācijām, kad iepriekš minētie dati netiek iesniegti, vai iesniegti nepilnīgi.

[12] Sadzīves atkritumu dalītā vākšana pašvaldību administratīvajās teritorijās tiek nodrošināta gan daudzdzīvokļu namiem, gan individuālām mājāsaimniecībām, gan izmantojot arī atkritumu dalītās vākšanas punktus un laukumus. Atkritumu dalītās vākšanas punkti un laukumi uzskatāmi par atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras elementiem, un prasības to izveidošanai un darbībai ir noteiktas normatīvajā regulējumā. No Plāna un SIVN projekta 5.lpp. dokumentos rakstītā secināms, ka vēj joprojām veidojas liels nešķirotu atkritumu apjoms, 71%⁹, savukārt reģiona teritorijā izvietoto sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu skaits (551) ir vairākkārt augstāks nekā valstī noteiktās prasības, bet tajā pašā laikā nepietiekams, lai kopīgi sasniegtu vēlamo rezultātu. Līdz ar to aicinām palielināt publiski pieejamus šķirotu atkritumu punktus pilsētvidē.

Tāpat jāņem vērā, ka šobrīd un nākotnē, strādājot pie daudz intensīvākas atkritumu šķirošanas, nedrīkst pieļaut situāciju, ka atkritumu šķirotāji turpinātu maksāt par nešķirotiem sadzīves atkritumiem tādu pašu tarifu kā neapzinīgā

⁸ Līdz 9. aprīlim uzņēmumi var iesniegt vides pārkāpumus "2-Gaiss", "2-Ūdens" un "3-Atkritumi" | Valsts vides dienests (vvd.gov.lv)

⁹ Plāna 2.nodaļas 2.2.a.p., 8.lpp. 2.-2. attēlā atspoguļots savākto sadzīves atkritumu raksturojums Dienvidkurzemes reģionā ko apkalpo SIA "Liepājas RAS". No sniegtās informācijas secināms, ka nešķirotu atkritumu daudzums ir 71% ar tendenci nākotnē palielināties (sk.Plāna 4.nodaļas 26.lpp.), kas neļauj optimistiski raudzīties uz apglabājamo nešķirotu sadzīves atkritumu mērķus sasniegšanu.

sabiedrības daļa. Ir jāveic izmaiņas pakalpojuma sniedzēja un pakalpojumaņēmēja līgumos gan juridiskām, gan fiziskām personām.

[13] Ņemot vērā, ka vēl joprojām reģiona un Latvijas ietvaros pastāv problēmas ar lielveikalu kravu izvešanu, īpaši tas attiecināms uz daudzdzīvokļu namiem, kur samērā bieži dažāda sadzīves tehnika, santehnikas piederumi un mēbeles tiek novietotas pie atkritumu konteineriem (kas ir pretlikumīgi un atkritumu apsaimniekotāju nav jāvēl) radot vides piesārņojumu, jādomā par cita veida noteikumiem vai akcijām, kā savākt lielveikalu atkritumus no iedzīvotājiem, kuri paši nevar nogādāt šāda veida atkritumus uz poligonu, vai lielveikalu apjoms nav tik liels, lai pasūtītu pakalpojumu pie attiecīga pakalpojuma sniedzēja par nesamērīgām izmaksām.

Iespējams reizi mēnesī vai ceturksnī atkritumu apsaimniekotāji pēc atkritumu radītāju iepriekšēja pieteikuma noteiktā dienā var savākt lielveikalu atkritumus, sastādot lielveikalu atkritumu cenrādi katrai vienībai. Šāda kompleksa un vienota atkritumu savākšanas akcija, piemēram, viena mikrorajona ietvaros var būtiski samazināt atkritumu radītāja izmaksas, mazinot vides piesārņojumu.

[14] Jāpalielina publiski pieejamo šķirotu tekstilizstrādājumu konteineru skaits. Piemēram pie lielveikaliem, kur visbiežāk izvieto papīra un stikla iepakojuma konteinerus. Tāpat jāapzina publiski pieejamo šķirotu atkritumu punktu skaits, kuros būtu jāpalielina konteineru skaits, lai piemēram šķirotie atkritumi pastāvīgi netiktu novietoti pie konteineriem, vai vēja ietekmē radītu vides piesārņojumu (piem. plastmasas maisiņi).

[15] Izrakstītajiem rēķiniem par pakalpojumu sniegšanu pievienot informāciju par atkritumu šķirošanas lietderību, dabas resursu nodokļu likmes pieauguma tendencēm un ietekmi uz maksājumiem. Informēt sabiedrību par dažādām akcijām, un reizi pusgadā pievienot informāciju par poligonā ievesto nešķirotu un šķirotu atkritumu daudzumiem, kas pievērstu sabiedrības uzmanību, un iespējams veicinātu paradumu maiņu, veidojot pozitīvas pārmaiņas atkritumu radīšanā un šķirošanas virzienā.

Kristīne Dzelme

*e-past:
adrese*

Mārtiņš Menģelis

Irina Rone.....

Ināra Kigitoviča

3. pielikums

Pārskats par sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem priekšlikumiem

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
Ilga Heinacka, 2022. gada 28. septembra e-pasta vēstule b/n		
1.	[..] Vakar 27.09., tiekoties ar Uzņēmēju klubu un Dienvidkurzemes pagastu pārvaldniekiem, Niedola kungs lūdza sūtīt savus ieteikumus 2023-2027 gada atkritumu apsaimniekošanas plāna ietvaros. Arī par operatora izvēles kritērijiem. Mans ieteikums- izvēlēties ne tik smagas automašīnas, mēs lauku iedzīvotāji bieži esam norūpējušies kādas rises atkal būs sētās un uz ceļiem pēc atkritumu izvešanas no privātmājas.	Nosacījumi atkritumu apsaimniekošanas komersantam par specializētā atkritumu izvešanas autotransporta specifiku reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā netiek iekļauti, vienlaicīgi priekšlikums ir ņemts vērā un ietverts darba uzdevumā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju izvēlei atklātā konkursa ietvaros.
Dabas aizsardzības pārvalde, 2022. gada 12. oktobra vēstule Nr.4.8/5591/2022-N		
2.	[..] Vides pārskata sadaļā "5.Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas" minēts, ka Dienvidkurzemes AAR teritorijā ir izvietoti seši šķiroto atkritumu savākšanas laukumi un 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti. Līdz ar to sadaļā "10.Iespējamie kompensēšanas mehānismi" būtu jānorāda – vai minētie seši šķiroto atkritumu savākšanas laukumi un 551 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai mikroliegumos– gadījumā, ja minētie atkritumu apsaimniekošanas objekti atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās vai mikroliegumos, tad šajā sadaļā būtu jāizvērtē arī jautājums par iespējamajiem kompensēšanas mehānismiem un sadaļā "12.Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai" būtu jāizvērtē jautājums par monitoringa veikšanu/neveikšanu.	Atkritumu savākšanas laukumu novietošanu nosaka pašvaldību teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, nevienas pašvaldības izdotie noteikumi neatļauj atkritumu savākšanas laukumus izvietot īpaši aizsargājamās dabas teritorijā, kā arī atkritumu savākšanas laukumu novietošanu nosaka Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumi Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai". Tāpat atkritumu savākšanas laukumiem attiecīgā VVD reģionālā vides pārvalde izsniedz tehniskos noteikumus, kur, cita starpā, ietvertas arī vides aizsardzības prasības. Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti ir vieta, kur izvietots viens vai vairāki konteineri vai speciāls aprīkojums, lai dalīti savāktu un īslaicīgi uzglabātu vienu vai vairāku veidu atkritumus pirms to pārvadāšanas. Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu izveide pašvaldības teritorijā notiek ar pašvaldības pieņemtu lēmumu, atbilstoši saskaņojot punktu atrašanos ar attiecīgo nekustamā īpašuma īpašnieku.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
		MK 2016. gada 13. decembra noteikumi Nr. 788 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" nosaka atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu veidus, atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu ierīkošanas un apsaimniekošanas prasības. Atbilstoši šajos noteikumos ietvertajām prasībām sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktā nodrošina: 1. izvietojumu, kas nodrošina transportlīdzekļu piekļuvi; 2. virsmas segumu, kas nodrošina atkritumu konteineru izvietojumu; 3. tādu savākšanas punkta platību, lai tajā varētu izvietot, nomainīt un iztukšot atkritumu konteinerus; 4. piekļuvi savākšanas punktam neierobežotu laiku. Atkritumu apsaimniekošanas likumā ir noteikts, ka atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, līdz ar jebkāda konteineru izvietojumu nedrīkst nodarīt kaitējumu.
3.	Atkritumu apsaimniekošanas plāna nodaļā "2.4.3. Sadzīves atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai infrastruktūra" minēts, ka Saldus novada Remtes pagastā atrodas SIA "Viduskurzemes AAO" atkritumu šķirošanas stacija "Vibsteri" (kas slēgta uz nenoteiktu laiku saistībā ar ugunsgrēka seku likvidāciju). Līdz ar to Vides pārskata sadaļā "10.Iespējamie kompensēšanas mehānismi" būtu jānorāda – vai atkritumu šķirošanas stacija "Vibsteri" neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā – gadījumā, ja minētais atkritumu apsaimniekošanas objekts atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tad šajā sadaļā būtu jāizvērtē arī jautājums par iespējamajiem kompensēšanas mehānismiem un sadaļā "12.Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai" būtu jāizvērtē jautājums par monitoringa veikšanu/neveikšanu.	Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", kurā tiek uzkrāta informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem pieejamajai informācijai atkritumu šķirošanas stacija "Vibsteri" neatrodas īpaši aizsargājamām dabas teritorijās. "Vibsteri" atrodas Brocēnu novada Remtes pagasta teritorijā, tuvākajā apkārtnē atrodas lauksaimniecības un mežsaimniecības zemes, tuvākās dzīvojamās mājas atrodas 200 un 400 metru attālumā no zemesgabala "Vibsteri" robežas. "Vibsteri" robežojas ar zemesgabalu "Vibsteri 1", uz kura atrodas rekultivētā un slēgtā sadzīves atkritumu izgāztuve.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
		Atbilstoši Brocēnu novada Teritorijas plānojuma 2017.-2030. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 84800050106, uz kuras atrodas atkritumu šķirošanas iekārtas un uzglabāšanas laukums, atrodas tehniskās apbūves teritorijā (TA), kuru nosaka, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvi, uzturēšanu, kurā galvenais izmantošanas veids ir Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve. Ņemot vērā iepriekš minēto, nav nepieciešams ieviest kompensējošos pasākumus. Šķirošanas stacijas “Vibsteri” darbībai 2019. gada 27. maijā VVD Kurzemes reģionālā vides pārvalde izsniegusi “Atļauju A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.LI19IA0001”, kurā ietverti nosacījumi monitoringa veikšanai, kas jāņem vērā operatoram veicot darbības ar atkritumu apsaimniekošanu poligona teritorijā. Piesārņojuma atļaujā izvirzīto nosacījumu izpildi kontrolē VVD.
Veselības inspekcija, 2022. gada 28. septembra vēstule Nr. 2.4.6.-1./725		
4.	[..] Inspekcijā ir izskatīts Vēstulē norādītajā www.geoconsultants.lv tīmekļa vietnē pieejams Atkritumu apsaimniekošanas plāna projekts un SIVN vides pārskats. Balstoties uz Inspekcijas kompetencēm, citā starpā tika izskatīta SIVN vides pārskata informācija par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz iedzīvotāju veselību, t.sk. izskatīts piesārņojuma emisijas gaisā, smaku un trokšņa līmeņa novērtējums sadzīves atkritumu poligona (SAP) “ĶĪVĪTES” apkārtnē, pievēršot uzmanību negatīvo ietekmju novēršanas/samazināšanas pasākumiem. Konstatēts, ka - SAP “Ķīvītes” darbības radītā trokšņa avots – izmantojamais autotransports un tehnika. Naktī poligona autotransporta pārvietošanās un poligona tehnikas darbība nenotiek. SIVN ietvaros prognozētajai saimnieciskajai	Pieņemts zināšanai.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	darbībai tika veikts trokšņa izplatības novērtējums. Secināts, ka gadījumā, ja uzņēmumā dienas laikā tiktu ekspluatētas visas iekārtas vienlaikus, augstākais trokšņa līmenis, kas sagaidāms pie tuvākās dzīvojamās mājas “Vilteri”, ir 51 dB(A), kas nepārsniedz trokšņa robežvērtības saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” prasībām. Nav sagaidāms, ka ar jauno infrastruktūras objektu izbūvi poligona teritorijā, būtiski pieaugs uz/no poligona braucošā transporta vienību skaits. Pasākumi trokšņa samazināšanai/trokšņa monitorings nav paredzēti.	
5.	- Tiek veikti smakas piesārņojuma novēršanas/samazināšanas pasākumi – biogāzes savākšanas un sadedzināšanas sistēmas izveide; atkritumu apglabāšanas krātuves pārklāšana ar kokapstrādes atlikumiem – mizu šķeldu. Norādīts, ka iedzīvotāju sūdzības par traucējošo smaku nav saņemtas. Paredzams, ka smaku līmenis pēc SAP “Ķīvītes” sadzīves atkritumu apglabāšanas II kārtas izbūves samazināsies, ņemot vērā ka bioloģisko atkritumu plūsma tiks nodalīta un pārvirzīta uz pārstrādes rūpnīcu.	Pieņemts zināšanai.
6.	- Pēc Atkritumu apsaimniekošanas plāna realizēšanas iedzīvotāju veselībai radītie traucējumi tiks iespējami mazināti. Saistībā ar jaunu infrastruktūras objektu izveidošanu Atkritumu apsaimniekošanas plāna ietvaros trokšņa, smaku un emisiju piesārņojums gaisā ir vērtējams kā nebūtisks.	Pieņemts zināšanai.
7.	Pamatojoties uz augstāk minēto, Veselības inspekcijai nav iebildumu un priekšlikumu plānošanas dokumenta “Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam” projektam un Atkritumu apsaimniekošanas plāna stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskatam.	Pieņemts zināšanai.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde, 2022. gada 1. novembra vēstule Nr. 11.2/AP/7289/2022		
8.	[..] Pārvalde ir iepazīsinies ar Vides pārskata projektu un AA plānu un secina, ka Vides pārskata projektā iekļauta informācija, ievērojot Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.punkta prasības. Pārvaldei nav būtisku iebildumu vai priekšlikumu par Vides pārskata projektu un AA plānu. [..]	Pieņemts zināšanai.
K. Dzelme, M. Meņģelis, I. Rone, I. Kigitoviča, 2022. gada 11. novembra vēstule b/n		
9.	[..] 1. Plāna un SIVN projektu sākumlapās nav norādīti projekta Pasūtītāja un projekta Izpildītāja rekvizīti ³ . Rosinām norādīt precīzu informāciju.	Atbilstoši “Dokumenta juridiskā spēka likuma” 4.panta (1) daļas 3) apakšpunktā noteiktajam, pēc sabiedriskās apspriešanas precizētais ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma vides pārskata un plānošanas dokumenta projekts, sniegšanai Vides pārraudzības valsts birojā atzinuma saņemšanai, ir apstiprināts ar elektronisko parakstu.
10.	2. Plāna un SIVN projektu dokumentos nav pieejama informācija par speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo paredzēto ietekmju vērtējumu ⁴ . Tā kā SIVN ir daudz plašāks un apjomīgāks novērtējums salīdzinot ar ietekmes uz vidi novērtējumu (Turpmāk - IVN) rosinām dokumentu projektiem pievienot attiecīgo informāciju, ņemot vērā, ka Vides pārraudzības valsts birojs (Turpmāk - VPVB) izsniegtajās IVN Programmās šādu informāciju (par dokumentu izstrādāju sarakstu un izglītību) pieprasa.	IVN ir procedūra, lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai, savukārt SIVN ir procedūra, kas jāveic dažādiem valsts, reģionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai ir iespējama būtiska ietekme uz vidi vai īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. SIVN procedūra ir piemērota atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pantam un 23.2 panta kritērijiem, savukārt Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” nosaka

³ Dokumenta juridiskā spēka likums, Rīga, Saeima, 06.05.2010.

⁴ Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu, Rīga, Saeima, 14.10.1998.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
		kārtību sagatavojams SIVN, šie noteikumi nenosaka kārtību, ka būtu norādāma informācija ar speciālistu sarakstu. Savukārt likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nosaka detalizētāku kārtību, kas jāievēro izstrādājot IVN. IVN programma, uz kuru nekorekti atsaucās priekšlikuma sniedzējs, visticamāk ir izsniegta IVN procedūrai: 2021. gada 21. jūlijā Vides pārraudzības valsts birojs ir izdevis "Programmu Nr. 5-03/8 ietekmes uz vidi novērtējumam sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieta sadzīves atkritumu poligonā "Ķīvītes" Grobiņas novadā", kur arī prasītā informācija ir norādīta.
11.	3. Plāna 2.nodaļas 2.2. a.p., 8.lpp. norādīti apsaimniekotie atkrituma apjomi un sadzīves atkritumu (Turpmāk - SA) morfoloģiskā monitoringa rezultāti. Tabulā Nr. 2-2. norādīts atkritumu veids - Bioloģiski noārdāmie atkritumi un bioloģiskie atkritumi. Pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma I. panta 4¹ punktā norādītā termina skaidrojumu nav saprotams, kā traktējami jeb izprotami 2-2.tabulā norādītie atkritumu veidi - bioloģiski noārdāmie atkritumi un bioloģiskie atkritumi. Tas pats attiecināms uz papīra un papīra saturošajiem atkritumiem, plastmasa un plastmasas saturošie atkritumi. Rosinām pievienot skaidrojumu par minētajiem sadalījumiem.	Tā kā morfoloģiskais sastāvs, kas atspoguļots tabulā, tiek noteikts ievērojot MKN 1032 "Atkritumu poligону noteikumi" prasības, terminoloģija lietota atbilstoši MKN 1032 56.¹⁰ punktā noteiktajam.
12.	4. Plāna 2.nodaļas 2.2.a.p., 9.lpp. 2-3.attēlā atspoguļots ievesto nešķīroto sadzīves atkritumu raksturojums SIA "Liepājas RAS" poligonā, kas ļauj secināt, ka lielāko atkritumu daudzumu veido bioloģiskie atkritumi un plastmasa.	Gan attiecībā pret nešķīroto sadzīves atkritumu daudzumu, gan kopējo sadzīves atkritumu daudzumu, bioloģiskie atkritumi un plastmasu atkritumi veido lielāko īpatsvaru.
13.	5. Plāna 2.nodaļas 2.3. a.p., 10.lpp. norādīts, ka no kopējā ražošanas apjoma pieņemtie bīstamie atkritumi veido nepilnas 120 tonnas gadā. Nebīstamie būvniecības atkritumi 95% apmērā tiek pārstrādāti izmantojot tos poligona ekspluatācijas inženiertehniskām vajadzībām, bīstamie būvniecības atkritumi (azbestu saturoši) tiek apglabāti, savukārt pārējie bīstamie ražošanas atkritumi, kā	Atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likumam" bīstamos atkritumus (BA) tāpat kā ražošanas atkritumus apsaimnieko atkritumu radītājam vienojoties ar apsaimniekošanas uzņēmumu, kurš saņēmis attiecīgu atļauju (apsaimniekošanu saņemot atbilstošu atļauju var veikt arī pats BA radītājs) attiecīgi šo atkritumu

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	arī nolietotās riepas tiek nodotas apsaimniekošanai specializētiem apsaimniekošanas uzņēmumiem. Tā kā Plānā atsevišķi nav pievienota statistika par kopējo pieņemto ražošanas atkritumu daudzumu un to veidiem Latvijā, statistikas salīdzināšanas nolūkos, salīdzinoši grūti ir spriest un analizēt Plānā atspoguļoto informāciju, tostarp tādu, kas būtu attiecināma uz bīstamiem atkritumiem, to apsaimniekošanu Dienvidkurzemes reģionā. Otrkārt, attiecībā uz bīstamajiem atkritumiem nav atspoguļota un analizēta informācija kurā Dienvidkurzemes apsaimniekošanas teritorijā visvairāk rodas, jeb tiek radīti bīstamie atkritumi. Vai to vairākkārtīga transportēšana no un uz SIA "Liepājas RAS" (Turpmāk - RAS), un pēcāk nodošana apsaimniekošanai specializētiem apsaimniekošanas uzņēmumiem nerada pieaugošus transportēšanas riskus, ietekmi uz vidi un papildus izmaksas, nespējot sasniegt Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028. uzskaitītos mērķus. Aicinām Plāna saturu papildināt ar daudzpusīgāku statistisko datu atspoguļojumu, lai tos būtu iespējams salīdzināt un analizēt attiecībā pret katru iepriekšējo plāna periodu attiecībā uz Dienvidkurzemes reģionu.	apsaimniekošanā nepastāv teritoriālā zonējuma ierobežojumu, piemēram, prasība nogādāt BA reģionālajā atkritumu poligonā vai noteiktā objektā pašvaldības teritorijā. Arī poligona "Ķīvītes" darbības statistika – nelielais pieņemto BA apjoms, apliecina, ka nenotiek centralizēta BA savākšana ar tam sekojošu nodošanu apsaimniekošanas uzņēmumiem – atkritumu radītāji BA bez starpniecības nodod apsaimniekošanas uzņēmumiem. Kas attiecās uz BA apsaimniekošanas statistikas apkopošanu un analīzi, tad pēc pašreizējās situācijā oficiālā datu avota – valsts statistikas pārskats 3A "Atkritumi" funkcionalitāte neļauj analizēt apsaimniekotos apjomus teritoriālā griezumā ,proti, savāktie BA apjomi tiek reģistrēti nevis pašvaldībā, kur tie savākti, bet pašvaldībā, kur reģistrēta apsaimniekošanas uzņēmuma juridiskā adrese (vai struktūrvienība). Piemēram, vieni no Latvijas lielākajiem BA apsaimniekošanas uzņēmumiem AS "BAO", SIA "EKO Osta" neuzrāda savāktos BA apjomus ne Liepājas valstspilsētā, ne Dienvidkurzemes novadā. Šī ir vispārzināma problēma, kas valsts līmenī ir apzināta un atbilstoši VVD paustajai informācijai, ir uzsākts darbs pie jaunas funkcionālas atkritumu aprites uzskaites sistēmas izveides.
14.	6. Plāna 2.nodaļas 2.4.p.,2.4.2.a.p., 11.lpp. norādīts, ka otrreizējo izejvielu, speciālo atkritumu grupu, t.sk. videi kaitīgu preču atkritumu savākšanai reģiona teritorijā ir izvietoti 6 normatīvo aktu prasībām atbilstoši šķiroto atkritumu savākšanas laukumi (Turpmāk – ŠASL). Tā kā dokumenta projektā nav sniegts skaidrojums, kas ir domāts ar terminu videi kaitīgi preču atkritumi, nav uzrādīti kvantitatīvo rādītāju statistika par 2021.gadu⁵, skaidrots, kā šī skaitītās preces tiek apsaimniekotas, aicinām pievienot minēto informāciju, lai tā ne tikai kalpotu kā atskaites punkts turpmākajām rīcībām, kas	Termiņi - "videi kaitīgas preces" ir vispārzināms un plaši lietots, tādēļ atsevišķa definīcija plānā netika iekļauta. Atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 13. decembra noteikumiem Nr. 788 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" videi kaitīgas preces ir: smēreļļas, svinu saturoši elektriskie akumulatori, elektriskie akumulatori (niķeļa–kadmija, dzelzs–niķeļa), galvaniskie elementi, galvaniskās baterijas un citi elektriskie akumulatori, visu veidu riepas, eļļas filtri, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, arī liela izmēra dzesēšanas iekārtas, saldētavas un ledusskapji,

⁵ Noteiktas stingrākas prasības videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbībai/Valsts vides dienests (vvd.gov.lv)

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	vērstas uz labāku un kvalitatīvāku atkritumu apsaimniekošanu, bet dati būtu saprotami ik vienam sabiedrības pārstāvim, un atkritumu sastāvs pa grupu veidiem nebūtu interpretējams.	gāzizlādes spuldzes. “Dabas resursu nodokļa likumā” videi kaitīgas preces ir definētas kā preces, kuru ražošanai vai izplatīšanai noteikti ierobežojumi vai kuru atkritumu apsaimniekošanai tiek noteiktas īpašas prasības, ja tās savā aprites ciklā negatīvi ietekmē vai var ietekmēt vidi, cilvēka dzīvību vai veselību. Detalizēts preču saraksts ir sniegts šā likuma 6. pielikumā. Plāna precizētā redakcija papildināta ar skaidrojumu.
15.	7.Plāna 2.nodaļas 2.4.p.,2.4.3.a.p.,12.lpp. 2-6.tabulā atspoguļots iekārtu raksturojums sadzīves atkritumu sagatavošanai pārstrādei un reģenerācijai, kā arī norādīts, ka angārā ar platību 450 m² tiek veikta dalīti vāktu atkritumu - papīra, kartona, plastmasas un metāla iepakojuma atkritumu - šķirošana ar rokām, neizmantojot automātiskās atkritumu šķirošanas iekārtas. Tiek šķiroti šķirošanas laukumā savākto un SIA “Eco Baltia vide” šķiroto atkritumu dalītās savākšanas punktos savāktie atkritumi. Ienākošā atkritumu plūsma plānota līdz 1800 t/gadā. Rosinām datiem pievienot informāciju par SIA "Eco Baltia vide" šķiroto atkritumu dalītās savākšanas punktu skaitu Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas teritorijā. Šobrīd uzrādītais plānotais ienākošā atkritumu plūsmas daudzums līdz 1800 t var liecināt par nepietiekamu dalīto atkritumu punktu skaitu, kas būtu uzskatāms par pakalpojuma sniedzēja līdzatbildību atkritumu šķirošanas veicināšanā vai kavēšanā.	Plānā ir norādīts kopējais sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu skaits neatkarīgi no operatora, kas tos ir izvietojis, jo būtiskais faktors ir tieši infrastruktūras pieejamība, nevis piederība noteiktam pakalpojumam sniedzējam. Turklāt, neskaitot publiski pieejamos punktus, atkritumu apsaimniekošanas komersanti dalīto savākšanu veic arī izmantojot individuālai lietošanai izsniegtus konteinerus un īpaši marķētus maisus. Novērtējot esošo situāciju un plānojot pārskata periodā veicamos pasākumus viens no prioritārajiem attīstības virzieniem ir dalītās vākšanas pakalpojuma pieejamības paplašināšana, t.sk. jaunu dalīti savācamo sadzīves atkritumu plūsmu – bioloģisko atkritumu un tekstila atkritumu ieviešana. Jāatzīmē, ka atkritumu radītāju iesaistīšana dalītās vākšanas sistēmā ir atkarīga ne tikai no pakalpojuma (dalītās vākšanas konteineru) pieejamības, bet arī atkritumu radītāju informētības un izglītības līmeņa, tādēļ plānā ir paredzēti pasākumi, kas vērsti uz iedzīvotāju informēšanu un vides apziņas paaugstināšanu.
16.	8. Plāna 4.nodaļā Atkritumu ražošanas prognoze un sasniedzamie kvantitatīvie rādītāji 24:-25.lpp. norādīts:	Radītā atkritumu apjoma izmaiņas plāna pārskata periodā skaitliski ir atspoguļotas tabulā 4-3. Paskaidrojošajā tekstā pie tabulas ir nepārprotami norādīts: “Dienvidkurzemes AAR radītais sadzīves atkritumu apjoms salīdzinot ar bāzes gadu (2021. gads) palielinās par 2,0 tūkst tonnu, jeb 5%”. Demogrāfiskie jeb iedzīvotāju skaita izmaiņu rādītāji prognozē ir iekļauti tādēļ, ka radīto atkritumu

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	- Vērtējot iespējamās radīto sadzīves atkritumu apjomu izmaiņu tendences Latvijā balstoties pēdējo gadu datiem⁶ jāsecina, ka radīto sadzīves atkritumu apjoms ir svārstīgs, nav vērojamas ne stabilas pieauguma, ne samazinājuma tendences. - Vispārējā pieeja atkritumu ražošanas prognožu sagatavošanā balstās uz pieņēmumu, ka ekonomiskā attīstība un labklājības līmeņa paaugstināšanās veicina radīto atkritumu apjomu pieaugumu, kā arī summāri radītais atkritumu apjoms ir atkarīgs no demogrāfijas tendencēm. No sniegtās informācijas nav saprotams vai nākamajos atkritumu apsaimniekošanas periodos gaidāms sadzīves atkritumu pieaugums, vai radītais atkritumu skaits varētu būt stabili konstants. Ir saskatāmas pretrunas starp sniegto informāciju. Otrkārt, nav saprotams apgalvojums, kāpēc tieši demogrāfiskā pieauguma tendences (ja tādas būtu sagaidāmas) veicinātu summāro atkritumu skaita palielināšanos, līdz ar to aicinām pamatot un papildināt Plāna projektu. Savukārt, no savas puses vēlamies atgādināt, ka šobrīd daudzviet Latvijā darbojas Zero waste⁷ veikali, kurus iecienījuši tieši jaunās paaudzes cilvēki, jaunās ģimenes ar bērniem. To pašu varam attiecināt uz tekstila šķirošanu un apģērbu maiņas punktiem. Šobrīd paši, ikdienā, varam pārliicināties, ka samērā bieži cilvēki iepērkoties iepirkumus ievieto audumu maisiņos, vai nākot uz veikaliem ņem līdzīgu jau vienreiz lietotus iepirkumu maisiņus.	apjoms ir atkarīgs ne tikai no viena iedzīvotāja vidēji radītā atkritumu apjoma izmaiņām, bet arī no iedzīvotāju skaita, kas rada atkritumus. Šāda pieeja ir nepieciešama, lai izvērtētu kopējo radītā atkritumu apjoma dinamiku, piemēram, atkritumu rašanās novēršanas pasākumu rezultātā viena iedzīvotāja radītais atkritumu apjoms samazinās, kas varētu liecināt, ka arī kopējais radītais atkritumu apjoms samazinās, bet tajā pat laikā pastāv iespēja, ka kopējais radītais atkritumu apjoms pieaug, ko izraisa iedzīvotāju skaita pieaugums, kas kvalitatīvi pārsniedz atkritumu daudzuma samazinājuma rādītāju. Radīto sadzīves atkritumu apjomu izmaiņu prognozes ir balstītas uz pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos ietvertajām iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozēm, Finanšu ministrijas prognozēm par tautsaimniecības attīstību un atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna prognozētajām tendencēm (atsauces skatīt dokumentā), tāpat ir ņemtas vērā vispārējās attīstības tendences atkritumu apsaimniekošanas sektorā. Izmantojot pieejamo informāciju ir sagatavoti autoru pieņēmumi par atkritumu apjomu dinamiku pārskata periodā uz kuriem balstoties ir veikti prognozes skaitliskie aprēķini.

⁶ Valsts statistikas pārskata "Nr.3-Atkritumi- pārskats par atkritumiem" datu apkopojums 2017-2021.gads, Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs.

⁷ Zero waste jeb bezatkritumu dzīvesveids.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	Pašvaldības dažādos reģionos, tostarp arī Liepājā⁸ sadarbībā ar uzņēmējiem rīko dažādas akcijas⁹, kas veicina atkritumu samazinājumu u.t.t. Preču un pakalpojumu cenu pieaugums dažādu iekšēju un ārēju ietekmējošu faktoru ietekmē maina mājāsaimniecību un pakalpojumu sniedzēju paradumus, līdz ar to būtu nepieciešams daudz rūpīgāk un detalizētāk, iespējams piesaistot dažādu nozaru pētniekus, analizēt sociālekonomisko attīstību scenārijus Latvijā, konkrētā gadījumā attiecībā uz Dienvidkurzemes reģionu. Tas pats attiecas uz tabulās uzrādītājām datu kopām (piem. prognozētais atkritumu daudzumu pieaugums tuvākos piecos gados), to prognozēm, kuras ne tikai būtu jāpapildina ar informācijas avotiem, bet paralēli jāapskata citi attīstības scenāriji, piemēram, ja tiks novērotas pozitīvas tendences atkritumu daudzuma radīšanā, un, kā tas ietekmēs atsevišķu atkritumu punktu darbību (lietderību).	
17.	9. Plāna 5.nodaļas 5.1.a.p. Priekšlikumu apkopojums 5-1.tabulas 17.punktā, 35.lpp. norādīti pašvaldību atkritumu apsaimniekošanas saistošo noteikumu pilnveidošanas priekšlikumi, kur uzskaitīti virkne faktoru, kā rezultātā varētu tikt paaugstināta maksa par pakalpojumu sniegšanu un pēc būtības varētu būt sekundāri jautājumi attiecībā uz vides riskiem. Taču, priekšlikumos ir norādīts, ka papildus maksa varētu tikt iekasēta, ja konteineru maksimālais smagums pārsniedz 400 kg, kas ir pretrunā ar šā brīža RAS iespējām (RAS nevar nodrošināt atkritumu konteineru svēršanu konteineru iztukšošanas brīdī), un Plānošanas dokumentā nav aprakstīts šāda pakalpojuma ieviešana 2023. - 2027.gada periodā, līdz ar to Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plānā ir jāiekļauj ne tikai likumīgas rīcības, bet tādas, kas veicina radīto atkritumu šķirošanu un	Atkritumu konteineru svēršana ikdienas pakalpojumu sniegšanā nav paredzēt ne reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā, ne pašvaldību saistošajos atkritumu apsaimniekošanas noteikumos, jo šādas prakses ieviešana nav izvirzīta par prioritāru un guvusi plašu atbalstu. Atkritumu rašanās novēršanas iespējas reģiona līmenī ar tehniskiem risinājumiem (piem. ekodizains) iespējas ir ierobežotas, jo preču ražošana un tirgus pārsniedz reģiona robežas. Atkritumu rašanās novēršana reģionā ir veicināma, pirmkārt, ar sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem, kā arī radīto atkritumu apjomu samazināšanai ir plānot inovatīvs, līdz šim neizmantots pasākumu kopums – centralizētas lietotu preču savākšanas

⁸ Liepājas valstspilsētā, lai pievērstu sabiedrības uzmanību vienreizlietojamā pārtikas un dzērienu iepakojuma patēriņa paradumiem, sadarbībā ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem ir uzsākta jauna iniciatīva "Nepērc lieku, nāc ar savējo."

⁹ 2022. gada oktobrī Latvijas atkritumu saimniecības asociācija (LASA) Life projekta "Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālā ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) ietvaros realizēja daļu no projekta aktivitātēm, piedāvājot mājkompostēšanas iespējas Liepājas pilsētā 50. mājāsaimniecībām, kas guva ļoti lielu atsaucību - Aicina pieteikties mājkompostēšanai Liepājas privātmājās- Liepājas RAS.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	samazināšanu, kur darbam ar sabiedrību Plānā un SIVN projektos nav iestrādāti jauni, inovatīvi risinājumi, bet faktiski ievietota informācija no iepriekšējiem pārskata periodiem, ietverot virkni nosacījumus personu atbildības palielināšanai, kam jāpiekrīt ("piesārņotājs maksā"). Tajā pašā laikā ir jāsaprot, ka atbildība par kopējo atkritumu samazināšanu ir visu iesaistīto pušu pienākums un atbildība, līdz ar to arī reģionālā atkrituma apsaimniekotāja pienākumos būtu noteikt savu atbildību gadījumos, kad tas nepilda tam uzliktos pienākumus, vai kavē valsts plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanā izvirzītos mērķus, kas būtiski var ietekmēt vides stāvokli. Kā piemēru varam minēt gauso depozīta sistēmas ieviešanu, kur lielu lomu spēlēja reģionālie atkritumu apsaimniekotāji. Arī bioloģisko atkritumu sistēmas ieviešana ir būtiski iekavējusies, jo tā notiek haotiski, bez koordinētas vadības un sadarbības ar visām ieinteresētajām pusēm. Tāpat sabiedriskās apspriešanas laikā 2022.gada 31.oktobrī, kas norisinājās RAS administrācijas ēkā, sabiedrība pauda sašutumu, norādot, ka ir gadījumi, kad sašķīrotie atkritumi tiek savākti kā nešķīrotie bez paskaidrošanas un maksa tiek ieturēta kā par nešķīrotiem atkritumiem. Arī šķiroto atkritumu konteineru novākšana pie daudzdzīvokļu namiem, kur tie sākotnēji bijuši uzstādīti, pamatojot, ka šķiroto atkritumu konteineri tiek piepildīti ar neatbilstošu saturu, neveicina turpmāku vēlmi šķīrot atkritumus apzinīgai sabiedrības daļai. Līdz ar to jāspēj rast citus risinājumus, piemēram rīkojot klātienē un attālinātas diskusijas ar iedzīvotājiem mikrorajonu līmeņos, vai arī ar daudzdzīvokļu un privātnamu komūnām.	pārbaudes un labošanas sistēmas izveide, kas ļaus daļēji nolietotu vai īpašniekiem vairs nevajadzīgu lietu atgriešanu aprītē. Attiecībā uz atkritumu radītāju izglītošanu un informācijas nodrošināšanu, AAP ir paredzēts plašs pasākumu kopums, t.sk. vides izglītības centra izveide un darbība. Šo pasākumu mērķis ir sniegt informāciju atkritumu radītājiem – kā pareizi šķīrot atkritumus, attīstīt vides apziņu, kā arī nodrošināt atkritumu radītājus ar praktisku informāciju – dažādu atkritumu plūsmu apsaimniekošanas iespējām.
18.	10. SIVN 5.nodaļas 16.,17.lpp. norādīts: - SAP "Ķīvītes" teritorija nosacīti ir sadalīta sekojošās funkcionālās zonās: saimnieciski administratīvais komplekss, sadzīves atkritumu bioloģiskā pārstrāde, inerto atkritumu priekšapstrādes un apglabāšanas laukums. Infrastruktūra	Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums ir ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošanai var būt būtiski ietekme uz vidi SIVN ietver arī vides pārskata sagatavošanu, apspriešanu, sabiedrības iesaistīšanu vides pārskata apspriešanā un konsultāciju veikšana; vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšana

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	poligonā plānota tā, lai tā atbilstu drošai un mūsdienīgai praksei atbilstoši poligona apsaimniekošanai. - Lai nepieļautu vides stāvokļa pasliktināšanos poligonā un tā apkārtnē teritorijā, SAP "Ķīvītēs", saskaņā ar Piesārņojuma atļaujas nosacījumiem, kopš 2014. gada tiek veikts vides stāvokļa monitorings. Tieši vides monitoringa dati ir rādītājs, kas varētu liecināt par vides stāvokļa pasliktināšanos. - Saskaņā ar Piesārņojuma atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem, gaisu piesārņojošo vielu emisiju kontrolei esošai poligona darbībai koģenerācijas iekārtas gaisa piesārņojuma avotam - dūmenim tiek nodrošināta paraugu ņemšanas un emisijas mērīšanas vietu ierīkošanu atbilstoši standartu prasībām kā arī vienu reizi gadā maksimālās slodzes laikā tiek veikti piesārņojošo vielu emisiju instrumentālie mērījumi no dūmeņa, nosakot sadedzināšanas procesa parametrus un piesārņojošo vielu koncentrācijas. Līdz šim netika konstatēts izmešu pārsniegums gaisā. - Savukārt, kā galvenais trokšņa avots SAP "Ķīvītēs" darbības nodrošināšanai uzskatāms izmantojamais autotransports un tehnika - no transporta kustības atkritumu piegādāšanas, atkritumu pārstrādes un apglabāšanas procesā. Piesārņojošās darbības atļaujā atsevišķas prasības troksnim netika izvirzītas. - IVN ziņojuma ietvaros (2022.gada aprīlī) prognozētajai saimnieciskajai darbībai tika veikts trokšņa izplatības novērtējums, kur secināts, ka gadījumā, ja uzņēmumā dienas laikā tiktu ekspluatētas visas iekārtas vienlaikus, 18 augstākais trokšņa līmenis, kas sagaidāms pie tuvākās dzīvojamās mājas "Vilteri" ir 51 dB(A), kas nepārsniedz noteiktos normatīvus. SIVN ziņojumā minētajā gadījumā tiek analizēti visi vides ietekmējošie faktori konkrēta reģiona griezumā, taču jāņem vērā, ka RAS poligons ir centrālais un lielākais dažāda veida atkritumu punkts Dienvidkurzemes reģionā, kurā notiek atkritumu pieņemšana no Liepājas valstspilsētas, Dienvidkurzemes novada, Saldus	par pieņemto lēmumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" noteiktajā kārtībā. Kas attiecas uz ietekmi uz vidi, tad šādas izmaiņas varētu ietekmēt būtiska atkritumu apjoma palielināšanās vai būtiskas izmaiņas pielietotajās tehnoloģijās. Tā, kā Dienvidkurzemes AAR robežas salīdzinājumā ar Liepājas AAR faktiski nemainās un attiecīgi poligonā nogādāto atkritumu apjomi paliek līdzšinējā līmenī, ietekmes no apsaimniekoto atkritumu apjoma nav paredzamas. Tāpat videi un iedzīvotājiem (tai sk. veselībai) radītie traucējumi vai zaudējumi arī pēc RAAP realizēšanas tiek iespējami mazināti, jo darbība plānota galvenokārt teritorijā, proti, poligonā "Ķīvītēs", kur jau līdz šim notikusi un turpinās atkritumu apsaimniekošana, ievērojot saistošo normatīvo aktu prasības. Attiecībā uz tehnoloģiskajām izmaiņām, plāna pārskata periodā ir plānota jaunas tehnoloģijas – anaerobās fermentācijas iekārtas ekspluatācijas uzsākšana – šīs darbības ietekmes ir izvērtētas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, attiecīgi 2021. gada 23. decembrī VVD Kurzemes reģionālā vides pārvalde ir izdevusi Tehniskos noteikumus Nr.KU21TN0313, kur ietvertas arī vides aizsardzības prasības. Arī pašvaldība šo plānoto darbību ir akceptējusi. Tāpat plānotās fermentācijas rūpnīcas ekspluatācija paredzēta saskaņā ar Piesārņojuma atļauju (2014. gada 27. oktobrī VVD Liepājas reģionālā vides pārvalde poligona "Ķīvītēs" darbībai izsniedza "A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. LI14IA0006"), attiecīgi tās grozījumiem, un ar šajā atļaujā izvirzītajiem nosacījumiem, kas atbilstoši tiks pieprasīti VVD pirms konkrētās darbības uzsākšanas. Kas attiecas uz poligona ikdienas ekspluatācijas rezultātā radītajām ietekmēm, tad tās ir limitētas ietverot nosacījumus A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā (2014. gada 27. oktobrī VVD Liepājas

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	un daļu Kuldīgas novada teritorijas. Līdz ar to uzskatām, ka SIVN ziņojumā būtu jāiekļauj ne tikai vispusīga informācija par to, ka RAS veic dažādus monitoringus un analizētie dati nepārsniedz normatīvo aktu robežsliekšņus poligona darbības zonā, bet viennozīmīgi jāpievieno reālu mērījumu vai aprēķinu dati, kas tuvumā esošo dzīvojamo māju īpašniekiem radītu pārliecību, ka monitorēšana tiek veikta, dati iesniegti valsts reģistros, jo kā zināms Valsts vides dienests¹⁰ ne reti sastopas ar situācijām, kad iepriekš minētie dati netiek iesniegti, vai iesniegti nepilnīgi.	reģionālā vides pārvalde poligona “Kīvītes” darbībai izsniedza “A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju Nr. LI14IA0006”). Atļaujā izvirzīto nosacījumu ievērošana tiek kontrolēta gan veicot obligātos vides monitoringa pasākumus, gan kompetento iestāžu VVD uzraudzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Ja kontrolējošās institūcijas konstatē pārkāpumus operatora darbībā, iestādēm ir pietiekami plašs korigējošo pasākumu loks sākot no brīdinājuma izteikšanas līdz poligona darbības apturēšanai. Vēršam uzmanību, ka atbilstoši plānotajai darbībai, proti, sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei (jaunas sadzīves atkritumu krātuves ~ 4,8 ha platībā izveidei un atkritumu apstrādes un uzglabāšanas laukuma izbūvei ~ 1 ha platībā) šobrīd tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums, kas veicams likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā. IVN ietvaros arī tiek vērtēta iespējamā ietekme uz vidi gan esošās, gan plānotās darbības ietvaros, tostarp ziņojumā ietverti materiāli ar poligonā mērījumiem/analīzēm/dažādu ekspertu atzinumi, piemēram, smaku mērījumi, koģenerācijas iekārtas gaisa izmešu mērījumus dūmeņa mērījumi, informācija par esošo gaisu, ūdens monitoringu, to analīze, utt. Ņemot vērā to, ka IVN ziņojums materiāli ir publiski pieejami, aicinām IVN procedūrai sekot līdz VPVB mājas lapā.
19.	11. Sadzīves atkritumu dalītā vākšana pašvaldību administratīvajās teritorijās tiek nodrošināta gan daudzdzīvokļu namiem, gan individuālām māsaimniecībām, gan izmantojot arī atkritumu dalītās vākšanas punktus un laukumus. Atkritumu dalītās vākšanas punkti un laukumi uzskatāmi par atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras elementiem, un prasības to izveidošanai un darbībai ir noteiktas normatīvajā regulējumā. No Plāna un SIVN projekta 5.lpp. dokumentos rakstītā	Sadzīves atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu pieejamības uzlabošana ir viens no plāna pārskata periodā prioritāri īstenojamiem pasākumiem (skat. iepriekš). Atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanas kārtību regulē “Atkritumu apsaimniekošanas likuma” 39. pantā noteiktajā kārtībā.

¹⁰ Līdz 9. aprīlim uzņēmumi var iesniegt vides pārskatu “2-gaiss”, “2-Ūdens” un “3-atkritumi”/Valsts vides dienests (vvd.gov.lv)

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	secināms, ka vēl joprojām veidojas liels nešķirotu atkritumu apjoms, 71%¹¹, savukārt reģiona teritorijā izvietoto sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu skaits (551) ir vairākkārt augstāks nekā valstī noteiktās prasības, bet tajā pašā laikā nepietiekams, lai kopīgi sasniegtu vēlamu rezultātu. Līdz ar to aicinām palielināt publiski pieejamus šķirotu atkritumu punktus pilsētvidē. Tāpat jāņem vērā, ka šobrīd un nākotnē, strādājot pie daudz intensīvākas atkritumu šķirošanas, nedrīkst pieļaut situāciju, ka atkritumu šķirotāji turpinātu maksāt par nešķirotiem sadzīves atkritumiem tādu pašu tarifu kā neapzinīgā sabiedrības daļa. Ir jāveic izmaiņas pakalpojuma sniedzēja un pakalpojuma ņēmēja līgumos gan juridiskām, gan fiziskām personām.	Nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas veido pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un maksa par nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādi saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu tarifu. Ne Plānā, ne SIVN noteiktās normas attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas maksu nebūs saistošas.
20.	12. Ņemot vērā, ka vēl joprojām reģiona un Latvijas ietvaros pastāv problēmas ar lielgabarītu kravu izvešanu, īpaši tas attiecināms uz daudzdzīvokļu namiem, kur samērā bieži dažāda sadzīves tehnika, santehnikas piederumi un mēbeles tiek novietotas pie atkritumu konteineriem (kas ir pretlikumīgi un atkritumu apsaimniekotāju nav jāvēl) radot vides piesārņojumu, jādoma par cita veida noteikumiem vai akcijām, kā savākt lielgabarīta atkritumus no iedzīvotājiem, kuri paši nevar nogādāt šāda veida atkritumus uz poligonu, vai lielgabarīta apjoms nav tik liels, lai pasūtītu pakalpojumu pie attiecīga pakalpojuma sniedzēja par nesamērīgām izmaksām. Iespējams reizi mēnesī vai ceturksnī atkritumu apsaimniekotāji pēc atkrituma radītāju iepriekšēja pieteikuma noteiktā dienā var savākt lielgabarīta atkritumus, sastādot lielgabarīta atkritumu cenrādi katrai vienībai. Šāda kompleksa un vienota atkritumu savākšanas akcija, piemēram, viena mikrorajona ietvaros var būtiski samazināt atkritumu radītāja izmaksas, mazinot vides piesārņojumu.	Priekšlikums par liela izmēra atkritumu novietņu izveidi konteineru laukumos vai regulāru maršrutu ieviešana Plānā un saistīto dokumentu izstrādes gaitā neguva atbalstu. Vienlaikus jautājums tiek risināts nosakot atkritumu apsaimniekošanas operatoriem pienākumu sniegt liela izmēra un māsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu izvešanas pakalpojumu. Minētās atkritumu plūsmas ir noteiktas kā obligāti pieņemamo atkritumu veidi šķirotu atkritumu savākšanas laukumos. Sadzīves atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu pieejamības uzlabošana ir viens no plāna pārskata periodā prioritāri īstenojamiem pasākumiem (skat. iepriekš).

¹¹ Plāna 2. nodaļas 2.2. a.p., 8.lpp. 2-2. attēlā atspoguļots savākto sadzīves atkritumu raksturojums Dienvidkurzemes reģionā ko apkalpo SIA "Liepājas RAS". No sniegtās informācijas secināms, ka nešķirotu atkritumu daudzums ir 71% ar tendenci nākotnē palielināties (sk. Plāna 4.nodaļas 26.lpp), kas neļauj optimistiski raudzīties uz apglabājamo nešķirotu sadzīves atkritumu mērķus sasniegšanu.

Nr. p. k.	Priekšlikums/komentārs	Skaidrojums/norāde uz veiktajiem labojumiem
	13. Jāpalielina publiski pieejamo sašķiroto tekstilizstrādājumu konteineru skaits. Piemēram pie lielveikaliem, kur visbiežāk izvieto papīra un stikla iepakojuma konteinerus. Tāpat jāapzina publiski pieejamo šķiroto atkritumu punktu skaits, kuros būtu jāpalielina konteineru skaits, lai piemēram šķīrotie atkritumi pastāvīgi netiktu novietoti pie konteineriem, vai vēja ietekmē radītu vides piesārņojumu (piem. plastmasas maisiņi).	
21.	14. Izrakstītajiem rēķiniem par pakalpojumu sniegšanu pievienot informāciju par atkritumu šķirošanas lietderību, dabas resursu nodokļu likmes pieauguma tendencēm un ietekmi uz maksājumiem. Informēt sabiedrību par dažādām akcijām, un reizi pusgadā pievienot informāciju par poligonā ievesto nešķiroto un šķiroto atkritumu daudzumiem, kas pievērstu sabiedrības uzmanību, un iespējams veicinātu paradumu maiņu, veidojot pozitīvas pārmaiņas atkritumu radīšanā un šķirošanas virzienā.	Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi ir viens no plāna pārskata periodā prioritāri īstenojamiem pasākumiem.